

DZIŚ STREFA BIZNESU

CZAS PRACOWNIKÓW TYMCZASOWYCH TERAZ SZTURMEM WCHODZĄ DO KOLEJNYCH BRANŻ

Nr ISSN 2353-6179
Nr indeksu 350-281

www.gloswielkopolski.pl

Nr 232 (25.115) | Wydanie 1 | Cena 5,50 zł (w tym 8% VAT)

Wtorek, 6.10.2026

81
lat

GŁOS WIELKOPOLSKI

Relaks

Krzyżówki
do kawy.
Nowości
w programie TV

Nauka

Dostał Nobla
z ekonomii,
a spoczął
w Poznaniu

Reinhard Stelten zmienił ekonomię. Choć nie pochodził z Poznania, to ostatnie lata życia spędził właśnie tutaj.

– Str. 2

Zdrowie

Kontrolerzy
marszałka
sprawdzają szpital
przy Lutyckiej

Pod lupą znalazła się technologia, która miała usprawnić pracę szpitala. Ale to nie wszystko – sprawdzane będą m.in. przetargi

– Str. 3

W gminie Miastko ma powstać
jedna z największych biometeorologii
w kraju. Radni opozycji
protestują

– Str. 5

Nieoficjalnie nazywa się Ryś
i ma służyć polskiemu wojsku
przez lata. To nowy rodzaj
kamufażu nowych mundurów

– Str. 6

FOT. MON

Z naszych stron

Czy odchodzący pacjent potrzebuje opiekunki? Redukcje w szpitalu

Sylvia Rycharska

„Każdy ma prawo odchodzić z godnością” – tak zaczyna się pismo podpisane przez zespół opieki paliatywno-hospicyjnej Szpitala w Puszczykowie. Personel obawia się, że po nieprzedłużeniu umów z trzema opiekunkami pacjenci mogą być tej godności pozbawieni. Pracownicy pytają, jak przy mniejszej obsadzie zapewnić chorym potrzebną pomoc i obecność.

Sprawa dotyczy trzech opiekunek medycznych, których umowy wygasły 30 września. Personel wskazuje, że wcześniej na dziennej zmianie pracowało czterech opiekunów i trzy pielęgniarki, a już taka obsada była – jego zdaniem – minimalna.

FOT. DARIUSZ GDESZ

Opiekunki mówią, że czasem
z pacjentem trzeba pobyć

Dotarliśmy do jednej z opiekunek, której nie przedłużono umowy. Chciała pozostać anonimowa ze względu na obowiązek zachowania tajemnicy służbowej. Opowiada, że praca na oddziale paliatywnym jest szczególnie ze względu na ciężki stan pacjentów, którzy wymagają pomocy przy podstawowych czynnościach, jak toaleta, karmienie, zmiana pozycji czy przemieszczanie się. Część czynności wymaga pomocy dwóch osób: – Pacjent nie waży 20 kilogramów, jak chciałaby przepisy BHP. Tylko waży o wiele więcej. Na swoich kręgosłupach mamy tony po iluś latach – relacjonuje.

Szpital potwierdza, że umów nie przedłużono. Tłumaczy decyzję koniecznością dostosowania organizacji placówki do „aktualnych warunków tworzonych przez politykę zdrowotną państwa”. Podkreśla, że zatrudnienie opiekunów medycznych nie jest wymagane ani finansowane przez NFZ i deklaruje zwiększanie zatrudnienia pielęgniarek.

Placówka zaprzecza, by na oddziale miały pracować trzy osoby przy 41 pacjentach. Podaje planowaną obsadę dziewięciu osób rano, sześciu po południu i czterech w nocy. Nie podała jednak, ile w tych grupach będzie pielęgniarek, a ilu opiekunów. Dzień po informacji o nieprzedłużeniu umów z funkcji koordynatorki zrezygnowała Anastazja Zygmunt. Jak nam powiedziała, jej decyzja miała związek z organizacją opieki. – Str. 4

Edukacja

„Dzieci jedzą na kolanie”. Nowy
szkolny problem: za mała stołówka

450 dzieci korzysta z niewielkiej stołówki w Szkole Podstawowej nr 1 w Kórniku. Rodzice narzekają na kolejki, brak miejsc i zbyt krótkie przerwy na zjedzenie obiadu. Dyrektorka przyznaje, że problem jest, a rozwiązaniem ma być rozbudowa szkoły i nowa stołówka. Urząd plany ma, ale priorytetem jest budowa innej placówki. Czy Wasze szkoły też mają takie problemy? – Str. 3

POLECAMY

JUTRO: Kto nie powinien jeść mięsa? CZWARTEK: Dla kogo dodatek mieszkaniowy?

6.10.2026

Wtorek

Dzisiaj imieniny obchodzą: Artur, Brunon, Alberta
Telefon alarmowy: 112

ARCHITEKTURA

Najładniejsze obiekty zeszłego roku wytypowane do nagrody

Maciej Szymkowiak

Poznaliśmy 16 obiektów architektonicznych z Poznania, które powalczą o główną Nagrodę im. Jana Baptysty Quadro. Wśród nominowanych: budynki mieszkalne, kamienice, obiekty użyteczności publicznej, a nawet Mosty Berdychowskie.

To jedna z najstarszych nagród architektonicznych w Polsce, która promuje wysokiej jakości architekturę. Konkurs od lat organizuje Miasto Poznań we współpracy z UWI Inwestycje S.A., inicjatorem nagrody.

W 2026 roku wśród nominowanych do nagrody architektonicznej znalazły się obiekty i realizacje zmieniające ważne

przestrzenie Poznania. Wśród nich są m.in. Otwarty Dziedziniec przed Zamkiem, Dom Książki przy ul. Gwarnej 13A oraz Dom Kultury Antoninek-Zieliniec-Kobylepole przy ul. Chociebora. Na uwagę zasługują także Mosty Berdychowskie, będące jedną z najważniejszych nowych realizacji komunikacyjnych w mieście.

W gronie nominowanych znalazły się również m.in. nowe budynki mieszkalne, kamienice, Sąd Apelacyjny, Rektorat Politechniki Poznańskiej oraz inne projekty architektoniczne.

Pełna lista nominowanych na stronie „Głosu Wielkopolskiego”. Zwycięzcę poznamy 16 października podczas gali na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej.

REDAKTORZY DYŻURNI

Widziałeś/łaś coś ciekawego? Chcesz tym się z nami podzielić? Zadzwoń do redaktora dyżurnego w wybranym mieście lub wyślij e-mail na wydawca@glos.com

Poznań: Paweł Antuchowski – 61 860 60 82

Piła: Martin Nowak – 797 607 926

Kalisz: Mariusz Kurzajczyk – 502 499 351

AUTOPROMOCJA

Prenumeruj
„Głos
Wielkopolski”

tel. 61 333 22 60
bok.prenumerata@polskapress.pl
prenumerata.gloswielkopolski.pl

POGODA

dziś
21°C/8°C

jutro
19°C/8°C

Redaktor naczelny
Leszek Waligóra
Z-ca redaktora naczelnego
Monika Kaczyńska
Wydawca
Leszek Waligóra, Monika Kaczyńska, Radek Patroniak, Justyna Piasecka-Gabryel

www.gloswielkopolski.pl

Polska Press
Makroregion Wielkopolska
Kujawsko-Pomorskie
Redakcja
ul. Grunwaldzka 19,
60-782 Poznań,
tel. 61 869 41 00, 61 860 60 00;
redakcja@glos.com
Prezes Makroregionu
Marek Ciesielski
Dyrektor reklamy
Agnieszka Perlińska
Druk
Polska Press Oddział Poligrafia,
85-438 Bydgoszcz,
ul. Grunwaldzka 229

Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa,
tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10
p.o. Prezes Zarządu Polska Press Grupy
Elżbieta Zuraw
Redaktor naczelny Polska Press Grupy
Marek Twaróg
Projekt graficzny, dyrektor artystyczny PPG
Tomasz Bocheński
Dyrektor kolportażu PPG Tomasz Osoliński
Biuro Konsumenta PPG
biurokonsumenta@polskapress.pl, tel. 12 688 85 10

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.gloswielkopolski.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

EKONOMIA

Noblista, który spoczął w Poznaniu

Szymon Paż

– To człowiek, który zmienił ekonomię – mówi o prof. Reinhardzie Seltenie prof. Jacek Trębecki z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Wielu kojarzy film „Piękny umysł” z Russellem Crowem – o genialnym matematyku walczącym z chorobą psychiczną, która nie powstrzymuje go przed osiągnięciem wybitnych wyników i Nagrodą Nobla w dziedzinie ekonomii. Grany przez Crowe’a John Nash otrzymał ją za teorię gier w ekonomii wspólnie z m.in. z urodzonym we Wrocławiu Reinhardem Seltenem. Ten ostatnie miesiące życia spędził w Poznaniu.

– Ekonomisci starali się opisywać świat modelami matematycznymi, statystycznymi. Przyjęli kilka założeń, np. że człowiek zawsze będzie podejmował racjonalne decyzje. Ale gdzieś na marginesie było powątpiewanie. Wyszło, że najlepiej tłumaczy to teoria gier – tłumaczy prof. Trębecki.

Teoria gier w ekonomii, wywodząca się z matematyki stosowanej, w zasadzie zrewolucjonizowała nasze zrozumienie zasad, którymi kierują się jednostki, firmy, a nawet całe

FOT. ALCHETRON

Reinhard Selten

rynki w podejmowaniu decyzji. Stosuje się ją też m.in. w biologii, filozofii, naukach politycznych i informatyce. – Kolejni badacze to rozwinęli, mówimy o psychologii ekonomicznej. Możemy prawie fizycznie zajrzeć do mózgu; sprawdzić, jakie części mózgu pracują w jakiej sytuacji. To ma praktyczne znaczenie np. dla marketingu – tłumaczy prof. Trębecki.

– Profesor Selten teorię gier traktował jako pewien punkt odniesienia, ale nie jako wyznacznik rzeczywistych zachowań ludzkich. Te próbował zbadać w określony, racjonalny sposób. Był założycielem pierwszego

laboratorium zajmującego się eksperymentalną linią ekonomii behawioralnej – opowiada prof. Tibor Neugebauer z Uniwersytetu w Luksemburgu. – Próbował poprawiać matematykę, sprawić, że modele będą bardziej realistyczne, będą lepiej przewidywać zachowania ludzi. Korzysta z tego w wielkim stopniu np. biznes on-line. W efekcie po cichu wpłynął na rozwój wielu kierunków badań w wielu gałęziach nauki – dodaje prof. Abdolkarim Sadrieh z Uniwersytetu w Magdeburgu.

Richard Selten urodził się 5 października 1930 r. we Wrocławiu, w rodzinie niemiecko-żydowskiej (został wychowany w protestantyzmie). Wykształcony we Frankfurcie nad Menem, wykładał m.in. w Berkeley w Kalifornii, Berlinie, Bielefeld i Bonn. Wraz z żoną Elisabeth – poznali się w ruchu esperanckim – nie doczekali się własnych dzieci. Ich dom wypełniony był kotami oraz studentami i współpracownikami. W wieku blisko 80 lat poważnie zachorował i zaczął wycofywać się z życia publicznego. Po śmierci żony w 2014 r. ożenił się ponownie, a następnie przeniósł do Poznania, gdzie zmarł 23 sierpnia 2016 r. Jest pochowany na Cmentarzu Miłostowskim.

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO NA UNIWERSYTECIE PRZYRODNICZYM

FOT. ADAM JASTRZEBOWSKI

Wczoraj kolejna poznańska uczelnia zainaugurowała rok akademicki. W tym roku Uniwersytet Przyrodniczy obchodzi swoje 75-lecie. Został wyodrębniony w 1951 roku z Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego. – To trzy czwarte wieku niezwykłych dokonań kolejnych pokoleń pracowników i studentów – dorobek, który buduje naszą tożsamość, napawa nas dumą i daje siłę do dalszego rozwoju. Kiedy patrzę na naszą uczelnię z dzisiejszej perspektywy, mam poczucie, że jesteśmy w dobrym miejscu – mówił rektor UPP prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz. (ER)

WIELKOPOLSKA

EDUKACJA

„Dzieci jedzą na kolanie albo praktycznie w powietrzu”

450 dzieci korzysta z niewielkiej stołówki w Szkole Podstawowej nr 1 w Kórniku. Rodzice narzekają na kolejki, brak miejsc i zbyt krótkie przerwy.

Joanna Ignasiak, dyrektorka Szkoły Podstawowej nr 1 w Kórniku. Przyznaje, że problem jest, a rozwiązaniem ma być rozbudowa szkoły

Emilia Ratajczak

Stołówka w Szkole Podstawowej nr 1 w Kórniku pojawiła się w latach 50., wraz z otwarciem szkoły. Wtedy była niewielka - podobnie jak cała placówka. Szkoła z czasem została rozbudowana, ale stołówka pozostała taka sama. Zmieniła się za to liczba dzieci, które tu jedzą. Nagle z obiadów zaczęło korzystać nie 250 a 450 dzieci.

- Zdarza się, że dzieci jedzą na kolanie albo praktycznie „w powietrzu”, ponieważ nie mają możliwości spokojnie usiąść przy stole. A przecież stołówka szkolna powinna zapewniać podstawowe warunki do spokojnego spożycia posiłku - informuje głoswielkopolski.pl oburzony rodzic jednego z uczniów.

Twierdzi, że stołówka jest zdecydowanie za mała. Za krótkie mają także być przerwy. Dziecko musi zdążyć do stołówki, ustawić się w kolejce, znaleźć miejsce, zjeść posiłek i wrócić na kolejną lekcję. „W praktyce oznacza to ciągły po-

śpiech. Zamiast spokojnego obiadu jest bieganie i pilnowanie czasu” - pisze dalej.

- Nie rozciągnę tego pomieszczenia, nie mam gdzie się przenieść - odpowiada dyrektorka szkoły, Joanna Ignasiak.

I szczerze przyznaje, że kolejki są. Klasy 0 i 1-3 mają rozpisane swoje godziny (podczas lekcji, od 11:00). Natomiast 4-8 jedzą na przerwach. Przerwy, na których dzieci jedzą obiady, dyrektorka nazywa walką „kto pierwszy”, „ale nie oznacza to, że dzieci nie zjedzą obiadu” - dodaje.

Co do przerw, jak informuje Aneta Weber, kierowniczka Wydziału Oświaty i Polityki Społecznej z kórnickiego urzędu, jeżeli zaistnieje taka potrzeba, organ prowadzący wspólnie z dyrekcją szkoły będzie rozważał możliwość wydłużenia jednej z 15-minutowych przerw obiadowych do 25 minut, tak aby zapewnić uczniom odpowiednią ilość czasu na spokojne spożycie posiłku.

W 2024 roku Ignasiak złożyła pismo do Urzędu Miasta i Gminy Kórnik o kolejną rozbudowę szkoły. Priorytetem jest powiększenie kuchni i stołówki (które miałyby znajdować się w nowym skrzydle), ale także sal na poddaszu (zaadaptowane, kiedy pojawiły się gimnazja) oraz świetlicy, która ma już trzy pomieszczenia, a miejsca wciąż jest za mało.

- Planuje się rozbudowę szkoły o nowy blok żywieniowy obejmujący kuchnię i stołówkę, a także dodatkową przestrzeń przeznaczoną na świetlicę dla uczniów. Obecnie jesteśmy na etapie zlecenia opracowania koncepcji realizacji tego zadania. Po przygotowaniu koncepcji możliwe będzie określenie szczegółowego zakresu inwestycji oraz kolejnych etapów jej realizacji - informuje Agata Weber.

Na sesji rady miasta zaproponowano stworzenie planu rozbudowy, który ma być sfinalizowany w przyszłym roku. Dlaczego tak długo to trwa? Dyrektorka szkoły twierdzi, że być może radni przyglądają się niżowi, który ma nadejść w kolejnych latach. Jednak ten ma nie zmienić sytuacji w gminie. Inna szkoła, która jest w budowie, ma znajdować się po innej stronie gminy, a tu cały czas pojawiają się domy jednorodzinne i coraz częściej - rodziny z dziećmi, więc szkoła raczej się nie wyludni.

- Rodzice i uczniowie mogą spodziewać się realnego rozwiązania problemu w ramach planowanej rozbudowy szkoły. Obecnie przygotowana jest koncepcja budowy bloku żywieniowego z kuchnią i stołówką oraz dodatkowej przestrzeni na świetlicę. Po jej opracowaniu określimy zakres prac, koszty i harmonogram realizacji - dodaje urzędniczka.

Jak informuje Urząd Gminy i Miasta Kórnik, obecnie priorytetem samorządu jest budowa Szkoły Podstawowej nr 3 w Kórniku.

- Realizacja tej nowej inwestycji ma w perspektywie wpłynąć na poprawę warunków funkcjonowania istniejących placówek, w tym Szkoły Podstawowej nr 1 w Kórniku, przede wszystkim poprzez zmniejszenie jej obrotu i liczby uczniów - informują.

ZDROWIE

Marszałek sprawdzi nie tylko odpadanie czipów. Kontrolerzy działają w szpitalu przy Lutyckiej

Sylwia Rycharska

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego prowadzi kontrolę w Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu. Urzędnicy sprawdzają nie tylko kontrowersyjny system znakowania narzędzi chirurgicznych czipami RFID.

Kontrola rozpoczęła się 11 września jak informuje Urząd Marszałkowski, jej przedmiotem są zakupy sprzętu i wyposażenia dokonywane przez Szpital Wojewódzki.

Urzędnicy mają sprawdzić trzy główne obszary. Pierwszym jest skuteczność wdrożenia i funkcjonowania systemu znakowania narzędzi chirurgicznych. Chodzi o technologię RFID, która od listopada 2025 roku działa na szpitalnych blokach operacyjnych.

System miał usprawnić obieg narzędzi i ograniczyć konieczność ich ręcznego liczenia. Wokół rozwiązania pojawiły się jednak wątpliwości, gdy okazało się, że znaczniki odpadają od części instrumentów. Te problemy były jednym z tematów szeroko opisywanych latem przez media, także przez „Głos Wielkopolski”. Podczas sierpniowej konferencji szpital informował, że z około 10 tys. oznakowanych narzędzi odpadło około 400 czipów. Pojawiały się również przypadki zagubienia znacznika podczas operacji, choć

szpital zapewniał, że wszystkie zostały odnalezione.

Sprawdzony zostanie również sposób nabycia i wykorzystania aparatury Combat Medical PRS+ HIPEC oraz finansowanie procedur wykonywanych z jej wykorzystaniem. To urządzenie pozwalające na przeprowadzanie specjalistycznego leczenia pacjentów z nowotworami jamy brzusznej, z wykorzystaniem chemioterapii.

Trzeci obszar obejmuje postępowania o udzielenie zamówień publicznych dotyczące aparatury i sprzętu do diagnostyki obrazowej. Urząd nie wskazuje konkretnych przetargów.

Dlaczego wszczęto kontrolę? Tego Urząd Marszałkowski oficjalnie nie wyjaśnia - „departament kontroli nie zajmuje się motywacją przełożonego, który wydał polecenie przeprowadzenia kontroli”.

Kontrola ma obecnie upoważnienie do 15 października, ale ten termin nie musi oznaczać jej końca. Urząd zaznacza, że w przypadku kontroli do różnej termin zakończenia trudno określić, a czynności mogą zostać przedłużone m.in. w zależności od złożoności zagadnień i ewentualnej konieczności powołania biegłych.

Szpital Wojewódzki nie chce na razie komentować sytuacji. Anna Koniczka, rzeczniczka prasowa placówki, przekazała nam, że dyrektor prof. Dawid Murawa będzie odnosił się do kontroli dopiero po otrzymaniu jej wyników.

Dyrektor prof. Dawid Murawa będzie odnosił się do kontroli dopiero po otrzymaniu jej wyników

ZDROWIE

„Tabelki w Excelu to za mało”. Cięcia kadrowe budzą emocje wśród personelu oddziału paliatywnego

Sylwia Rycharska

Trzy opiekunki medyczne od października nie pracują już na Oddziale Opieki Paliatywno-Hospicyjnej Szpitala w Puszczykowie. Personel obawia się, że mniejsza liczba rąk do pracy odbije się na opiece nad ciężko chorymi pacjentami. Szpital przekonuje, że to zmiana organizacyjna i zapowiada zwiększenie zatrudnienia pielęgniarek.

Do redakcji wpłynęło anonimowe pismo podpisane przez zespół oddziału. Jego autorzy wskazują, że do tychczas na dziennej zmianie pracowało czterech opiekunów medycznych i trzy pielęgniarki. Ich zdaniem już taka obsada była minimalna. Umowy trzech opiekunek wygasły 30 września.

Szpital potwierdza niekontynuowanie ich zatrudnienia. W odpowiedzi dla „Głosu Wielkopolskiego” tłumaczy, że decyzja wynika z „konieczności dostosowania organizacji szpitala do aktualnych warunków tworzonej przez politykę zdrowotną państwa”. Wskazuje też, że zatrudnienie opiekunów medycznych nie jest wymagane ani finansowane przez NFZ, a placówka chce zwiększać zatrudnienie pielęgniarek.

Jednocześnie szpital stanowczo zaprzecza, by na oddziale miały pra-

Zarząd szpitala w Puszczykowie wskazuje na zmianę organizacyjną

cować trzy osoby przy 41 pacjentach. Podaje, że proponowana obsada to dziewięć osób od godz. 7 do 14.35, sześć od 14.35 do 19 oraz cztery w nocy. Nie wskazuje jednak, ile w tych liczbach będzie pielęgniarek, a ilu opiekunów – choć o takie dane pytaliśmy. Szpital podkreśla, że średnia liczba pacjentów wynosi 25–30 osób.

Jedną z opiekunek, z którą rozmawialiśmy, chciała pozostać an-

onimowa. Podkreśla, że praca na oddziale paliatywnym różni się od tej na wielu innych oddziałach. Pacjenci często wymagają pomocy przy toalecie, karmieniu, zmianie pozycji czy przemieszczaniu, a część czynności wymaga pracy dwóch osób. Opiekunka zwraca przy tym uwagę na obciążenie fizyczne pracowników.

– Pacjent nie waży 20 kilogramów, jak chciałyby przepisy BHP.

Tylko waży o wiele więcej. Na swoich kręgosłupach mamy tony po kilku latach – mówi.

Według opiekunki problemem jest także podnośnik dla pacjentów. Urządzenie znajduje się na oddziale, ale w praktyce nie można nim swobodnie manewrować, ponieważ sale i przestrzeń między łózkami nie są do tego dostosowane. W efekcie część pacjentów – jak opowiada – trzeba przenosić ręcznie.

– To nie jest oddział, który można zatabelkować w Excelu i pokazać, że tyle personelu wystarczy – mówi.

W piśmie personel podkreśla, że w opiece paliatywnej „czasem nie da się powiedzieć pacjentowi: przyjdę później”. Chodzi nie tylko o czynności medyczne, lecz także o obecność, pomoc i możliwość godnego przeżycia ostatnich dni.

– Ograniczenie liczby opiekunów do trzech przy tylu pacjentach rodzi więc pytanie, którego nie można pozostawić bez odpowiedzi: ile czasu będzie można poświęcić jednemu umierającemu człowiekowi, kiedy trzy osoby będą musiały podzielić swoją uwagę pomiędzy 41 pacjentów? Bo godność pacjenta to nie tylko podany lek – czytamy też w anonimowym piśmie.

Dla pracowników pozostaje pytanie, jak w praktyce będzie wyglądała opieka nad pacjentami wymagającymi stałej pomocy. Jak mówi anonimowo jedna z opiekunek,

chciałyby wrócić do pracy, ale przede wszystkim zależy jej na tym, by oddział był odpowiednio zabezpieczony dla pacjentów.

Dzień po przekazaniu informacji o nieprzedłużeniu umów trzem opiekunkom, Anastasiia Zygmunt zrezygnowała z funkcji koordynatorki oddziału opieki paliatywno-hospicyjnej. Jak powiedziała „Głosowi Wielkopolskiemu”, jej decyzja miała związek z brakiem jej zgody na sposób organizacji opieki na oddziale.

Według autorów pisma lekarze oddziału mieli również skierować do zarządu pismo dotyczące planowanych zmian.

Starostwo Powiatowe w Poznaniu, pełniące nadzór właścicielski, poinformowało, że na 2 października nie otrzymało sygnałów od pracowników dotyczących tych zmian. Starostwo wiedziało natomiast o planowanych zmianach organizacyjnych.

Podkreśla, że decyzje dotyczące zatrudnienia należą do kierownictwa szpitala, ale oczekuje, że będą podejmowane z uwzględnieniem bezpieczeństwa pacjentów i jakości świadczeń. Zapowiada monitorowanie sytuacji.

Szpital zapewnia z kolei, że przeglądowi podlegają wszystkie jednostki organizacyjne, a decyzje zarządu „w sposób szczególny uwzględniają interes pacjentów i możliwości finansowe szpitala”.

POZNAŃ

ONZ bije na alarm! Pomóc chce fundacja z Poznania. „Wystarczą pieniądze z lunchu”

Chrystian Ufa

Agencja ONZ ds. Uchodźców alarmuje o problemach w finansowaniu. Mniej pieniędzy oznacza mniej pomocy dla najbardziej potrzebujących. Zapobiec temu chce fundacja z Poznania w myśl zasady „kropla draży skałę”.

– Sudańczykom Południowym pomagamy już od 4 lat – zaczyna opowiadać Anna Walkowiak, prezes Fundacji Africa Help. – To emigranci wojenny, którzy żyją w obozie dla uchodźców na granicy Ugandy i Sudanu Południowego. Niestety w tym roku ONZ wycofało się z pomocą z obozu Bidibidi Settlement liczącego 300 tys. osób. Ci ludzie zostali całkowicie bez wsparcia. Dodatkowo tysiące ludzi

zwolniono z pracy, bo ONZ dawało zatrudnienie miejscowym. Brak pracy, to brak możliwości utrzymania rodzin. Nauczyciele także powyjeżdżali. Sytuacja jest bardzo ciężka.

O problemach Agencji Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców możemy dowiedzieć się z oficjalnego raportu. W okresie od 2024 do 2025 roku dostępne środki finansowe wykorzystywane na pomoc humanitarną spadły z 5,178 miliarda dolarów do 3,932 miliarda dolarów. Mniej pieniędzy oznacza mniej pomocy dla najbardziej potrzebujących. Zapobiec temu chce fundacja Africa Help z Poznania w myśl zasady „kropla draży skałę”.

– Z jednym z misjonarzy, ojcem Wojtkiem Pawłowskim, który jest werbistą, zastanawialiśmy się, co zrobić w tej sytuacji. Szczególnie, że

do jego drzwi praktycznie każdego dnia pukały matki czy rodziny, prosząc o wsparcie młodzieży w zakresie edukacji. Wymyśliliśmy program wsparcia, który początkowo obejmie 40 dzieci – wyjaśnia prezes fundacji Africa Help.

Miesięczne wsparcie jednego dziecka wynosi zaledwie 120 złotych plus czesne, jednak pozwala na zapewnienie edukacji i codziennego posiłku na okres ok. 30 dni.

– Chcemy finansować im czesne w porozumieniu z nauczycielami, którzy zostali w obozie i potrzebują pracy jak tlen. W szkole dzieci otrzymywałyby także jeden posiłek dziennie. – tłumaczy Anna Walkowiak. – Problem żywnościowy w obozie jest ogromny. Za chwilę ludzie będą głodować, dlatego że nie mają możliwości ani pracy, ani powrotu do Sudanu,

Miesięczne wsparcie dziecka wynosi 120 złotych plus czesne, co zapewnia edukację i codzienny posiłek na okres ok. 30 dni

bo tam cały czas trwa wewnętrzna wojna domowa.

W jaki sposób można pomóc fundacji wesprzeć dzieci z Afryki. Najlepiej skorzystać z oficjalnej strony fundacji <https://ah2o.org/>, bądź skontaktować się z nimi bezpośrednio. Można także do budynku fundacji przy ulicy Kramarskiej 32 w Poznaniu od czwartku do soboty.

– Koszt miesięcznej pomocy to 120 złotych żywienia codziennego dla dziecka plus czesne. Jeśli kogoś nie stać na taką kwotę, to można to podzielić na przykład na utrzymanie tygodniowe i płacić trzydzieści złotych, czyli wystarczą pieniądze z lunchu. Każda pomoc jest potrzebna i każdy pieniądz jest bardzo ważny – kończy prezes fundacji Africa Help.

O TYM SIĘ MÓWI

„Zagrożenie nieciekawych zapachów i ogromnego transportu” czy nowe miejsca pracy i rynek zbytu?

W niewielkim Jaworówku w gminie Mieścisko ma powstać biometanownia. „Zielone światło” dała Rada Miejska. - To inwestycja bardzo kontrowersyjna, która może w istotny sposób wpłynąć na komfort życia – uważa opozycja.

Paweł Brzeźniak

Z nieoficjalnych informacji miejskiej opozycji wynika, że planowana inwestycja może być jedną z największych w Wielkopolsce, a być może nawet w Polsce.

- Będzie się to wiązało ze zdecydowanie większą ilością tirów, które będą przejeżdżały naszymi drogami przez Mieścisko od Wągrowca, Gniezna i tak dalej. Nie ma cały czas jakichś konkretnych odpowiedzi, jakie to będą ilości, jak to będzie wyglądało, tak do końca – mówi Tomasz Kozłowski, miejski radny. - Dlatego nie jesteśmy przekonani. Pan burmistrz mówi cały czas o podatkach, o korzyściach dla gminy. Natomiast nie wiadomo, jak to będzie z uciążliwością. Wiadomo, że jest to inwestycja na wiele, wiele lat, może 30, może więcej lat. Pana burmistrza wtedy nie będzie na stano-

Rada zgodziła się na sprzedaż terenu w Jaworówku

wisku, a my będziemy się z tym zmagać – dodaje.

Jak wyjaśnia radny, w przeszłości na tych działkach znajdowało się wysypisko śmieci. - Tereny są do sprze-

daży na pewno. Tylko łatwiej byłoby to sprzedać pod jakąś fotowoltaikę, pod jakąś firmę produkującą niż biometanownia, gdzie jest zagrożenie nieciekawych zapachów i ogromnego

transportu – zaznacza T. Kozłowski. W zeszłym tygodniu Rada Miasta i Gminy Mieścisko wyraziła zgodę na sprzedaż działek. Klub radnych „Razem dla gminy Mieścisko” był przeciw. - Nie jesteśmy przeciwni rozwojowi miasta, gminy Mieścisko, bo wiele rzeczy pozytywnych się dzieje i działło w poprzedniej kadencji, natomiast wiele rzeczy budzi trochę obaw – ocenia Kozłowski.

Nieruchomości położone są na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej, w tym w zakresie energii ze źródeł odnawialnych. Miejscy urzędnicy informują, że obecnie w znacznej części działki są niezagospodarowane i nie są wykorzystywane przez miasto w sposób odpowiadający ich potencjałowi gospodarczemu.

- Najbliższe zabudowania znajdują się w odległości przynajmniej

kilkuset metrów. Te działki zlokalizowane są w otoczeniu lasów i pól. Wiem, że przedstawiciele potencjalnych inwestorów rozmawiali z osobami z najbliższych zabudowań, pewnie odbędą się też konsultacje z mieszkańcami. Jest to jedno z takich najbardziej odległych miejsc, gdzie można coś takiego zlokalizować. Inwestycja zapewni miejsca pracy, rynek zbytu dla rolników i dochody podatkowe dla gminy – przekonuje burmistrz Przemysław Renn, który dodaje, że na etapie planów miejscowych nie było uwag ze strony sołtysów i mieszkańców.

Nie jest to jedyna planowana inwestycja tego typu w Wielkopolsce. W maju zrobiło się głośno o biometanowni w Myszkach w powiecie gnieźnieńskim. Zakład ma codziennie przetwarzać nawet 500-600 ton odpadów. W tej sprawie wciąż trwają konsultacje społeczne.

Z REGIONU

Dziki w pobliżu szkoły podstawowej. Władze miasta apelują do mieszkańców

Dominika Kapałka

Grupa dzików została zauważona w rejonie Szkoły Podstawowej nr 2 w Nowym Tomyślu. Zdjęcia zwierząt pojawiły się w mediach społecznościowych, a mieszkańcy zwracają uwagę, że nie jest to pierwsza taka sytuacja. Władze wystosowały apel do mieszkańców.

Zdjęcia dzików w pobliżu szkoły w Nowym Tomyślu opublikowano

na początku października w mediach społecznościowych. Autorka wpisu ostrzegła, że zwierzęta widziane były w pobliżu szkoły oraz dróg, którymi poruszają się mieszkańcy.

Pod postem szybko pojawiły się komentarze. Część mieszkańców wskazywała, że dziki są w tej okolicy widywane częściej. Internauci zamieszczali również kolejne fotografie zwierząt. Skontaktowaliśmy się w tej sprawie z Juliuszem Tomińskim, komendantem Straży Miejskiej w Nowym Tomyślu. Jak wyjaśnił,

do strażników nie wpłynęło zgłoszenie dotyczące ostatniej obserwacji dzików przy Szkole Podstawowej nr 2. Komendant apeluje, aby mieszkańcy nie ograniczali się w takich sytuacjach jedynie do publikowania ostrzeżeń w internecie, ale przekazywali informacje również służbom.

- Mammy wtedy możliwość od razu zareagować, podjechać na miejsce i podjąć próbę przepłoszenia zwierząt, między innymi przy użyciu petard hukowych – wyjaśnia Juliusz Tomiński.

Problem dzików nie dotyczy wyłącznie rejonu szkoły. Jak przekazuje komendant, jednym z miejsc, w których strażnicy często podejmują interwencje, jest okolica ul. Różanej.

- To bardzo inteligentne zwierzęta. Doskonale potrafią znaleźć miejsca, w których mają możliwość zdobycia pożywienia. Dlatego ważne jest wykaszanie zaniebanych terenów i niewyrzucanie odpadów organicznych, które mogą je przyciągać – zaznacza komendant.

Straż Miejska apeluje więc, aby każde pojawienie się dzików w przestrzeni miejskiej, szczególnie w pobliżu szkół czy innych uczęszczanych miejsc, zgłaszać służbom.

Dziki zostały zauważone w pobliżu szkoły podstawowej w Nowym Tomyślu. Ich zdjęcia opublikowano w mediach społecznościowych

NA SYGNALE

Nagrywał jak karmi węży żywymi gryzoniami

Marcin Maliński

W Turku miała miejsce interwencja z udziałem policji w mieszkaniu mężczyzny, któremu zarzucono znęcanie się nad zwierzętami. Od kilku lat publikował w internecie nagrania z karmienia swoich węży żywymi zwierzętami. Odebrano mu 64 gryzonie.

Fundacja Azyl dla Królików w Toruniu, Pogotowie dla Zwierząt i policja przeprowadziły interwencję w mieszkaniu Daniela F. w Turku. Mężczyzna w internecie publikował nagrania z karmienia swoich węży żywymi zwierzętami, które przetrzymywał w ciasnych plastikowych pojemnikach, co ujawniono podczas interwencji. Odebrano mu 62 myszy i dwa szczury.

Zdaniem uczestników akcji zwierzęta były utrzymywane bez odpowiednich warunków, a ich stan fizyczny i psychiczny oceniono jako bardzo zły. Gryzonie trafiły pod opiekę Fundacji Azyl dla Królików w Toruniu, gdzie zajmą się nimi lekarze weterynarii. Na nagraniach publikowanych w mediach społecz-

nościowych węże atakowały żywe króliki, myszy i szczury. Materiały przedstawiały momenty duszenia i połykania zwierząt, a całość była publikowana w mediach społecznościowych. - Szczególnie wstrząsające są nagrania z królikami. Duże zwierzę nie zawsze ginie natychmiast. Waż opłata jego ciało, próbuje je uśmiercić i połknąć, a człowiek stoi obok z telefonem i rejestruje kolejne minuty cierpienia – czytamy we wpisie Pogotowia dla Zwierząt.

Interwencja mogła zostać przeprowadzona dzięki licznym zgłoszeniom od internautów zaniepokojonych sytuacją. Jak podkreślają działacze, zabezpieczone filmy pochodzą z różnych lat i wskazują na powtarzalny sposób działania.

Organizacje zabezpieczyły nagrania, zdjęcia i historię publikacji, które mogą posłużyć jako materiał dowodowy. Zapowiadają również działania zmierzające do odebrania Danielowi F. dwóch węży oraz do orzeczenia wobec niego zakazu posiadania zwierząt.

Sam Daniel F. w swoim zachowaniu nie dostrzega nic niewłaściwego, o czym mówi w zamieszczonym nagraniu.

FOKUS

• **Dziś** litr benzyny 95 ma kosztować nie więcej niż 6,79 zł, benzyny 98 – 7,66 zł, a oleju napędowego – 7,82 zł

WOJSKO

Koniec „wuzety”. Polscy żołnierze dostaną nowoczesne mundury

Wojsko Polskie przygotowuje zmianę wzoru maskującego na mundurach polowych. Podczas konferencji zaprezentowano założenia nowego kamuflażu K03, określanego jako „Ryś”

Piotr Celej

O zmianach mówi Paweł „Naval” Mateńczuk, pełnomocnik ministra obrony narodowej ds. warunków służby wojskowej. Podczas konferencji przedstawiono również informacje dotyczące założeń technicznych nowego umundurowania oraz wyników przeprowadzonych badań.

– Po 30 latach nadszedł czas, by zmienić wzór maskujący – taki, który nie tylko zakamufluje żołnierza, ale pozwoli mu pozostać jak najdłużej niewidzialnym dla przeciwnika. Na stworzenie i wprowadzenie nowego wzoru wpłynęły rozwój technologii, doświadczenia żołnierzy, w tym wojsk specjalnych, oraz prace ekspertów Wojskowego Ośrodka Badawczo-Wdrożeniowego Służby Mundurowej w Łodzi – mówił Paweł „Naval” Mateńczuk.

Nowy kamuflaż otrzymał oznaczenie K03. Jego projekt oparto na pięciu barwach oraz nieregularnych plamach różniących się kształtem i wielkością. Charakterystycznym elementem są również płynne przejścia między kolorami.

Założeniem jest ograniczenie czytelności sylwetki żołnierza. Kamuflaż nie ma jedynie „pasować” kolorystycznie do otoczenia. Jego zadaniem jest również zaburzenie naturalnego konturu człowieka, co ma utrudniać jego wykrycie i identyfikację.

W poniedziałek zaprezentowane zostały mundury nowego wzoru. Mają być m.in. wytrzymalsze, wygodniejsze i lepiej kamufluujące

– Testowaliśmy wiele rozwiązań, a ich wyniki potwierdziły skuteczność przyjętych założeń. Kamuflaż K03 został zaprojektowany tak, aby ograniczać czytelność sylwetki żołnierza i dostosowywać się do różnych typów terenu – od lasów po obszary zabudowane. Zastosowanie pięciu barw, nieregularnych plam o różnym kształcie i wielkości oraz płynnych przejść między kolorami pozwala skutecznie zaburzyć naturalny kontur sylwetki. W badaniach prowadzonych w różnych warunkach

krajobrazowych i przy wykorzystaniu różnych sposobów obserwacji rozwiązanie to wykazało również bardzo dobre właściwości w noktowizji – mówił płk Maciej Żytelewski.

Ważne jest również zachowanie właściwości maskujących przy obserwacji noktowizyjnej. Kolejnym z założeń było też zwiększenie komfortu użytkowania munduru. Materiał ma zapewniać znacznie większą wymianę powietrza – według przedstawionych informacji jego przepuszczalność powietrza jest na-

wet dwukrotnie większa niż obecne mundury. Ma to znaczenie przede wszystkim podczas intensywnego wysiłku fizycznego, marszów, ćwiczeń poligonowych oraz działań prowadzonych w wysokich temperaturach.

Nowy materiał ma być również odporny na działanie promieniowania słonecznego. Istotną dla użytkowników jest także możliwość prania munduru w temperaturze do 60 stopni Celsjusza.

Przy opracowywaniu nowego kamuflażu wykorzystano doświadczenia żołnierzy, w tym Wojsk Specjalnych. Za prace związane z rozwojem umundurowania odpowiada Wojskowy Ośrodek Badawczo-Wdrożeniowy Służby Mundurowej w Łodzi. Ośrodek zajmuje się badaniami i pracami rozwojowymi dotyczącymi wyposażenia mundurowego. To właśnie tu prowadzone są badania nad właściwościami materiałów włókienniczych.

Należy podkreślić, że samo zaprezentowanie K03 nie oznacza automatycznej wymiany wszystkich mundurów używanych obecnie przez Siły Zbrojne RP. Tak duża zmiana wymaga zabezpieczenia dostaw oraz stworzenia systemu stopniowego wycofywania dotychczasowego wyposażenia. Wymiana może potrwać więc lata, zaś w przypadku rezerwistów jeszcze dłużej.

WYBORY

Piątkowska ma sprostować i przeprosić

oprac. Karolina Wrońska

Sąd Okręgowy w Krakowie nakazał kandydatce na prezydenta miasta senator Monice Piątkowskiej sprostowanie informacji dotyczących sposobu głosowania Łukasza Gibały w radzie miasta.

Wniosek w trybie wyborczym był reakcją na słowa Moniki Piątkowskiej,

która podczas debaty w programie telewizyjnym stwierdziła, że po przeanalizowaniu głosowań Łukasza Gibały z okresu sprawowania przez niego mandatu radnego wynika, iż w większości przypadków wstrzymał się on od głosu.

Sąd uznał w poniedziałek, że z zestawienia głosowań Gibały wynika, iż wypowiedź Piątkowskiej była nieprawdziwa. Nakazał senatorce sprostowanie wypowiedzi na portalach społecznościowych, a także usunięcie postów, które zawierały materiał z fragmentem programu, gdzie padła wypowiedź. Sąd zakazał też dalszego rozpowszechniania nieprawdziwych słów o głosowaniach Gibały.

POLITYKA

Tusk o sprawie Marcina Romanowskiego

oprac. Karolina Wrońska

„Błędem jest, że ktoś taki jak Marcin Romanowski funkcjonował w życiu publicznym” – powiedział w poniedziałek premier Donald Tusk.

W ubiegłym tygodniu sąd nieprawomocnie wydał list żelazny dla b. wiceministra sprawiedliwości Marcina Romanowskiego, podejrzanego

w śledztwie odnoszącym się do Funduszu Sprawiedliwości. Premier został zapytany w poniedziałek przez TVN24, czy wydany list żelazny „to błąd taktyczny”.

W odpowiedzi szef rządu ocenił, iż „błędem jest, że ktoś taki jak Romanowski funkcjonował w życiu publicznym”. Jak dodał, jemu jest „dość obojętne”, czy b. wiceszef MS będzie miał list żelazny i będzie w Polsce przesłuchiwany z wolnej stopy.

– Szczerze powiedziawszy, tak naprawdę kompromitujące i istotne było to, że ktoś taki był w ogóle we władzach publicznych – powiedział Tusk. **PAP**

KRÓTKO

Gdynia

Po napadzie na jubilera przyłączyli się do Gdyni

Gdyńscy policjanci zatrzymali dwóch obywateli Rumunii w wieku 31 i 37 lat, poszukiwanych Europejskim Nakazem Aresztowania w związku z napadem na sklep jubilerski w Oslo. Z ustaleń strony norweskiej wynika, że dwaj sprawcy zagrozili pracownikowi sklepu jubilerskiego nożem i ukradli wyroby ze złota o wartości kilkuset tysięcy koron norweskich. Mężczyźni uciekli z Norwegii promem, a do ich ujęcia doszło w Gdyni, dobie po rozboju.

Podkarpackie

Rusza Podkarpacki Czek Turystyczny

Dziś w samo południe rozpocznie się drugi nabór wniosków o Podkarpacki Czek Turystyczny, dający dopłaty do noclegów. W pierwszej turze 6630 czeków rozeszło się w godzinę, ale część zainteresowanych nie mogła ukończyć składania wniosku z powodu przeciążenia systemu. Czeka z drugiej tury będzie można wykorzystać od 7 października do 2 listopada. Dopłata obniży rachunek o 300 zł za pobyt obejmujący co najmniej dwa kolejne noclegi w obiekcie uczestniczącym w programie.

Kultura

Szczepan Twardoch z nagrodą „Nike”

„Null” Szczepana Twardocha – powieść o wojnie w Ukrainie – zdobyła 30. Nagrodę Literacką „Nike” – ogłoszono w niedzielę w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. „To moja najważniejsza książka. (...) To nie jest powieść napisana w jakiegokolwiek sprawie, ona nie ma tezy, o nic nie walczy. Napisałem ją po to, żeby mówić prawdę, bo po to jest literatura” – powiedział Twardoch ze sceny.

FOT. PAWEŁ RELIKOWSKI

Rozwój Plus powstał po to, żeby zatrzymać te dwa bieguny cynizmu politycznego. Z jednej strony Donalda Tuska, z drugiej strony Grzegorza Brauna

MATEUSZ MORAWIECKI
Lider Rozwoju Plus

TALLIN

Estonia zmienia doktrynę wojskową i przesuwają wojska pod granicę z Rosją

oprac. Grzegorz Kuczyński

Estonia na stałe przesuwa wojska bliżej granicy z Rosją i kupuje broń do ataków w głąb terytorium agresora w ramach nowej doktryny „aktywnej obrony” – podał w poniedziałek dziennik „Financial Times”.

Przedstawiciele estońskiego wywiadu podkreślili, że choć wojna w Ukrainie wiąże znaczne siły rosyjskie, ewentualne wstrzymanie walk lub zawarcie pokoju umożliwi Kremlowi przerzucenie dziesiątek tysięcy doświadczonych jednostek w rejon państw bałtyckich.

– Baliśmy się wojny w Ukrainie. Teraz boimy się końca tej wojny – podsumował wysoki rangą członek wywiadu Estonii.

Jak podaje „FT”, dowództwo wojskowe i wywiad Estonii nie sądzą, by Moskwa dążyła do wojny na pełną skalę z NATO, przynajmniej w ciągu najbliższych dwóch lat.

Pod wpływem agresji Rosji na Ukrainę Estonia całkowicie zrewidowała dotychczasową strategię. Wnioski wyciągnięte z wojny w Ukrainie – że Rosja nie liczy się ze stratami ludzkimi i niszczy każdy skrawek zajętej ziemi – zmusiły Estonię do zmiany podejścia.

– Musimy zacząć od samej granicy i wygrywać już w pierwszych star-

ciach. Z wojskowego punktu widzenia to bardzo wymagające. Nie możemy kształtować ruchów wroga, musimy budować nasze linie już dziś. To wysunięta obrona – powiedział „FT” dowódca 1. Brygady Piechoty płk Tarmo Kundla.

W ramach nowej strategii jednostki wojskowe są przenoszone z bazy w Tapa na północnym zachodzie kraju (ok. 130 km od granicy) bliżej wschodniej granicy. Plan przewiduje budowę nowej bazy w Johvi (50 km od granicy z Rosją) oraz infrastruktury w Narwie, która w razie kryzysu będzie mogła przyjąć do 1000 żołnierzy.

Działaniom tym towarzyszy zmiana profilu zakupów zbrojeniowych.

Ćwiczenia estońskiego wojska w pobliżu bazy Tapa na północnym zachodzie kraju

MADRYT

Przedterminowe wybory parlamentarne w Hiszpanii

oprac. Anna Nagel

Premier Hiszpanii Pedro Sanchez w poniedziałek ogłosił przedterminowe wybory. Odbędą się one 29 listopada.

Sanchez podjął tę decyzję po piątkowej porażce rządu w głosowaniu w Kongresie Deputowanych nad większą ochroną najemców, której domagały się setki tysięcy manifestantów w całym kraju.

Uzasadniając swoją decyzję, Sanchez podkreślił potrzebę uzyskania nowego mandatu społecznego. Dekrety mieszkaniowe przewidywały m.in. wydłużenie obowiązków obecnie umów wraz z zamrożeniem czynszu i ograniczenie możliwości obrotu mieszkaniami przez fundusze spekulacyjne.

– Żeby zrobić więcej, potrzebujemy odnowić i poszerzyć poparcie obywateli – powiedział premier. Przypomniawszy, że jego rząd przekazał wspólnotom autonomicznym najwięcej środków w historii, a gospodarka hiszpańska rozwija się najszybciej spośród krajów strefy euro.

Krajowi komentatorzy podkreślali w weekend, że część prominentnych przedstawicieli Partii Socjalistycznej, której przewodzi Sanchez, naciskała na niego w sprawie ogłoszenia wcześniejszych wyborów, aby wykorzystać „okienko możliwości”, jakie stworzył trwający kryzys mieszkaniowy.

Wielu uczestników manifestacji domagało się przyjęcia dekrétów, ale zostały one odrzucone głosami opozycji i niepodległościowej katalońskiej partii Junts, która wcześniej często współpracowała z rządem. **PAP**

BRAZYLIA

Bolsonaro bliżej prezydentury. Sojusznik Trumpa górą

Grzegorz Kuczyński

Prawicowy senator Flavio Bolsonaro zdobył najwięcej głosów w I turze wyborów prezydenckich w Brazylii i w II turze zmierzy się z obecnym szefem państwa Luizem Inacio Lula da Silvą – wynika z danych opublikowanych przez Najwyższy Trybunał Wyborczy (TSE).

Bolsonaro otrzymał ponad 47 proc., a Lula ponad 45 proc. ważnych głosów. Różnica wynosi zaledwie dwa punkty procentowe, ale w sondażach to Lula był faworytem, więc ten wynik wprowadza w jego obozie nastroj porażki przed drugą turą, planowaną na 25 października.

– Jestem bardzo szczęśliwy z powodu tego wyniku. Ponad 56 milionów Brazylijczyków zagłosowało za zmianą. (...) Nie mogę się doczekać, by za trzy tygodnie przywrócić demokrację – skomentował te wyniki Flavio Bolsonaro, syn byłego prezydenta Jaira Bolsonaro, nazywanego czasem „tropikalnym Trumpem”, który odbywa obecnie karę 27 lat więzienia za przygotowywanie zamachu stanu.

Lula przyznał, że liczył na zwycięstwo największej liczby głosów w I turze i zapowiedział, że podejmie walkę przed II turą. – Rozgrywka trwa. Jesteśmy teraz w dogrywce – dodał.

W większości przedwyborczych sondaży największą popularnością cieszył się Lula, ale jego przewaga nad Bolsonaro w ostatnich tygodniach malała i w niektórych badaniach oscylowała wokół granicy błędów statystycznych. W drugiej turze, planowanej na 25 października, analitycy prognozują zaciętą rywalizację między politykami.

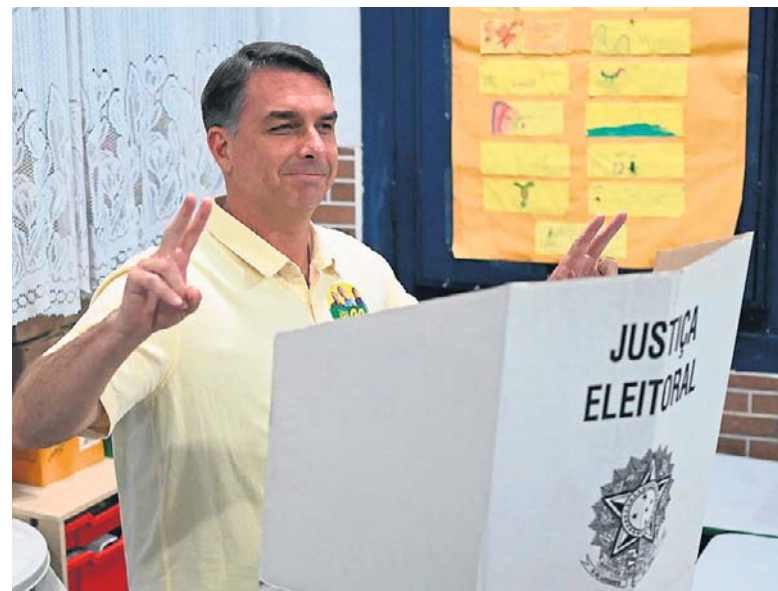
SZTOKHOLM

Przyznano Nobla w dziedzinie medycyny

oprac. Anna Nagel

Karl Deisseroth, Peter Hegemann i Georg Nagel to tegoroczni laureaci Nagrody Nobla z dziedziny medycyny lub fizjologii. Zostali oni docenieni za odkrycia dotyczące aktywowanych światłem kanałów jonowych i optogenetyki.

Dzięki odkryciom tegorocznych laureatów Nagrody Nobla możliwy stał się rozwój optogenetyki – metody polegającej na kontrolowaniu ak-

Flavio Bolsonaro wygrał I turę wyborów prezydenckich w Brazylii. Druga tura wyborów zaplanowana jest na 25 października

Tsunami bolsonarystów

Oprócz prezydenta i wiceprezydenta, Brazylijczycy wybierali w niedzielę również wszystkich 513 członków Izby Deputowanych i 54 z 81 senatorów, a także gubernatorów stanów i członków stanowych parlamentów. Partia Liberalna (PL) Bolsonaro odniosła sukces także w wyborach parlamentarnych i stanowych. Utrzymała m.in. fotel gubernatora stanu Sao Paulo i z 28 mandatami w Senacie będzie największym ugrupowaniem w tej wpływowej izbie.

Inny sojusznik Bolsonaro, były sędzia i senator Sergio Moro, został wybrany na gubernatora stanu Parana. Miejsca w Kongresie wywalczyło czterech członków rodziny Jaira Bolsonaro – podał portal Gazeta do Povo. Jego żona Michelle zdobyła mandat w brazylijskim Senacie, reprezentując Dystrykt Federalny. Miejsce w Senacie wywalczył również jeden z jego synów, Carlos,

a inny, Jair Renan, dostał się do Izby Deputowanych. Mandat posła zdobył też brat Jaira Bolsonaro, Renato.

Prawica kontra lewica

Flavio Bolsonaro zapowiada uszczuplenie administracji publicznej, cięcia podatkowe i inne probiznesowe reformy, a także zacieśnienie relacji z USA i twardą walkę z brutalną przestępczością, którą Brazylijczycy wskazywali przed wyborami jako najpoważniejszy problem.

80-letni Lula, uznawany za ikonę latynoamerykańskiej lewicy, ubiega się o czwartą kadencję na stanowisku szefa państwa. Zapowiada kontynuację i rozszerzenie obecnej polityki rządu.

Komentatorzy zwracają uwagę, że w I turze wyborów prezydenckich Brazylijczycy oddali ponad 2,2 mln głosów „na nikogo” i ponad 3,6 mln głosów nieważnych, znacznie więcej niż w poprzednich wyborach z 2022 r.

tywności określonej grupy neuronów za pomocą światła. Może to pomóc w rozwoju terapii, m.in. chorób neurologicznych.

– Optogenetyka stwarza możliwości mapowania mózgu, o jakich dawniej mogliśmy jedynie marzyć” – podkreślił w poniedziałek Per Svenningsson, przewodniczący Komitetu Noblowskiego, podczas ogłaszania nazwisk laureatów Nobla w dziedzinie fizjologii lub medycyny.

Dwaj tegoroczni nobliści, niemieccy badacze Peter Hegemann (ur. w 1954 r.) oraz Georg Nagel (ur.

w 1953 r.), dokonali odkrycia aktywowanych światłem kanałów jonowych w jednokomórkowych glonach, a trzeci laureat, Amerykanin Karl Deisseroth (ur. w 1971 r.), wykorzystując ich odkrycia, rozwinął optogenetykę.

W praktyce osiągnięcia noblistów mogą doprowadzić do skutecznego leczenia m.in. widzenia i różnych schorzeń neurologicznych, np. choroby Parkinsona, za pomocą głębokiej stymulacji mózgu.

Nobliści podzielą się po równo nagrodą w wysokości 12 milionów koron szwedzkich (ok. 4,7 mln złotych).

STREFA BIZNESU

DOLAR
AMERYKAŃSKI (1 USD)
3,91EURO
(1 EUR)
4,38FRANK
SZWAJCARSKI (1 CHF)
4,71FUNT
SZTERLING (1 GBP)
5,17JEN
(100 JPY)
2,47

DANE WG NBP Z DNIA 05.10.2026, G. 12:00

PRACA

Nadchodzą złote czasy dla tych pracowników. Szturmem wchodzą do kolejnych branż

– Widzimy wzmożony wzrost zainteresowania pracą tymczasową. Firmy, budując swoje strategie zatrudnienia, coraz częściej sięgają po tę formę zatrudnienia jako bezpiecznik prawny i gwarancję zachowania elastyczności. Praca tymczasowa może być świetnym sposobem na zabezpieczenie charakterystyki pracy platformowej, która często jest sezonowa i nieregularna. Może być również bezpieczną prawnie alternatywą dla nieprawidłowo stosowanych umów zlecenia i B2B – mówi Strefie Biznesu Ewelina Glińska-Kołodziej, prezes agencji zatrudnienia Trenkwald i członek zarządu Polskiego Forum HR.

Agnieszka Kamińska

Strefa Biznesu: Czy praca tymczasowa może zyskać po reformie PIP jako alternatywa dla umów zlecenia lub B2B? Na jakich stanowiskach pracy i w jakich branżach może być dobrą alternatywą?

Ewelina Glińska-Kołodziej, prezes agencji zatrudnienia Trenkwald i członek zarządu Polskiego Forum HR: W mojej ocenie tak. Praca tymczasowa nie będzie zamiennikiem wszystkich umów, ale bezpieczną prawnie alternatywą dla nieprawidłowo stosowanych umów zlecenia i B2B. Szczególnie tam, gdzie: zleceniobiorca pracuje osobiście i regularnie, ma ustalony grafik lub godziny, wykonuje zadania w miejscu wskazanym przez firmę, podlega kierownikowi klienta, korzysta z jego narzędzi i infrastruktury, jest rozliczana głównie za czas pracy, wykonuje te same obowiązki, co pracownicy etatowi, nie ponosi rzeczywistego ryzyka biznesowego. Praca tymczasowa zabezpiecza te elementy, a jednocześnie zapewnia elastyczność. Ta alternatywa będzie szczególnie atrakcyjna na stanowiskach magazynierów, pracowników kompletacji i pakowania towarów w branży logistycznej i e-commerce. Poza tym pracownicy produkcji, operatorzy maszyn w branżach automotive, FMCG. Można też wymienić handlowców, pracowników obsługi klienta, sprzedawców w sklepach czy centrach obsługi klienta. Można powiedzieć, że będą to stanowiska blue collar i proste white collar.

Czy planowane nowe przepisy o pracy platformowej mogą sprawić, że praca tymczasowa będzie częściej wykorzystywana w tej branży?

Coraz więcej branż jest zainteresowanych pracownikami tymczasowymi

Liczę, że tak będzie. Dziś rynek pracowników platformowych opiera się głównie o formy zatrudnienia cywilnoprawne, często niejasne formy rozliczenia. Praca tymczasowa może być świetnym sposobem na zabezpieczenie charakterystyki pracy platformowej, która często jest sezonowa i nieregularna.

Czy firmy już teraz bardziej interesują się pracą tymczasową?

Tak, widzimy wzmożony wzrost zainteresowania pracą tymczasową. Firmy, budując swoje strategie zatrudnienia, coraz częściej sięgają po tę formę zatrudnienia jako bezpiecznik prawny i gwarancję zachowania elastyczności.

W jakiej kondycji jest teraz praca tymczasowa w Polsce i czy wpływa na nią np.

sytuacja legislacyjna w kraju, związana choćby ze zmianami w inspekcji pracy? A może też inne, globalne zmiany są tu istotne?

Praca tymczasowa stabilizuje się, a od drugiej połowy 2025 r. obserwujemy umiarkowane odbicie. Wprawdzie obroty agencji wzrosły o około 4%, jednak według raportów PFHR znaczna część tego wzrostu wynika z podwyżek wynagrodzeń. Firmy nadal bardzo ostrożnie podchodzą do zwiększania zatrudnienia. Niewątpliwie wpływ sytuacji geopolitycznej, ekonomicznej i legislacyjnej ma wpływ na taki stan rzeczy. Spośród czynników ograniczających możemy wymienić słabą koniunkturę w Niemczech, która wpływa na spadki w branży automotive, ostrożność firm z realizacją nowych inwestycji, rosnące koszty energii i koszty pracy (w ostatnich 5 latach jest to ponad

70% wzrostu) czy też skomplikowane i zmienne procedury legalizacyjne. Wiele firm automatyzuje też swoje procesy i naturalnie spada zapotrzebowanie. Czynniki, które mogą wspierać rozwój pracy tymczasowej w kolejnych latach, to potrzeba stworzenia elastycznego bufora w sytuacji wzrostu lub spadku zamówień. Firmy nie chcą zwiększać wewnętrznego zatrudnienia. Istotny jest tu również rozwój e-commerce, logistyki, obronności i nowych inwestycji zagranicznych przy jednoczesnym deficycie kandydatów i konieczności rekrutacji i zatrudniania obcokrajowców. Spośród czynników prawnych pozytywny wpływ na rozwój pracy tymczasowej będą miały działania rządu w zakresie ograniczania ryzykownych modeli outsourcingu personalnego oraz zaimplementowana reforma PIP i większe ryzyko reklasyfikacji pozornych umów zlecenia oraz B2B.

Czy są jakieś branże, które szczególnie planują rozwijać pracę tymczasową?

Największy potencjał wzrostu pracy tymczasowej widzimy w branżach o dużej sezonowości i rotacji – jak logistyka, magazyny, branża e-commerce, zaawansowanej produkcji elektroniki, komponentów przemysłowych, produkcji baterii. Inne to produkcja spożywcza oraz obronna i okołobronna. Patrząc na kolejne projekty ustaw, a szczególnie ustawę o platformach, widzimy również szansę na wzrost zapotrzebowania na pracę tymczasową wśród pracowników platform. Jest to nieregularna, często sezonowa lub projektowa praca, gdzie praca tymczasowa mogłaby się bardzo dobrze sprawdzić.

Jakie są zarobki w pracy tymczasowej? Wiele osób uważa, że płaca w tej formule zawsze oznacza najniższą krajową.

Nie, praca tymczasowa nie oznacza automatycznie najniższej krajowej. Pracownik tymczasowy nie może być traktowany mniej korzystnie w zakresie warunków pracy i wynagrodzenia niż porównywalny pracownik zatrudniony bezpośrednio przez pracodawcę. Jeżeli operator zatrudniony przez zakład otrzymuje określoną stawkę i premię stanowiskową, porównywalny pracownik tymczasowy powinien być objęty takimi samymi warunkami. W rzeczywistości najniższa krajowa dotyczy najczęściej najniższych stanowisk pomocniczych lub produkcyjnych. W przypadku stanowisk specjalistycznych – wymagających wiedzy, doświadczenia lub szczególnych umiejętności – stawka jest wyraźnie wyższa. Rynek kandydatów sam też reguluje stawki.

STREFA AGRO | WIADOMOŚCI

Koniec chowania Polski w szafie. Był obciach, a dziś się zachwycają

Zabieram Was, szanowni Czytelnicy, na wycieczkę i zakupy. Odwiedzimy Milanówkę, Bolesławiec i Włocławek. Wyboiste drogi od cikliwych sentymentów i poczucia obciachu poprowadzą nas do wysokich lotów w biznes klasie.

Agata Wodzień-Nowak

Naszą przewodniczką będzie ludo-wizna w nowym i masowym wydaniu. Odkrywamy swoje korzenie, zachwycamy się nimi i to w coraz młodszej grupie. Łyżkę dziegiu do beczki miodu dołoży etnolog Magdalena Trzaska. Ruszacie ze mną do zapomnianego świata polskiego folkloru? Dziś okazuje się wystarczająco egzotyczny.

Zauważyliście, że znana polska marka Reserved, obecna w niemal każdym centrum handlowym, pokusiła się o kolekcję ubrań inspirowaną folkem? A może szukaliście biżuterii na prezent i odwiedziliście sklep jubilerski W. KRUK, gdzie czekają kolczyki odwzorowujące polski haft? Koleżanka z pracy pije kawę w ceramicznym kubku z Bolesławca albo fajansie z Włocławka? To tylko kilka z przykładów biznesów, które sięgają do kultury ludowej.

– Przez bardzo długi czas w ogóle nie pojawiał się w przestrzeni publicznej – mówi o polskim folklorze etnolog Magdalena Trzaska z Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi, przewodniczka w naszej podróży. Przyznaje, że mało o kulturze tradycyjnej nawet mówiono, a wręcz traktowano folk jako obciach.

– To się zmienia i bardzo dobrze. Cieszę się, że te motywy w ogóle zaczynają pojawiać się w przestrzeni publicznej i że ludzie po nie sięgają, niezależnie od tego, czy są to projektanci, producenci ubrań czy twórcy innych produktów.

Pierwszy przystanek – Włocławek ze swoim fajansem zdobi nasze ubrania

Zwiedzanie zaczynamy od południowej części województwa kujawsko-pomorskiego. Włocławek słynie z unikalnego fajansu. Młodsza część naszej wycieczki zapyta, czym ów fajans jest. To rodzaj ceramiki o porowatej strukturze, którą wytwarza się z białej lub barwionej gliny z dodatkiem kaolinu, kwarcu i skalenia. Taką ceramikę zazwyczaj pokrywa się szkliwem.

Fajans Włocławek wyróżnia się zdobieniami w głębokim odcieniu kobaltu oraz wzorami inspirowanymi regionalnym folklorem, zwłaszcza motywami roślinnymi jak róże i gałązki. Dziś można je znaleźć na ubraniach popularnej

marki Reserved z grupy LPP. Pojawiły się w sprzedaży w lipcu 2026.

„Re.Design to kolekcja specjalna, inspirowana polskim dziedzictwem. W nowoczesny sposób interpretuje motywy ceramiki z Włocławka, łącząc je z najświeższymi trendami z wybiegów”, komunikuje marka. Dodaje, że inspiracją do powstania kolekcji była autentyczna fascynacja polską kulturą i podróż do Muzeum Etnograficznego.

Co ważne, sieć oferuje marynarki, sukienki i bluzki w klimacie folk nie tylko w sklepach na terenie Polski. Kolekcja Re.Design jest dostępna w takich krajach, jak Chorwacja, Włochy, Niemcy, Wielka Brytania. Dodatkowo online w ponad 30 krajach, przekazuje sieć Strefie Biznesu.

– Projekty były po stronie Reserved, natomiast malarki z Fajansu Włocławek przygotowały dla marki Reserved specjalny wzór, malowany ręcznie, który został przełożony na projekty – wyjaśnia nam Anna Matrasze z LLP, właściciela marki.

Z wzorami folklorystycznymi romansuje lub romansowała na swoich ubraniach m.in. Wólczanka, Medicine czy Zara. Przykłady oczywiście można by mnożyć, bo zdecydowanie liczniejsi, choć niszowi są rękodzielnicy, małe manufaktury, które działają na zdecydowanie skromniejszą skalę i z mniejszym rozgłosem, ale dbałością o detale (np. Sklep ludowy, Artfolk czy Kofolk).

Co na to nasza przewodniczka po świecie folkloru? – Bardzo się cieszę, że ludzie szukają tego, co mają u siebie. Tak jak mieszkańcy Włocławka odkrywają to, co ich wyróżnia, co odróżnia ich region od innych, i próbują to wydobywać oraz pokazywać. To jest naprawdę bardzo wartościowe – uważa Magdalena Trzaska pytana o nawiązania do fajansu na ubraniach.

– Byłoby dobrze, gdyby rosła też ogólna świadomość społeczna, że istnieje nie tylko Bolesławiec, a może nawet nie tylko Włocławek, ale wiele innych regionów z własnym, wyjątkowym dziedzictwem. Chodzi o to, żeby coraz więcej miejsc zaczęło sięgać po swoje tradycje i je eksponować, a dzięki temu żeby ta świadomość stopniowo wzrastała.

– Zresztą tym zajmuje się również nasza instytucja. Staramy się poka-

Biżuteria inspirowana haftem trafiła do sklepów W.KRUK

zywać i zachęcać do odkrywania tego, co mamy na miejscu, tego, co jest charakterystyczne dla poszczególnych regionów. Uważam więc, że jest to bardzo dobry kierunek. Od czegoś trzeba zacząć. Myślę, że sukces Bolesławca może być inspiracją dla innych regionów i zachętą do tego, by również promowały własne tradycje, wzornictwo czy rzemiosło – dodaje specjalistka z NIKiDW.

Przystanek drugi – biżuteria inspirowana haftem z Podhala i Ciechanowa oraz apaszką z Milanówka

Część z uczestniczek naszej podróży ma zapewne apaszkę, od kilku sezonów bardzo modny dodatek. Świadoma jest tego marka biżuteryjna W.KRUK, która przygotowała w 2026 r. kolekcję New Folk. Składają się na nią kolczyki, pierścionki, bransoletki czy wisiorki. Całość dopełniają apaszkę. Kolekcja jest w sprzedaży od lipca 2026.

Zatem zajeżdżamy z naszą wycieczką do Milanówka w województwie mazowieckim, gdzie powstały apaszkę dla W.KRUK. Autentyczność i szycie w Polsce to fakt, który zasługuje na szczególną uwagę.

W biżuterii z kolekcji odnaleźć można nawiązania do haftów z Podhala, Krakowa, Wilanowa oraz Cieszyna – miejsc, z których wyrsało unikatowe wzornictwo, wskazuje sama firma biżuteryjna.

Skoro już tak wędrujemy trochę po mapie, to gdzie szukać autentycznego polskiego haftu?

– Właściwie wszędzie – odpowiada M. Trzaska. – Mam haft ka-

szubski, kujawski, wielkopolski, a także na przykład haft sieradzki w regionie łódzkim. Jest tego naprawdę bardzo dużo. Myślę, że w przyszłym roku przygotujemy nawet wystawę poświęconą haftom regionalnym. Chcemy pokazać, że tradycja haftu wciąż żyje, ma silny związek z regionami, a zarówno wzornictwo, jak i kolorystyka są charakterystyczne dla poszczególnych części kraju. Te różnice można dość łatwo dostrzec i rozpoznać.

To właśnie sprawia, że haft może stać się elementem, który wiele mówi o naszej tożsamości. Nawet niewielki, naszyty gdzieś motyw może nieść informacje o tym, skąd pochodzimy i z jaką tradycją się identyfikujemy.

– Niedawno organizowaliśmy konkurs na współczesny strój inspirowany konkretnym strojem ludowym, a nie mieszkanką różnych elementów z wielu tradycji. Powstały bardzo ciekawe projekty, w których wykorzystywano motywy zaczerpnięte ze strojów ludowych, takie jak haft, charakterystyczna kolorystyka czy koronki. Te elementy zostały przeniesione do współczesnych ubrań po to, by opowiedzieć tę historię dzisiejszym językiem, bardziej zrozumiałym dla współczesnych odbiorców. Jednocześnie udało się zachować symbolikę i znaczenie tych motywów, dzięki czemu nie utraciły one swojego kulturowego kontekstu – wyjaśnia etnolog.

Firma jubilerska komunikuje, że dzięki pracy jubilerów Manufaktury W.KRUK tradycyjne motywy zyskały współczesną formę. Kolekcja

New Folk łączy inspiracje polskim folklorem z nowoczesnym wzornictwem, a jej osi są motywy haftu, obecne zarówno w rzemiośle ludowym, jak i jubilerskim. Kampania zestawia ze sobą różne pokolenia, doświadczenia i wrażliwości. Pokazuje dialog między tradycją a współczesnością.

Z trzeciego przystanku odlatujemy biznes klasą. Prosto z Bolesławca do Chin i Korei

Nasza wycieczka po świecie folkloru we współczesnym wydaniu prześiada się na pokład samolotu. Od marca 2026 r. ceramika z Manufaktury w Bolesławcu jest obecna na pokładach samolotów PLL LOT w serwisie LOT Business Class na rejsach między Warszawą a Tokio (Narita). Wygląda na to, że zastawa została dobrze przyjęta, ponieważ od 1 lipca korzystają z niej również pasażerowie podróżujący w klasie biznes na trasach z Warszawy i Wrocławia do Seulu. Wybrane elementy kolekcji trafiły także do serwisu LOT Premium Economy.

Jak podaje LOT, zastawa została zaprojektowana specjalnie dla narodowego przewoźnika i stanowi element strategii budowania doświadczenia premium na pokładzie. LOT podkreśla, że współpraca z Manufakturą w Bolesławcu jest również formą promocji polskiego wzornictwa i rzemiosła za granicą.

Jesteśmy zachwyceni po wystawie, ale przed nami lekcja o znaczeniu

Jak się macie Czytelnicy podróżnicy po takim zwiedzaniu? Pora skomentować to, co widzieliśmy do tej pory, jako całość.

Czy wzory na marynarkach i kolczykach są autentyczne, czy tylko inspirowane folklorem? Etnolog, którą o to pytamy, przyjrzała się wzorom i ocenia, że w wielu przypadkach są to dosłowne zapożyczenia. – Tylko trochę brakuje mi tutaj kontekstu. Oczywiście trudno wymagać, żeby do ubrań była dołączona karteczka z informacją, czym jest dany wzór i skąd pochodzi. Ale ponieważ tej wiedzy brakuje, ludzie tak naprawdę nie wiedzą, z czym mają do czynienia. Nie wiedzą, z czego te wzory czerpią, z jakiego regionu pochodzą, co dawniej oznaczały ani przy jakich okazjach się pojawiały.

STREFA AGRO | ZWIERZĘTA

To jedna z najlepiej płatnych prac w rolnictwie

W serwisach ogłoszeniowych na przełomie września i października widnieje po 100 ogłoszeń z ofertami pracy dla dojarza. To kluczowa osoba w każdym gospodarstwie mleczarskim.

Agata Wodzień-Nowak

Liczy się wydajność i jakość uzyskiwanego mleka, a także kondycja krów, które dostarczają tego surowca. Dbanie o jedno i drugie należy często łączyć z obowiązkami pracownika. Właściciele obór oferują po kilka, a nawet kilkanaście tysięcy złotych zarobku.

Nie musisz umieć – w pracy doszkołą, a płaca na rękę ma wynieść nawet 9 tys. zł

Rolnicza spółdzielnia produkcyjna z Wielkopolski poszukuje pracownika na stanowisko oborowego/dojarza i z ogłoszenia wynika, że taka osoba ma zarabiać miesięcznie 11 000-12 000 zł brutto. Dodaje, że wynagrodzenie na rękę wyniesie około 8-9 tys. zł. Zatrudnienie ma być legalne i stabilne, ze składkami ZUS. W zakresie obowiązków pojawia się obsługa zwierząt gospodarskich, dój krów, utrzymanie porządku w miejscu pracy. Nie ma wymogów, jest za to dopisek o możliwości przyuczenia.

W Polsce w zasadzie nie istnieją komercyjne szkolenia dedykowane typowo udojowi. Jego elementy pojawiają się na szerszych kursach kwalifikacyjnych dla rolników, a poza tym szkolenia prowadzą same firmy i gospodarstwa dla nowo przyjętych osób. Dlatego doświadczenie jest szczególnie cenione przez pracodawców – oszczędza czas na naukę

i od razu zapewnia wydajność działań. Oczywiście system pracy i przede wszystkim sprzęt mogą różnić się między poszczególnymi oborami, więc chwila na wdrożenie i tak będzie potrzebna.

Zanim krowy wydoją się same, w gospodarstwach potrzebni są pracownicy

Przyszłością ma być automatyzacja doju, która odciąża gospodarstwa, skraca czas pracy i liczbę potrzebnych osób. Zanim to jednak nastąpi na szeroką skalę, potrzebni są pracownicy. Pomocy poszukuje gospodarstwo z województwa kujawsko-pomorskiego. „Zatrudnię pracownika lub pomocnika przy udoju krów mlecznych. Wynagrodzenie adekwatne do umiejętności i zaangażowania”. Wskazano kwotę brutto miesięcznie między 4,7 a 7 tys. zł.

Od 5 do 10 tys. zł ma zarobić dojarz w Warmińsko-Mazurskiem. Gospodarstwo rolne specjalizujące się w gospodarstwie mlecznym zatrudni osoby na stanowiska:

- dojenie krów;
- obsługa i żywienie cieląt.

Oczekiwania są niewielkie: mile widziane doświadczenie w pracy ze zwierzętami oraz umiejętność pracy w zespole. Pracownik ma zyskać stabilne zatrudnienie, atrakcyjne wynagrodzenie i możliwość rozwoju zawodowego.

Praca dojarza często odbywa się w systemie zmianowym. Krowy są dojone zwykle dwa razy dziennie

Do pensji 5-7 tys. zł na rękę dojarza będzie mieszkanie, wyżywienie i... alkomat

Godziny porannego udoju mogą być kłopotliwe w dojazdach, dlatego część gospodarstw przewiduje osobne pokoje lub mieszkania dla pracowników. Takie ogłoszenie pochodzi z województwa mazowieckiego. Praca w gospodarstwie rolnym dla dojarza obejmuje mieszkanie i wyżywienie, wynagrodzenie 5-7 tys. zł miesięcznie na rękę. Praca w systemie 4 dni pracy (po 10 godzin dziennie) i 2 dni wolnego. Pracownik dostanie zakwaterowanie w domu z własnym pokojem.

Właściciel gospodarstwa pisze, że jest ono nastawione na ciągły rozwój i ograniczanie pracy fizycznej oraz go-

dzin pracy, a prace ręczne są ograniczone do minimum. Stado liczy 60 krów i 30 jałówek. Dój odbywa się w oborze uwięziowej w dwie osoby – każda ma po 4 aparaty udojowe nowego typu z podciągaczami, które pozwalają na odłączanie krów automatycznie. Dalej dość szczegółowo opisuje pory pracy i zadania.

Rano praca odbywa się od godziny 5 do 11, wieczorem od 16 do 20.

- 5.00-5.15 Podgarnięcie paszy i przygotowanie do doju;
- 5.15-7 Dój;
- 7-9: Mycie sprzętu udojowego, zbieranie niedojadów z stołu paszowego, ścielenie;
- 16.00-17.15 Podgarnięcie paszy, ścielenie i przygotowanie do doju;

• 17.15-20 Dój i zakończenie prac.

Na koniec rolnik dodaje: „W gospodarstwie posiadamy alkomat. Nie tolerujemy picia w godzinach pracy”.

Łódzkie. Tu także trwa poszukiwanie pracownika, który zajmie się dojem krów. Pensja z ogłoszenia to 8-10 tys. zł miesięcznie brutto. Czytamy w nim: „Zatrudnię osobę do pracy w gospodarstwie mlecznym przy udoju krów i codziennej obsłudze stada. Obowiązki: dój krów, pojenie cieląt, obsługa zwierząt, utrzymanie porządku w obrobie obory i hali udojowej. Oferujemy: stabilne zatrudnienie, atrakcyjne wynagrodzenie, możliwość zakwaterowania, pracę w przyjaznej atmosferze”.

Zachodniopomorskie i ogłoszenie o tytule: „Dojarz-dojarka krów mlecznych” ma przynieść zarobki 7-7,6 tys. zł miesięcznie brutto. Pracowników poszukuje firma, która tłumaczy, że można zarobić więcej, gdy pracownik zdecyduje się na większą liczbę dni dojenia. Firma zatrudnia ludzi tylko na umowę o pracę na czas nieokreślony, w pełni opodatkowaną i „ozusowaną”, z pełnopłatnym urlopem.

Pracodawca specjalizujący się w hodowli mlecznej wymaga od kandydatów prawa jazdy kategorii B i własnego środka transportu, bo tylko tak będą w stanie dojechać do pracy. Mile widziane będzie doświadczenie przy dojeniu lub przy innych pracach w gospodarstwie rolnym.

LOGISTYKA | KOLEJE

Zagraniczne firmy patrzą na Polskę. Ten rynek jest dla nich wyjątkowo otwarty

Dorota Mariańska

– W najbliższym czasie czekają nas inwestycje związane z rynkiem niemieckim, bo planujemy zakupić sprzęt dopuszczony przez Deutsche Bahn do pracy na niemieckich torach – powiedział Strefie Biznesu Wiesław Nowak, prezes Grupy ZUE.

– Jak uzyskaliśmy certyfikację, to myślałem, że maszynami i sprzętem, który jest w rejestrach europejskich, czyli dopuszczonym do ruchu po całej Europie, wjadę na tory niemieckie, jednak okazało się to marzeniem – dodał.

Z Wiesławem Nowakiem, prezesem Grupy ZUE, rozmawialiśmy

podczas Forum Polskich Dostawców „Energia z Polski. Local First”.

W Niemczech ZUE obecna jest od 2025 roku. Wiesław Nowak nie ukrywa, że to trudny rynek. Dlaczego? – Ze względu na bardzo duże sformalizowanie i prawdziwy local content – podkreśla. – Dla przykładu mogę powiedzieć, że przez rok uzyskiwaliśmy certyfikację na wykonywanie robót trakcyjnych w Niemczech. Jak uzyskaliśmy certyfikację, to myślałem, że maszynami i sprzętem, który jest w rejestrach europejskich, czyli dopuszczonym do ruchu po całej Europie, wjadę na tory niemieckie, jednak okazało się to marzeniem. Tak naprawdę musimy dysponować maszynami, które są zcertyfikowane do stosowania przez Deutsche Bahn, w praktyce w większości wyprodukowanymi na rynku niemieckim. Jest to również

rynek, pod względem prowadzenia budów, bardzo sformalizowany, rzekłbym, że nawet zbiurokratyzowany, ale z dobrymi perspektywami. Myślę, że w tej chwili z największymi perspektywami, gdyż w Niemczech faktycznie infrastruktura prosi się o odbudowę – wyjaśnił Nowak.

Teraz spółka planuje kupić sprzęt dopuszczony przez Deutsche Bahn do pracy na niemieckich torach.

A jak w porównaniu do niemieckiego wypadają polski i rumuński rynek? Przypomnijmy, że Wiesław Nowak założył ZUE w Polsce w 1991 roku, a spółkę w Rumunii Grupa ma od 2022 r.

– Polski rynek jest rynkiem bardzo otwartym dla wykonawców z zewnątrz. I równocześnie jest to rynek bardzo dobrze formalnie zorganizowany – ocenił prezes Grupy ZUE.

– Jeżeli idzie o rynek rumuński, to ja rynek zamówień publicznych w Rumunii oceniam mniej więcej tak jak polski rynek zamówień publicznych na początku lat dwutysięcznych. Choć muszę przyznać z uznaniem, że Rumuni bardzo szybko uczą się absorbować zarówno środki unijne, jak i prowadzić kontrakty – dodał.

Jak wskazał prezes Nowak, aktualnie przychody ze spółek zagranicznych stanowią około 16 procent przychodów Grupy.

Natomiast zapytany o to, czy poza Rumunią i Niemcami ZUE myśli o rozwoju na kolejnym rynku zagranicznym, odpowiedział, że nie można się rozdrabniać. – Jeżeli się chce dobrze działać na danym rynku, to trzeba swoją pozycję budować powoli i skutecznie – stwierdził Wiesław Nowak.

– Oczywiście składamy również oferty w krajach sąsiednich z zakresu infrastruktury miejskiej, na przykład w Słowacji, ale to jest jeszcze inny rynek. Tam dwa razy wygraliśmy przetarg i dwa razy został unieważniony

ze względu na brak środków finansowych. Teraz skupiamy się głównie na tych dwóch krajach – dodał.

Prezesa ZUE zapytaliśmy również o to, czy prace utrzymaniowe stają się segmentem równie perspektywicznym, co realizacja dużych robót budowlanych.

– Dla nas jest to ważna część działalności i uważam, że ona jest niezbędna. Czekamy, aż urynkuje się również rynek utrzymaniowy na kolei, bo przecież nie będziemy bez końca budować. To wszystko, co wybudowaliśmy dotychczas i wybudujemy w najbliższym czasie, trzeba będzie utrzymać w określonych parametrach – powiedział Wiesław Nowak.

– A po drugie, na infrastrukturze szynowej zdarzają się wypadki, zdarzają się awarie i to wszystko trzeba naprawiać jak najszybciej. Potrafimy to robić i chcielibyśmy to robić również na rynku kolejowym – dodał.

Dopytywany, kiedy może dojść do wspomnianego urynkuowania, odpowiedział: Jaskółki powoli przelatują w PKP PLK, ale bardzo powoli.

HANDEL

Gigantyczny rachunek za ekologię. System może kosztować 14 mld zł

W październiku minie rok od uruchomienia systemu kaucyjnego w Polsce. W tym czasie konsumenci zwrócili miliardy opakowań, a sieci handlowe musiały przebudować procesy logistyczne, przygotować infrastrukturę i zmierzyć się z nowymi obowiązkami.

Maciej Badowski

Największe sieci handlowe wystawiają mu pierwszy rachunek i wskazują, co działa, a co nadal sprawia problemy.

Miliardy opakowań zostały wrócone

System kaucyjny wystartował w październiku 2025 roku jako odpowiedź na cele związane ze zwiększaniem poziomu recyklingu opakowań. Kaucją objęto plastikowe butelki PET o pojemności do trzech litrów, metalowe puszki do jednego litra oraz wielorazowe butelki szklane do 1,5 litra.

Jak się okazało, prawdziwym sprawdzianem dla systemu okazały się miesiące letnie. Według informacji Ministerstwa Klimatu i Środowiska, do końca czerwca zwrócono 2,3 miliarda opakowań kaucyjnych, a w samym lipcu kolejnych 900 milionów.

Po niemal roku funkcjonowania systemu blisko dziewięciu na dziesięciu Polaków przynajmniej raz zwróciło już opakowanie objęte kaucją – wynika z badania SodaStream „Między regulacją a nawykiem. System kaucyjny w praktyce”. Jednocześnie system nadal budzi podzielone opinie. Z kolei z badania IBRIS na zlecenie WP „Likwidować system kaucyjny?” wynika, że 49 proc. respondentów chce jego utrzymania, a 44,6 proc. opowiada się za jego likwidacją. Przed uruchomieniem systemu popierało go niemal 70 procent badanych, a kilka tygodni po starcie odsetek ten spadł do około 60 procent.

Niemal trzech na pięciu konsumentów regularnie zwraca opakowania kaucyjne, a około 30 procent robi to sporadycznie. Dotychczas z możliwości odzyskania kaucji nie skorzystało 12 procent badanych.

Najczęściej zgłaszanym problemem pozostaje przechowywanie opakowań w domu – wskazuje na to niemal połowa respondentów. Około 45 proc. narzeka na niewielką liczbę punktów przyjmowania opakowań, a blisko 40 proc. zwraca uwagę na konieczność pozostawiania butelek w niezmiennym stanie oraz awarie butelkomatów.

FOT. MACIEJ BADOWSKI

Przechowywanie butelek i puszek w domu to jedna z najczęściej wskazywanych wad systemu kaucyjnego

– Ostatnie miesiące są dowodem na umiejętności konsumentów w zakresie adaptowania się do nowych warunków – zauważa Witold Miśniakiewicz, prezes spółki INEO-Group.

– Zwrot opakowań kaucyjnych stał się integralnym elementem ścieżki zakupowej klienta, a aż 90 procent konsumentów najchętniej korzysta z automatów i punktów zbiórki zlokalizowanych w sklepach i supermarketach – tłumaczy.

– Konieczność przechowywania opakowań w ich „oryginalnym kształcie” zmienia logistykę codziennych zakupów i wpływa na nasze decyzje przy kasie. Polacy coraz częściej stawiają na rozwiązania wielorazowe i ograniczają zakupy produktów w opakowaniach kaucyjnych, co widać już w wolumenie sprzedaży napojów: spadki odnotowano we wszystkich głównych kategoriach – dodaje Miśniakiewicz.

Kaufland: ponad 250 mln zł inwestycji i nowe obowiązki dla sklepów

Przemysław Witkowski, Chief Financial Officer w Kaufland Polska, podkreśla w komentarzu dla Strefy Biznesu, że system kaucyjny od początku oznaczał dla handlu zarówno szansę, jak i duże wyzwanie organizacyjne.

– Wprowadzenie systemu kaucyjnego jest z jednej strony silnym impulsem do zwiększenia poziomu zbiórki opakowań, a z drugiej ogromnym wyzwaniem operacyjnym, z którym musieli zmierzyć się handel. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w 2026 roku wymagany

poziom selektywnej zbiórki opakowań objętych systemem wynosi 77 procent, a od 2029 roku będzie to 90 procent – wskazuje.

– System pozwala na pozyskanie wyjątkowo czystego i wyselekcjonowanego surowca, co znacząco ułatwia jego bezpośrednie przetwarzanie i ponowne wykorzystanie w zamkniętym obiegu. Kaucja daje też konsumentom bardzo konkretny, finansowy impuls do prawidłowej segregacji. Pokazało to badanie przeprowadzone w listopadzie 2025 roku na zlecenie Kauflandu – dla 43 proc. badanych najważniejszą motywacją do zwrotu opakowań było odzyskanie kaucji, a dla 31 proc. ochrona środowiska – tłumaczy.

Przygotowanie sklepów wymagało jednak dużych nakładów. – Dla handlu system oznacza nowe procesy, naukę i zaangażowanie pracowników, konieczność wygospodarowania dodatkowej przestrzeni oraz organizację sprawnego odbioru zebranych opakowań. Do tego dochodzi wymiar finansowy, czyli zakup automatów, dostosowanie stref w marketach, a w niektórych lokalizacjach także budowa dodatkowych pomieszczeń, żeby zapewnić klientom komfort zwrotu niezależnie od warunków atmosferycznych. Łącznie Kaufland zainwestował w przygotowanie do systemu ponad 250 milionów złotych – wskazuje Witkowski.

Biedronka: od 182 tysięcy opakowań do 1,4 miliarda w kilka miesięcy

Ogromną skalę przedsięwzięcia podkreśla także Dagmara Łakoma,

starsza menedżerka ds. ochrony środowiska w sieci Biedronka.

– Z perspektywy sieci Biedronka ostatni rok wdrażania systemu kaucyjnego na rynku był okresem intensywnej pracy i dynamicznych zmian. Warto pamiętać, że cały rynek uczył się funkcjonowania w ramach jednego z największych projektów operacyjnych ostatnich lat. W ciągu kilku miesięcy stworzyliśmy największą w Polsce sieć automatów do zbiórki opakowań, liczącą dziś blisko 3900 urządzeń – wskazuje.

Jak zaznacza, instalacja recyklo-matów wymagała zaangażowania wielu podmiotów i pracowników. – Z perspektywy niemal roku możemy powiedzieć, że proces ten zakończył się sukcesem operacyjnym. Obecnie klienci mogą korzystać z naszych urządzeń w całej Polsce – zapewnia Łakoma.

Sieć obserwuje również szybki wzrost liczby zwrotów. W grudniu 2025 r. klienci zwrócili około 182 tys. opakowań kaucyjnych. Pod koniec stycznia było ich już 6 mln, na początku marca ponad 53 mln, a w maju liczba przekroczyła 400 mln. Pod koniec wakacji łączna liczba zwróconych opakowań sięgnęła już 1,4 mld.

Lidl i Żabka o logistyce, skali zbiórki i codziennym funkcjonowaniu systemu

Lidl Polska przypomina, że testy pierwszych butelkomatów rozpoczął już w 2022 r. Dzięki temu sieć mogła wcześniej wypracować procedury i przygotować zespoły do obsługi nowego rozwiązania.

Jak podkreśla spółka, przygotowania obejmowały szkolenia pracowników zarówno z technicznej obsługi urządzeń, jak i zasad komunikacji z klientami. Sieć zwraca również uwagę, że funkcjonowanie systemu wymagało dostosowania przestrzeni sklepów, zakupu urządzeń i pras oraz ponoszenia bieżących kosztów eksploatacyjnych.

Lidl informuje jednocześnie, że od momentu uruchomienia systemu klienci zwrócili w sklepach sieci ponad miliard opakowań z logo kaucji. W tej liczbie znalazło się 683 mln plastikowych butelek i 348 mln metalowych puszek.

Sieć podaje również, że większość klientów realizuje kupony

za zwrot opakowań jeszcze tego samego dnia.

Podobnie o systemie wypowiada się Żabka, która prowadzi zbiórkę w ponad 13 tys. sklepów. Sieć podkreśla, że udział w systemie jest elementem realizacji celów związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym, a decyzję o przystąpieniu poprzedziły analizy, pilotaże i ocena wpływu na działalność operacyjną. Od stycznia do końca sierpnia w sklepach Żabki zebrano ponad 184 mln opakowań.

Przedstawiciele sieci wskazują, że zdecydowana większość zwrotów przebiega sprawnie, jeśli opakowania spełniają wymagania systemu. Jednocześnie przy tak dużej skali działania zdarzają się awarie urządzeń lub przypadki ich przepełnienia.

Żabka podkreśla, że obecnie zbiórka prowadzona jest w ponad 13 tys. punktów handlowych, a sieć wykorzystuje blisko 5,5 tys. koszy półautomatycznych. Według spółki kluczowe znaczenie dla sprawnego działania systemu mają logistyka odbioru opakowań, organizacja procesów oraz współpraca wszystkich uczestników rynku.

Pracownicy sklepów dostali nowe zadania, a system czeka kolejne zmiany

Pierwszy rok działania systemu oznaczał nowe obowiązki nie tylko dla sklepów, ale również dla pracowników. Personel odpowiada za opróżnianie automatów, czyszczenie urządzeń, zgłaszanie awarii oraz pomoc klientom korzystającym z butelkomatów.

Zdaniem ekspertów kolejne miesiące przyniosą dalsze zmiany. Ministerstwo Klimatu i Środowiska pracuje obecnie nad nowelizacją przepisów. Rozważane jest objęcie systemem jednorazowych butelek szklanych i kartonów po napojach. Dyskutowane jest także wydłużenie ważności voucherów.

Jednocześnie eksperci zwracają uwagę na wysokie koszty funkcjonowania całego rozwiązania. Szacują, że koszt działania systemu w pierwszej dekadzie przekroczy 14 mld zł. Znaczną część tej kwoty mają stanowić zakup automatów oraz prace budowlane związane z dostosowaniem sklepów.

PROGRAMOWO

G. 20:50

M jak miłość

TVP 2

W dniu ślubu Maria pomaga Natalii przygotować się do ceremonii. Podczas przygotowań i załatwiania różnych związanych ze ślubem spraw, Maria robi co może, by ukryć przed przed bratanicą smutną prawdę. Fakty są bowiem takie, że jej własne małżeństwo właśnie się rozpadło i wydaje się, że nie ma już co zbierać... Tymczasem pod urzędem w Gródku zjawia się nagle Mikołaj. Młodzieniec chce z panną młodą porozmawiać i na nowo wyznać dziewczynie swoje uczucia. Czy to coś jeszcze na tym etapie zmieni? W międzyczasie Mateusz pomaga Majce. Dziewczyna próbuje odnaleźć swoją siostrę Olę, która uciekła z domu. Wieczorem Mostowiak zabiera przyjaciółkę oraz Janka na malownicze wesele w Siedlisku. Podczas wspólnej zabawy młody Winiar wpada w oko Basi Rogowskiej. Czyżby szykował się nowy romans?

G. 15:55

Gliniarze

Polsat

Podczas spaceru z babcią porwany zostaje dwuletni Jaś. Policyjni detektywi początkowo podejrzewają matkę chłopca. Kobieta jest bowiem bardzo mocno skonfliktowana z ojcem chłopczyka. W trakcie śledztwa okazuje się, że historia tej rodziny jest znacznie bardziej dramatyczna i skomplikowana, niż ktokolwiek mógł przypuszczać. Sama sprawa porwania okazuje się również być o wiele bardziej skomplikowana i poważniejsza, niż policjanci przypuszczali.

G. 20:30

Felicita

TVP 1

W życiu Nico dojdzie do przełomowej sytuacji: chłopak po raz pierwszy spotka się ze swoimi dziadkami, czyli rodzicami Kamila. Nie obywa się bez małych potknięć i niezręczności. Na szczęście, choć początek spotkania nie należy do najłatwiejszych, dzięki wsparciu Oliwii atmosfera szybko staje się bardziej swobodna i luźna. Dzięki dziewczynie napięcie maleje i znajduje się przestrzeń, by się po prostu poznać. Nico postanawia narysować obrazek na którym to umieszcza siebie oraz Giulie obok rodzinnych fotografii ojca. W ten sposób chłopiec symbolicznie włącza włoską gałąź rodziny do historii rozbudowanej, jak się okazało, rodziny Kamila. Zośka tymczasem spędza wieczór z Marco. Poziom komplikacji w relacjach między bohaterami zaczyna coraz bardziej przypominać prawdziwą zagadkę. Wszak co chatka, to zagadka, jak to mawiają...

G. 20:15

NA WSPÓLNEJ

TVN

Igor wpada w redakcji na Wiołę, którą poznał w ośrodku leczenia uzależnień. Igor dostaje od Smolnego cynk, że policja dostała informację o śmierci młodej narkomanki. Przerażona Wiola jedzie razem z Igorem. Okazuje się, że jej córka żyje, ale była świadkiem śmierci koleżanki. Wiola chce zabrać ją na detoks, a Anastazja zaczyna uciekać... Prosto pod nadjeżdżające auto! Baliszewski chwali Fabiana, bo oglądalność bardzo wzrosła. Nowy gwiazdor proponuje kontrowersyjnego gościa do ich programu - specjalistę medycyny niekonwencjonalnej, który nie ma wykształcenia, ale ma... milion obserwujących. Marta protestuje. Tymczasem Stefanek ma coraz więcej polubień na stronie, gdzie publikuje zdjęcia braciszka! Nad Moniką i Damianem zamieszkali imprezowicze i głośna muzyka dudni nieustannie. W dodatku sąsiedzi Cieślaków to ich posądzają o te hałasy... Monika chce się natychmiast wynieść. Michał ma w ofercie mieszkanie w starej kamienicy z ogródkiem. Damian ma ogrom wątpliwości, ale jego żona jest zdecydowana! Problem w tym, że potrzebne jest ponad 100 tysięcy złotych na zadek.

G. 16:50

Szpital św. Anny

TVN

Dr Maciek Bilewicz mierzy się z oskarżeniami pacjenta. Maciek odwiedza w szpitalu syna, który zatruł się alkoholem. Marta Galica przystępuje do egzaminu uprawniającego ją do pracy w pogotowiu lotniczym. Ratownicy ruszają na pomoc kobiecie, która straciła przytomność w escape roomie.

G. 18:00

Pierwsza miłość

Polsat

Jadzia docenia troskliwość Jurka, który pomaga przy Anusi. Zjawia się Waldek z kwiatami, ale kobieta odrzuca przeprosiny męża, znając jego prawdziwe intencje. Piotrek przestaje wszystko kontrolować i cieszy się nadchodzącym ojcostwem. Melka odbiera niepokojący telefon od zaginionej Emi, która prosi o pomoc i podaje adres pustostanu. Melka jedzie tam i wpada prosto w pułapkę...

KRZYŻÓWKA NR 154

Poziomo:

- 1) wyrób cukierniczy z ciasta parzonego przełożonego kremem bezowym,
- 6) pęcherz na ciele po oparzeniu,
- 11) większa od strumienia,
- 12) statek należący do marynarki wojennej,
- 13) ozdobne pudełko u pasa Japończyka,
- 14) Juliusz, wódz który przekroczył Rubikon,
- 15) Michalczewski lub Szpakowski,
- 17) turecka potrawa z jagnięciny,
- 18) biedny jak ... kościelna,
- 19) dawna stolica Niemiec,
- 20) rurka do koktajlu,
- 23) wojskowe czujki,
- 25) resztki wiekowej budowli,
- 26) sposób wyjścia z trudnej sytuacji, pomocna dłoń,
- 27) gwintowany trzpień z łbem,
- 28) gatunek aromatycznej kawy arabskiej,
- 31) drążek cyrkowego akrobata,
- 34) Abel, holenderski żeglarz odkrywcą,
- 36) niedozwolone zwarcie na ringu,
- 37) ... Płaczu w Jerozolimie,
- 38) natura ciągnie go do lasu,
- 39) uczucie żalu wywołane rozłąką,
- 40) efekt odgazowania węgla.

Pionowo:

- 2) z partnerką na parkiecie,
- 3) ... Popielcowa, dzień rozpoczęcia Wielkiego Postu,
- 4) wiecznie zielone drzewo iglaste,
- 5) natarcie na pozycje nieprzyjaciela,

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

AUTOPROMOCJA

0110990399

Tvoja gazeta w prenumeracie z Tele Magazynem

61 333 22 60

- 6) dawne buty z cholewkami,
- 7) bezpruderyjność, frywolność,
- 8) „... Jim”, powieść Josepha Conrada,
- 9) polski taniec ludowy z przyśpiewkami,
- 10) mityczna, zatopiona wyspa z „Dialogów” Platona,
- 16) nalewka na ziołach, piołunówka,
- 21) niejedna w leszczu lub karpiu,
- 22) porcja tytoniu do żucia,
- 23) podwójny nelson w zapasach,
- 24) tkanina z wełny czesankowej,
- 29) nocny motyl o barwnych skrzydłach,
- 30) dekoracyjne zwieńczenie elewacji budynku,
- 32) buty z kółkami do jeżdżenia,
- 33) strumyk znikający pod ziemią,
- 34) samoprzylepna lub montażowa,
- 35) masa do wyrobu sztukaterii.

ROZWIĄZANIE NR 153

S	J	W	I	L	C	Z	Y	G	L	O	D	W	J
W	R	O	N	A	U	L	U	O	I	Z	Y	D	A
I	G	P	I	S	T	O	L	E	T	A	M	R	
D	L	U	T	O	T	U	Y	O	K	O	O	N	O
W	R	R	R	R	A	M	Z	E	S	O	W	S	
A	N	T	R	Y	K	O	T	S	Z	Y	N	K	A
R	Z												
O	U	L	U	R	O	K	A	A	E				
A	W	A	N	P	O	R	T	A	F	R	O	D	Y
T	A												
K	D	S								I	R	R	
M	A	S	A	R	Z					S	Z	A	M
E	T	E								B	O	R	
S	T	E	R	T	A					Z	R	O	D
T	N	U								O	E	S	
W	I	G	O	R						J	U	N	A
O	A	N	A	D	G	O	D	Z	I	N	A	A	A

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

odmiana gruszy

krótka moda

John Fitzgerald, zginął w Dallas

malowane pomadką ... Zbawienia

gatunek dzikiej kozy

model Toyoty

największa wyspa chorwacka

bezzałogowa sonda w Kosmosie

piwo z pubu

plłyn dający młodość

„... wieczorową porą” pochodnia amoniaku

grecka Luna

F dla fizyka

port na Sycylii

sklep z wózkami

knjeja lub dąbrowa

skład rupieci

groźny w rzece

angielski arystokrata

wiśnia z Barbadosu

polowy mundur żołnierza

brydżowa wziętka

świeca, oprawca ssak z kłami

dawna srebrna moneta

ozdobne pióro czapli

erozja wapieni

rodzaj sieci rybackiej

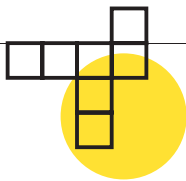
mechanizm zegara

przewinięcie, grzech

środek nasenny

Litery z pól oznaczonych kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

ROZWIĄZANIE: MIKROMETR

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)

Odważna decyzja otworzy dziś nowe drzwi. Horoskop dzienny radzi zaufać intuicji i działać bez zwłoki.

Ryby (19.02 - 20.03)

Rytm dnia sprzyja rozmowom. Horoskop na dziś sugeruje nie spieszyć się – zyskasz dzięki temu więcej.

Baran (21.03 - 19.04)

Czeka Cię ciekawa wiadomość. Horoskop dzienny na wtorek mówi, że drobny szczegół zmieni Twój plan.

Byk (20.04 - 20.05)

Warto zadbać o bliskich i własny spokój. Horoskop dzienny wróży, że szczerza rozmowa przyniesie ulgę.

Bliznięta (21.05 - 21.06)

Twoja pewność siebie przyciągnie dobre okazje. Horoskop na dziś radzi pokazać talent i słuchać innych.

Rak (22.06 - 22.07)

Uporządkuj zaległości. Horoskop dzienny na wtorek mówi, że mały krok pozwoli odzyskać poczucie kontroli.

Lew (23.07 - 22.08)

Harmonia wróci, gdy przestaniesz zadowalać wszystkich. Horoskop dzienny radzi wybrać własne potrzeby.

Panna (23.08 - 22.09)

Intuicja podpowie Ci właściwy kierunek. Horoskop na dziś to wskazówka, by zachować dyskrecję.

Waga (23.09 - 22.10)

Inspiracja doda Ci energii. Horoskop dzienny na wtorek podpowiada, by pozwolić sobie na spontaniczność.

Skorpion (23.10 - 21.11)

Cierpliwość przyniesie konkretne efekty. Horoskop dzienny radzi nie rezygnować z obranego celu.

Strzelec (22.11 - 21.12)

Spotkanie pobudzi Twoją kreatywność. Horoskop na dziś radzi zapisać pomysły, zanim uleci...

Koziorożec (22.12 - 19.01)

Wsluchaj się w siebie. Horoskop dzienny na wtorek mówi, że znajdziesz odpowiedź na ważne pytanie.

DROBNE

Nieruchomości

MIESZKANIA - KUPIĘ

INNE

Kupię mieszkanie zadłużone, z trudnym lokatorem, komornikiem, udziały. Gotówka, 883-402-202

Usługi

BUDOWLANO-REMONTOWE

REMONTY od A do Z 662-099-292

Rolnicze

ZWIERZĘTA HODOWLANE

KURY nioski dowóz 600539790

Burmistrz Miasta Puszczkowa informuje

o umieszczeniu w BIP na stronie internetowej www.puszczkowo.pl Zarządzeń z 1.10.2026 r., Nr: 81/26/IX w sprawie zmiany Zarządzenia Burmistrza Miasta Puszczkowa 14/16/VII Burmistrza Miasta Puszczkowa z dnia 19 lutego 2016 roku w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę i 82/26/IX w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę.

OGŁOSZENIE 0011590142

Burmistrz Gminy Czempin

ogłasza nabór na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze

SKARBNIKA GMINY CZEMPIŃ

w Urzędzie Gminy w Czempiniu, ul. ks. Jerzego Popiełuszki 25.

Szczegóły dotyczące procesu rekrutacyjnego znajdują się na stronie www.czempin.pl – BIP – Ogłoszenia o naborze.

Termin składania dokumentów aplikacyjnych upływa **12.10.2026 roku.**

REKLAMA 0011593040

OBWIESZCZENIE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO z 2 października 2026 r.

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 7a ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 311) - zwanej dalej: ustawą,

zawiadamiam,

że 29 września 2026 r. została wydana decyzja nr 40/2026 (znak IR-III.7820.17.2026.SB) o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 190, realizowanej w ramach inwestycji pn. „Rozbudowa DW nr 190 w m. Obora polegająca na budowie drogi dla pieszych”, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Strony postępowania lub ich przedstawiciele i pełnomocnicy mogą zapoznać się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy się w siedzibie Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Wydział Infrastruktury, Al. Niepodległości 16/18 (tel.: 735 271 053; e-mail: sporczykowski@poznan.uw.gov.pl; tel. 61 854 17 54; e-mail: akraska@poznan.uw.gov.pl; godziny obsługi klientów: poniedziałek, środa, piątek od 8:30 do 15:00; wtorek, czwartek od 12:00 do 15:00). W celu zapewnienia sprawnego przebiegu obsługi, uprzejmie proszę o wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyty.

Treść decyzji udostępniona zostanie także w Biuletynie Informacji Publicznej WUW w Poznaniu pod adresem: www.poznan.uw.gov.pl w zakładce Ogłoszenia / Obwieszczenia od **6 października 2026 r.** Po upływie 14 dni od dnia zamieszczenia obwieszczenia zostanie przeniesiona do zakładki Ogłoszenia / Obwieszczenia / Archiwum obwieszczeń / 2026.

Od decyzji służy odwołanie do Ministra Finansów i Gospodarki za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji przez wnioskodawcę lub zawiadomienia pozostałych stron o jej wydaniu.

Zgodnie z art. 11f ust. 3 specustawy i art. 49 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691) zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni **od 6 października 2026 r.**, tj. dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu oraz w urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg drogi, w urzędowych publikatorach teleinformatycznych - Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów, a także w prasie lokalnej.

REKLAMA 0011593036

Chocianów, dnia 6.10.2026 r.

WYCIĄG z OGŁOSZENIA o PRZETARGU

BURMISTRZ MIASTA I GMINY CHOCIANÓW informuje,

że **dnia 8 grudnia 2026 r. o godz. 9:00 w sali nr 4a w Urzędzie Miasta i Gminy w Chocianowie odbędzie się:**

PIERWSZY przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych przy ul. Kościuszki w obrębie 2 miasta Chocianów, oznaczonych numerami geodezyjnymi **14/35 o pow. 0,1781 ha oraz 14/37 o pow. 1,7809 ha**, przeznaczonych w MPZP pod tereny zabudowy usługowej (3U), dla których prowadzona jest księga wieczysta nr **LE1U/00022102/9**.

CENA WYWOŁAWCZA: 1 923 000,00 zł (słownie: jeden milion dziewięćset dwadzieścia trzy tysiące złotych), w tym 23% VAT. Postąpienie nie może być niższe niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

WADIUM: 100 000,00 zł. Wadium należy wpłacić na rachunek bankowy Gminy Chocianów nr **73 1020 5226 0000 6702 0706 0603** w PKO BP Oddział 1 we Wrocławiu w terminie do **2.12.2026 r. (włącznie)**. W tytule wpłaty wadium należy wskazać numery działek **14/35 i 14/37**.

Ogłoszenie o przetargu wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w **Urzędzie Miasta i Gminy w Chocianowie** oraz opublikowane w BIP pod adresem: <http://chocianow.bip.pbox.pl> Szczegółowe informacje można uzyskać w UMiG Chocianów, pokój nr 13; informacje w zakresie MPZP – pokój nr 8, tel. **76 81 85 020 (centrala)**.

REKLAMA 0011593033

OBWIESZCZENIE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO z 2 października 2026 r.

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 7a ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 311) - zwanej dalej: ustawą,

zawiadamiam,

że 24 września 2026 r. została wydana decyzja nr 39/2026 (znak IR-III.7820.14.2026.SB) o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 190, realizowanej w ramach inwestycji pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 190 w zakresie budowy ścieżki rowerowej. Zadanie 7: Ulanowo - Charbowo”, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Strony postępowania lub ich przedstawiciele i pełnomocnicy mogą zapoznać się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy w siedzibie Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Wydział Infrastruktury, Al. Niepodległości 16/18 (tel.: 735 271 053; e-mail: sporczykowski@poznan.uw.gov.pl; tel. 61 854 17 54; e-mail: akraska@poznan.uw.gov.pl; godziny obsługi klientów: poniedziałek, środa, piątek od 8:30 do 15:00; wtorek, czwartek od 12:00 do 15:00). W celu zapewnienia sprawnego przebiegu obsługi, uprzejmie proszę o wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyty.

Treść decyzji udostępniona zostanie także w Biuletynie Informacji Publicznej WUW w Poznaniu pod adresem: www.poznan.uw.gov.pl w zakładce Ogłoszenia / Obwieszczenia od **6 października 2026 r.** Po upływie 14 dni od dnia zamieszczenia obwieszczenia zostanie przeniesiona do zakładki Ogłoszenia / Obwieszczenia / Archiwum obwieszczeń / 2026.

Od decyzji służy odwołanie do Ministra Finansów i Gospodarki za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji przez wnioskodawcę lub zawiadomienia pozostałych stron o jej wydaniu.

Zgodnie z art. 11f ust. 3 specustawy i art. 49 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691) zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni **od 6 października 2026 r.**, tj. dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu oraz w urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg drogi, w urzędowych publikatorach teleinformatycznych - Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów, a także w prasie lokalnej.

AUTOREKLAMA

Grunt to biznes.

Serwis nowoczesnego rolnika

strefaagro.pl

REKLAMA 0010703171

POGOTOWIE

Wypadki	999, 112
---------	----------

WAŻNE TELEFONY

Policja	997
Straż Pożarna	998
Straż Miejska	986
Pogotowie Energetyczne	991
Pogotowie Gazowe	992
Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne	994
Pogotowie Ciepłownicze	993

UM Poznań

Informacje ważne dla mieszkańców miasta

tel. 61 834 61 26

Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej

tel. 61 624 22 22

MPK Poznań,

ul. Głogowska 131, 60-224 Poznań,

tel. 19 445

Informacja PKP

tel. 19 757

Informacja – Dworzec Główny Poznań

tel. 61 63 31 659

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich,

aleja Solidarności 77, 00-090 Warszawa,

tel. 22 551 77 00

Bezpłatna Infolinia Obywatelska

800 676 676

Federacja Konsumentów Klub Poznański,

ul. 27 Grudnia 17/19, 61-737 Poznań,

tel. 61 851 61 52

Powiatowy Rzecznik Konsumentów

Marek Radwański,

ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań,

tel. 61 841 88 30

Miejski Rzecznik Konsumentów (dla Poznania) dr Marek Janczyk,

ul. Libelta 16/20, Poznań,

tel. 61 878 58 70

ZUS Centrum Obsługi Telefonicznej

tel. 22 560 16 00

Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

(czynny 24 godziny) tel. 61 814 17 17

Zgłoszenia przemocy w rodzinie: niebieska.skrzynka@poznan.policja.gov.pl

Katolicki Telefon Zaufania, Poznań

tel. 61 865 10 00

Telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin

(czynny 24 godziny) tel. 61 843 01 01

Anonimowi Alkoholicy

(czynny w godz. 18-22) tel. 61 853 16 16

MONAR Poznań

tel. 61 868 72 27

(czynny pon.-pt. w godzinach 9-15)

Infolinia WOW NFZ Poznań

800 190 590

(czynna pon.-pt. w godzinach 8-16)

Krajowa Informacja Skarbowa

801 055 055

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Poznaniu,

al. Marcinkowskiego 3, 60-967 Poznań,

tel. 61 852 09 77

Polubowny sąd konsumencki w Poznaniu,

al. Marcinkowskiego 3, 60-967 Poznań,

tel. 61 852 35 07

Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny,

ul. Szwajcarska 5, 61-285 Poznań,

tel. 61 875 95 75

Wojewódzki Inspektorat Weterynarii,

ul. Grunwaldzka 250, 60-166 Poznań,

tel. 61 868 93 47

Całodobowa infolinia w sprawach kwarantanny i zdrowia - Sanepid

tel. 222 500 115

eprasa.pl 7a92a0146e

AUTOPROMOCJA

0011593289

0011592823

gloswielkopolski.pl/nekrologi

Nekrologi, kondolencje

przyjmowane są:

- bezpośrednio w Biurze Ogłoszeń,
Poznań, ul. Grunwaldzka 19,
czynne **pn. - pt. 8.00 - 16.00**
tel. **61 866 66 81, 502 499 742**
- drogą mailową: **nekrologi@glos.com**
- poprzez Internetowe Biuro Ogłoszeń
ibo.polskapress.pl
- w zakładach pogrzebowych
współpracujących z „Głosem Wielkopolskim”

www.nekrologi.net

Z głębokim smutkiem
przyjeliśmy wiadomość o śmierci

Mariana Nowickiego

*Zastępcy Burmistrza Grodziska Wielkopolskiego
w latach 1991 – 2002
Radnego Rady Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim
w latach 1996-2006,*

który wiele lat swojego życia zawodowego
poświęcił naszej gminie,
z ogromnym zaangażowaniem służąc jej rozwojowi.

Rodzinie

w tym trudnym czasie
składamy wyrazy głębokiego współczucia.

*Przewodnicząca
Rady Miejskiej
Anna Koza*

*Burmistrz
Grodziska Wielkopolskiego
Piotr Hojan*

AUTOPROMOCJA

Wspomnienia. Te najważniejsze...

Wspomnij bliskich. Zapal im świeczkę. Sprawdź na
nekrologi.net i gloswielkopolski.pl/nekrologi

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 29 września 2026 roku
zmarła nasza droga Mama, Babcia i Prababcia

Teresa Joanna Stengert z domu Pewnicka

Syn z Żoną i Najbliższa Rodzina.

0011593305

W obliczu bolesnej straty i głębokiego smutku

Panu Prezesowi
Robertowi Siemińskiemu

oraz
Jego Rodzinie

z powodu śmierci

Mamy

składamy
wyrazy głębokiego współczucia
oraz słowa otuchy i wsparcia w tych trudnych chwilach.
Zarząd i Pracownicy Grupy Chaty Polskiej

0011593287

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 1 października 2026 zmarła
nasza ukochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia

ś†p

Halina Siemińska

lat 89

Msza żałobna zostanie odprawiona w Kościele Parafialnym Św. Rodziny
7 października o godzinie 10:30.

Złożenie do grobu o godzinie 12:00 na Cmentarzu Górczyńskim.

W smutku pogrążona

Rodzina

SPORT

ŻUŻEL

Skorpionom zabrakło jadu - ekstraliga dla Stali

W niedzielę na stadionie im. Edwarda Jancarza, żużlowcy Gezet Stali Gorzów rozegrali rewanżowy mecz barażowy z Hunters PSŻ Poznań o utrzymanie w PGE Ekstralidze. Skorpionom nie udało się utrzymać 4 pkt. zaliczki z Poznania

Opr. Maciej Lehmann

Stal Gorzów pokonała PSŻ Poznań 49:41 w rewanżowym meczu barażowym. Tym samym gorzowski klub odrobił straty z pierwszego spotkania w Poznaniu i ostatecznie to on zostają w PGE Ekstralidze na kolejny sezon.

Stal Gorzów drugi raz z rzędu musiała walczyć w barażach o pozostanie w najwyższej klasie rozgrywkowej i ponownie ta sztuka jej się udała. Z kolei dla poznańskiego klubu druga lokata na zapleczu ekstraligi i prawo rywalizacji w barażu były największym sukcesem w 22-letniej historii.

Podobnie, jak w pierwszym barażowym meczu w Poznaniu, w składzie Stali nie było Oskara Palucha, ale wrócili do niego nieobecni wówczas dwaj inni juniorzy - Adam Bednar i Igor Kordun, co w teorii zwiększyło siłę rażenia Gorzowian. Z kolei PSŻ zastosował zastępstwo zawodnika za kontuzjowanego Dimetriego Berge.

FOT. JAKUB PIKULIK

Skorpiony dzielnie walczyły w Gorzowie, przełomowy okazał się jednak bieg 7, w który gospodarze wygrali 5:1

Pierwsza faza meczu należała do gości. Stal przebudziła się i po tym, jak objęła prowadzenie po siódmym biegu, nie oddała go już do końca i choć PSŻ walczył, to historycznego sukcesu nie zdołał osiągnąć. Spotkanie otworzył remis; najszybszy był Ryan Douglas, a za nim finiszowali Paweł Przedpeński i Charles Wright. Stawkę zamknął

Niels Kristian Iversen. Starcie juniorów również zakończyło się wynikiem 3:3 i znowu pierwszy był zawodnik gości - Antoni Mencil, który prowadził od startu do mety. Próbował go dognać Bednar, ale bez powodzenia. Następny wyścig gospodarze wygrali 4:2; Andersa Thomsena i Mathisa Pollestada rozdzielił Bartosz Smektała.

W czwartym wyścigu podczas walki na dystansie upadek, niegroźny, zanotował Bednar. Tym, z którym walczył, był Iversen. Arbiter uznał, że zawinił junior Stali i go wykluczył z powtórki. W niej osamotniony Kordun nie miał szans, PSŻ wygrał 5:1 i po pierwszej serii prowadził 13:11.

Po kosmetyce toru ponownie górą byli goście. Douglas z Iversenem pokonali 4:2 Pollestada i Wrighta. Zaraz potem Stal zrewanżowała się, gdy wygrał Thomsen przed Douglasem, a punkt wywalczył Kordun. Siódmy wyścig to pewny triumf miejscowych 5:1 w wykonaniu Przedpeńskiego i Bednara.

Stal odbiła prowadzenie i na półmetku zawodów było 22:20 na jej korzyść. Nadal jednak nie odrobiła straty z Poznania.

Ośmy bieg gospodarze wygrali ponownie 5:1 i Stal powiększyła przewagę oraz wyszła na prowadzenie w dwumeczu. Następna gonitwa zakończyła się remisem, a w 10. wyścigu Pollestad z Kevinem Fajferem pokonali 4:2 Smektałę oraz Mencila i gospodarze prowadzili już 34:26.

W 11. odsłonie niedzielnej rywalizacji Smektała z Douglasem wygrali 5:1 i przewaga Stali stopniała do czterech punktów, ale tylko na chwilę, gdyż 12. wyścig to Gorzowianie wygrali 4:2. Część zasadniczą tego meczu żużlowcy z Gorzowa zakończyli zwycięstwem 4:2. Wygrał Bednar, drugi był Smektała, a trzeci Thomsen. Przy wyniku 43:35 Stal nadal nie mogła być pewna utrzymania. Potrzebowała jeszcze czterech punktów, by osiągnąć ten cel.

Do obu biegów nominowanych goście posłali do boju Douglasa i Smektałę wykorzystując rezerwę taktyczną. Jednak już pierwszy rozwał wszelkie wątpliwości. Remis oznaczał, że - nie biorąc po uwagę nadzwyczajnych okoliczności w biegu 15. - ekstraliga zostaje w Gorzowie. Ten remis wywalczyli Pollestad i Wright, mijając metę za plecami Douglasa. Całe zawody również zakończył remis biegowy. W 15. wyścigu lepiej ze startu wyszli goście, ale kapitan Stali Anders Thomsen szybko ich wyprzedził i to on był pierwszy na mecie, a zespół z Gorzowa pokonał PSŻ 49:41. (PAP)

FUTSAL

Zwycięska seria Wiary Lecha

Maciej Lehmann

Futsaliści Wiary Lecha Poznań odnieśli trzecie z rzędu zwycięstwo w FOGO Ekstralisie. W niedzielę Poznaniacy pokonali Jagiellonię Białystok 3:1 i awansowali na szóste miejsce w tabeli.

Pierwsza połowa była emocjonująca, ale kibice zgromadzeni w hali na Morasku nie zobaczyli goli, choć gospodarze 17 razy strzelali na bramkę Jagiellonii, a goście zrewanżowali się 18 uderzeniami.

LPo zmianie stron Wiara Lecha Poznań zaatakowała jeszcze bardziej agresywnie. Dobre okazje miał Jakub Kozłowski.

Worek z bramkami otworzył się jednak dopiero w 26 minucie. Uriel Cepeda podał do Oussamy El Metmeryego, a Marokańczyk zdołał

pokonać bramkarza Jagi. Sędziowie pierwotnie nie uznali gola doszukując się zagrania piłki ręką, ale po obejrzeniu powtórki zmienili swoją decyzję. - El Metmery strzelił gola przepisowo, a Wiara Lecha Poznań po dobrym wejściu w 2. połowę spotkania wyszła na prowadzenie.

Jagiellonia Białystok odpowiedziała 2 minuty później. Cristiana Neme płaskim strzałem pokonał Marka Kusmira i był remis 1:1. Niedługo potem Jagiellonia musiała radzić sobie w osłabieniu po drugiej żółtej kartce Oleksandra Kolesnykova. Wykorzystała to Wiara Lecha. Najpierw do siatki gości trafił Jakub Kozłowski, a wynik meczu w 34 minucie ustalił Uriel Cepeda.

- Byliśmy lepsi, ale liczy się to co w siatce - mówili niepokieszeni goście. Wiara Lecha natomiast na swoim parkiecie jak dotąd jest niepokonana.

KOSZYKÓWKA

AZS Politechnika lepsza od „Białej Gwiazdy”

Bartosz Karcz

Enea AZS Politechnika pokonała na inaugurację PGE Basket Ligi Wisłę Kraków 71:69. Mecz był bardzo wyrównany i emocjonujący.

Mecz od samego początku był wyrównany. Prowadzenie się zmieniało, a nawet jeśli Poznaniaki dwa razy odskoczyły na cztery punkty, to Wisła błyskawicznie odrabiała straty. Ostatecznie po pierwszej kwarcie mieliśmy tylko dwa punkty przewagi dla AZS.

W drugiej kwarcie wydawało się, że Poznaniakom jednak uda się opanować sytuację i zapewnić sobie większą kontrolę nad meczem. Już na początku tej kwarty prowadziły bowiem siedmioma punktami (23:16), a pod jej koniec jedenastoma (38:27). Sama końcówka dru-

FOT. PAP/JAKUB KACZMARCZYK

Akademiczki w meczu z Wisłą nieźle zagrały w obronie i mogły cieszyć się z wygranej

giej części należała już jednak do wiślaczek, którym udało się zejść na zaledwie cztery punkty straty. Gdy drużyny schodziły na przerwę, wynik brzmiał - 40:36.

Po zmianie stron obie drużyny były już najczęściej bardzo blisko

siebie. Po trzeciej kwarcie był remis 56:56, a Wisła zawdzięczała to celnemu rzutowi za trzy punkty Laury Erikstrup.

W czwartej kwarcie emocje sięgnęły zenitu. Choć w całym meczu dobrze grały Popović, Miskiniene i Fitzgerald, na 23 sekundy przed końcem r Williams doprowadziła do wyniku 70:69. Piłkę miały Poznaniaki. Nastąpił faul. Laura Miskiniene wykorzystała jednak tylko jeden rzut wolny, więc wiślaczki miały piłkę i ciut ponad 15 sekund na rozegranie akcji. Aleksandra Kuczyńska jednak się pośliznęła, straciła piłkę na osiem sekund przed końcem i wicemistrzynie Polski mogły cieszyć się z premierowego zwycięstwa.

Punkty dla Enea AZS Politechnika - Fitzgerald 10, Pszczolarska 3, Miskiniene 13, Popović 20, Piasecka 4, Davis 8, Jakubiuk 7, Puzio 3.

DZIEŃ

NOWOTOMYSKO-GRODZISKI

www.naszemiasto.pl

Nr 232

NOWY TOMYŚL

FOT. NADESŁANE

Mieszkańcy pytają: dlaczego wycięto drzewa w centrum?

Wycinka w rejonie skrzyżowania ul. Poznańskiej i Ogrodowej. O powody zapytaliśmy burmistrza. **str. 3**

ISSN 2353-6179
INDEX 350281, 248104

REGION

Wyrok w sprawie śmierci 15-letniego harcerza. Drużynowy i ratownik uznani za winnych. **str. 4**

NOWY TOMYŚL

Dziki w pobliżu szkoły. Straż Miejska apeluje: zgłaszajmy takie sytuacje służbom. **str. 6**

GRODZISK WLKP.
SZPITAL MA NOWEGO SZEFA. OBOWIĄZKI PRZEJĘŁA BYŁA DYREKTOR LECZNICY W KĘPNIE.
str. 3

FOT. ANNA BADZIŃSKA

GRODZISK WLKP.

To historia trzech pokoleń i wielkiej miłości do słodkości

Każdego dnia produkują 100 tys. cukierków. Wytwórnia „Ada” działa od niemal wieku. **str. 16-17**

FOT. ANNA BADZIŃSKA

REKLAMA

0011459090

**ZAKŁAD
OPTYCZNY**

Maria Stankowska-Adamczewska

GRODZISK WLKP. ul. Wawrzyniaka 3 ☎ 614 445 007

BEZPŁATNE BADANIE WZROKU

SALON OPTYCZNY
ul. Głogowska 9a,
GRODZISK WLKP.
tel. 614 446 671

**SZKŁA
PROGRESYWNE
-50%**

To jest wyrób medyczny. Używaj go zgodnie z instrukcją używania lub etykietą.

Anna
Wyrwa-Sadowska

O sile tradycji, którą warto pielęgnować

Takie historie uruchamiają wspomnienia. Wystarczyło, że materiał o rodzinnej firmie „Ada” wrzuciliśmy do Internetu, a już posypały się komentarze, dlatego z wielką przyjemnością zachęcam Państwa do przeczytania ciekawego materiału o wytwórni cukierków, która funkcjonuje w Grodzisku już od niemal wieku i jest czymś więcej niż tylko miejscem pracy, czy producentem słodkości.

W tym wydaniu także o wycinie drzew w centrum Nowego Tomysła, która wywołała pytania naszych Czytelników. W grodziskim szpitalu, zgodnie z zapowiedziami, nastąpiły zmiany na najwyższym szczeblu, o czym piszemy na stronie obok. Informujemy także, które drogi, dzięki pozyskanemu dofinansowaniu, zyskają remont. A to tylko wycinek tego, co przygotowaliśmy. Zachęcam zatem do lektury.

„Podaruj dziecku świat, na który zasługuje”. Zostań rodziną zastępczą

Dominika Kapałka

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi kampanię, której celem jest dotarcie do osób gotowych podjąć się pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Placówka zwraca się z prośbą o pomoc w rozpowszechnianiu tego apelu.

„Podaruj dziecku świat, na który zasługuje” – takie hasło znalazło się na plakacie przygotowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyslu. Instytucja poszukuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. O potrzebie pozyskiwania rodzin zastępczych informowaliśmy już wcześniej. Do tego tematu jednak warto i trzeba wracać.

Prośbę o wsparcie kampanii przekazała naszej redakcji Katarzyna Piasecka, kierownik zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej z nowotomyskiego PCPR. Celem, jak wyjaśnia, jest dotarcie z apelem jak najszerzej. Być może wśród osób, które zobaczą plakat w urzędzie, placówce, zakładzie pracy czy w mediach, znajdzie się ktoś,

kto wcześniej nie zetknął się z taką informacją, a chciałby dowiedzieć się więcej o rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza, jak podkreśla centrum, zapewnia opiekę i wychowanie dziecku, które z różnych przyczyn nie może pozostawać pod opieką swoich rodziców. Topoważna decyzja i duża odpowiedzialność, dlatego osoby, które choćby rozważają taką możliwość, mogą najpierw porozmawiać z pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, zadać pytania i dowiedzieć się, jak wygląda droga do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Osoby zainteresowane mogą zgłosić się bezpośrednio do PCPR w Nowym Tomyslu przy ul. Poznańskiej 30. Z placówką można skontaktować się telefonicznie pod numerem 61 44 26 686 lub mailowo: pcpr@powiatnowotomyski.pl. Informacje dostępne są również na stronie internetowej PCPR.

W sprawach dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej można kontaktować się także z Katarzyną Piasecką, kierownik zespołu, pod adresem: kpiasecka@pcprnt.pl.

©

„Wikli-Nowy Tomyśl” wśród najlepszych! Prestiżowe wyróżnienie dla gminy

Dominika Kapałka

Marka „Wikli-Nowy Tomyśl” zdobyła tytuł Najlepszego Produktu Turystycznego Wielkopolski 2026 i nominację do ogólnopolskiego Certyfikatu Polskiej Organizacji Turystycznej. To docenienie działań związanych z promocją wikliny i plecionkarstwa – najbardziej charakterystycznych symboli miasta.

Konkurs na Najlepszy Produkt Turystyczny Wielkopolski, organizowany przez Wielkopolską Organizację Turystyczną, jest regionalnym etapem ogólnopolskiej rywalizacji o Certyfikat POT. Zgłoszenia oceniane są w pięciu kategoriach: wydarzenie cykliczne, atrakcja turystyczna, impreza lub pakiet usług, szlak turystyczny oraz obszar.

Urząd Miejski w Nowym Tomyslu zgłosił „Wikli-Nowy Tomyśl” w kategorii „obszar”. W aplikacji przedstawiono tradycje plecionkarskie tworzące tożsamość gminy, ale także współczesne działania inwestycyjne, społeczne i promocyjne. Pokazano Nowy Tomyśl

FOT. DOMINIKA KAPALKA

Kapituła doceniła bogate tradycje plecionkarskie oraz działania promujące wiklinowe oblicze Nowego Tomysła

jako miejsce, w którym tradycja łączy się z nowoczesnością, a plecionkarstwo nadal jest żywe i dostępne dla odwiedzających. Zwrócono też uwagę na wydawnictwa, materiały wideo i kampanie promocyjne.

„Wracamy do korzeni”

Wyniki ogłoszono 25 września w Winnej Górze, podczas Wielkopolskich Obchodów Światowego Dnia Turystyki. Wyróżnienie z rąk prezesa WOT Tomasza Wiktora odebrał burmistrz Nowego Tomysła Marcin Brambor.

– W tej kadencji konsekwentnie realizujemy wizję, której przyświeca prosta myśl:

„wracamy do korzeni”, by w pełni przywrócić wiklinowe oblicze Nowego Tomysła – podkreśla burmistrz.

W mieście, jak dodaje, odnawiane są duże formy wiklinowe, m.in. Wigloo i muszla koncertowa, ale pojawiają się również nowe elementy: „Wiklinowe Serce”, „Wiklinowy Portal” czy „Wiklinowa kometa”. Ważną rolę odgrywają także Jarmark Chmielo-Wikliniarski oraz Światowy Festiwal Wikliny i Plecionkarstwa, który w tym roku powrócił do Nowego Tomysła.

– Na ten sukces złożyła się ciężka praca wielu osób: naszych utalentowanych plecion-

karzy, samorządowców, urzędników i zaangażowanych mieszkańców. To nasz wspólny powód do dumy oraz potwierdzenie, że wiklina jest najbardziej unikatowym symbolem naszego regionu – zaznacza Marcin Brambor.

Obok „Wikli-Nowy Tomyśl”, tytuł Najlepszego Produktu Turystycznego Wielkopolski 2026 i nominację do Certyfikatu POT zdobyły Trakt Królewski w Gnieźnie oraz Leszczyńska Noc Balonowa. Złotym Produktem Turystycznym została Kłodawska Podziemna Trasa Turystyczna, a Najlepszym Nowym Produktem – Muzeum Kici Koci „Kiciokociolandia”.

Laureaci, poza statuetkami i pamiątkowymi tablicami, zostaną objęci dedykowanymi działaniami promocyjnymi Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej w przyszłym roku.

– Przebyliśmy długą drogę – od wpisu tradycji polskiego plecionkarstwa na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości UNESCO, przez powrót do organizacji Światowego Festiwalu Wikliny i Plecionkarstwa, aż po obecne regionalne wyróżnienie – podsumowuje burmistrz. ©

Z NAJLEPSZYMI ŻYCZENIAMI

FOT. UM WIELICHOWO

Pan Walerian Pietrzak, mieszkaniec Wilkowa Polskiego, obchodził 1 października swoje 90. urodziny. Z tej okazji Jubilata odwiedzili przedstawiciele władz gminy Wielichowo oraz sołectwa. Burmistrz Honorata Kozłowska wraz z Lucyną Zajdowicz, kierownik Urzędu Stanu Cywilnego, a także sołtysiem Damianem Apolinarzem oraz Magdaleną Jamroszczyk z Rady Sołeckiej gratulowali wspianego jubileuszu, życząc zdrowia i jeszcze wielu, wielu lat w gronie najbliższych. Pan Walerian otrzymał też kwiaty i słodki upominek. Dominika Kapałka opr.

NOWY TOMYŚL MIESZKAŃCY PYTAJĄ: DLACZEGO JE WYCIĘTO?

Drzewa zniknęły z centrum miasta

Dominika Kapalka

Wycinka drzew w rejonie skrzyżowania ulic Poznańskiej i Ogrodowej w Nowym Tomyślu wzbudziła zainteresowanie mieszkańców. Do naszej redakcji trafił mail z pytaniem o powód usunięcia zieleni, a w tej samej sprawie odebraliśmy również telefon. O wyjaśnienia zwróciliśmy się do burmistrza Nowego Tomyśla Marcina Brambora.

Jeszcze niedawno dawały cień przechodniom, dziś pozostały po nich pieńki. Wycinka drzew w rejonie skrzyżowania ulic Poznańskiej i Ogrodowej w Nowym Tomyślu nie przeszła niezauważona. Do naszej redakcji zaczęli zgłaszać się mieszkańcy, którzy pytają wprost: dlaczego drzewa w centrum miasta musiały zniknąć?

Pierwszy sygnał otrzymaliśmy od czytelnika, który napisał do naszej redakcji. Zwrócił uwagę, że drzewa rosły bezpośrednio przy chodniku i szczególnie podczas letnich upałów dawały przechodniom tak potrzebny cień.

– Dużo mówi się dzisiaj o betonozie w miastach i o tym, jak ważne są drzewa, szczególnie w ścisłym centrum. Tutaj dawały cień osobom idącym chodnikiem, dlatego ich nagłe zniknięcie zwróciło uwagę. Chcielibyśmy wiedzieć, dlaczego musiały zostać wycięte? – pyta mieszkaniec.

Jak się okazało, nie był to odosobniony głos. Niedługo później odebraliśmy telefon od kolejnego mieszkańca, który również zwrócił uwagę na wycinkę i chciał wiedzieć, co było powodem usunięcia drzew.

Wycinka jest częścią większej inwestycji

O wyjaśnienie sprawy zwróciliśmy się do burmistrza Nowego Tomyśla Marcina Brambora. Jak przekazał, wy-

Wycinka w centrum Nowego Tomyśla zwróciła uwagę mieszkańców, którzy zgłosili się w tej sprawie do naszej redakcji

cinka wynikała bezpośrednio z dokumentacji dotyczącej przebudowy skrzyżowania ulic Poznańskiej i Ogrodowej.

Zakres inwestycji, jak podkreślił, jest znacznie szerszy. Obejmuje m.in. budowę lewoskrętu, przebudowę chodników i ciągu pieszo-rowerowego, przejść dla pieszych, kanalizacji deszczowej oraz oświetlenia. Nowe rozwiązania, jak zaznaczył, mają przede wszystkim uporządkować ruch w tym miejscu oraz poprawić bezpieczeństwo jego uczestników.

– Projekt przewiduje usunięcie wyłącznie drzew kolidujących z projektowaną infrastrukturą lub znajdujących się w skrajni jezdni. Nie jest więc prawdą, że inwestycja zakłada masową wycinkę drzew. Zielen jest elementem projektu, a zakres ewentualnych wycinek wynika bezpośrednio z konieczności wykonania nowych rozwiązań dro-

gowych – wyjaśnia burmistrz Marcin Brambor.

Dziewięć drzew do wycinki, dwanaście nowych nasadzeń

Dopytaliśmy również o konkretne liczby. Jak przekazał wóldarz, zgodnie z projektem do wycinki przewidziano łącznie dziewięć drzew. Jednocześnie dokumentacja zakłada wykonanie 12 nowych nasadzeń kompensacyjnych. Nowe drzewa, jak dodał, mają zrehabilitować te, których zachowanie – ze względu na projektowaną infrastrukturę – nie było możliwe.

– Zielen jest elementem tego projektu, dlatego mieszkańcy nie powinni odbierać prowadzonych prac jako działania zmierzającego do pozbycia się drzew z tej części miasta – zaznacza burmistrz.

– Celem inwestycji jest przede wszystkim poprawa

bezpieczeństwa i płynności ruchu oraz komfortu pieszych i rowerzystów – podkreśla Marcin Brambor.

Mieszkańcy zwracają uwagę na cień w centrum

Zainteresowanie czytelników pokazuje, jak ważna jest dla nich zielen w miejskiej przestrzeni. Drzewa rosnące przy ulicach i chodnikach pełnią nie tylko funkcję estetyczną. W upalne dni zapewniają cień i sprawiają, że poruszanie się pieszo po centrum jest zdecydowanie bardziej komfortowe. Nic więc dziwnego, że ich zniknięcie wzbudziło pytania. Tym bardziej, że na tym etapie prac mieszkańcy widzą przede wszystkim efekt wycinki, podczas gdy pozostałe elementy inwestycji – w tym zaplanowane nowe nasadzenia – pojawiają się dopiero wraz z jej realizacją. ©

Zmiana na czele grodziskiego szpitala

Anna Badzińska,
Dominika Kapalka

Od 1 października grodziski SP ZOZ ma nową osobę kierującą placówką. Zarząd powiatu powierzył Beacie Andrzejewskiej pełnienie obowiązków dyrektora po Tomaszu Dolacie, który z powodów osobistych zrezygnował ze stanowiska. Powołanie ma charakter czasowy – zgodnie z uchwałą potrwa do końca roku.

O tym, że Tomasz Dolata odejdzie ze stanowiska dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Grodzisku Wielkopolskim informowaliśmy już w połowie września. Podczas sesji Rady Powiatu Grodziskiego starosta Mariusz Zgański przekazał wówczas, że dyrektor złożył wniosek o rozwiązanie kontraktu z końcem miesiąca. Teraz decyzje w tej sprawie zostały sformalizowane. 28 września zarząd powiatu podjął trzy ważne uchwały.

Pierwsza z uchwał dotyczyła rozwiązania kontraktu menadżerskiego z Tomaszem Dolatą. Na jego wniosek zarząd wyraził zgodę na zakończenie umowy z dniem 30 września. Jak wskazano w uzasadnieniu dokumentu, decyzja dyrektora była podyktowana powodami osobistymi. Jak wcześniej wyjaśniał starosta, T. Dolata już w momencie obejmowania stanowiska wionął sygnał, że będzie kierował placówką tak długo, jak pozwoli mu na to sytuacja prywatna. Ustupający dyrektor został zobowiązany do przygotowania pisemnego protokołu zdawczo-odbior-

czego, zawierającego zestawienie spraw szpitala oraz jego majątku na koniec września.

Tego samego dnia zapadła decyzja dotycząca dalszego kierowania grodziskim szpitalem. Od 1 października obowiązki dyrektora pełni Beata Andrzejewska. Zarząd powierzył jej tę funkcję czasowo – do 31 grudnia. W uzasadnieniu wskazano, że po rozwiązaniu kontraktu konieczne było zapewnienie ciągłości funkcjonowania SP ZOZ. B. Andrzejewska została zobowiązana do regularnego raportowania swojej pracy. Co dwa tygodnie ma przekazywać zarządowi pisemną informację z wykonywanych obowiązków dyrektora.

Trzecia uchwała podjęta 28 września dotyczyła zasad ustalania wynagrodzenia osoby kierującej grodziską lecznicą.

Kim jest Beata Andrzejewska?

Jak wyjaśniła naszej redakcji Natalia Odważna, sekretarz powiatu grodziskiego, Beata Andrzejewska nie była wcześniej związana z grodziskim szpitalem. – Pani Beata Andrzejewska ma bardzo bogate doświadczenie zawodowe związane z SP ZOZ. Przez 15 lat była główną księgową SP ZOZ w Kępnie, a następnie przez sześć lat kierowała tą jednostką jako dyrektor – przekazała naszej redakcji N. Odważna.

Nowa osoba przejmie obowiązki w czasie, gdy SP ZOZ mierzy się z poważnymi problemami finansowymi. Jak informowaliśmy we wrześniu, strata placówki za pierwsze półrocze 2026 roku sięgnęła blisko 4 mln zł, natomiast łączna wartość zobowiązań przekroczyła 50 mln zł. ©

Zarząd powiatu powierzył Beacie Andrzejewskiej pełnienie obowiązków dyrektora do końca roku

REGION DRUŻYNOWY I RATOWNIK UZNANI ZA WINNYCH

Zapadł wyrok w sprawie śmierci 15-letniego harcerza

Dominika Kapalka

Sąd Rejonowy w Wolsztynie wydał wyrok w sprawie tragicznej śmierci 15-letniego harcerza, który w lipcu ubiegłego roku utonął podczas nocnej próby w jeziorze Ośno w miejscowości Wilcze, w powiecie wolsztyńskim. Marek G. został skazany na rok pozbawienia wolności, a Igor K. na 10 miesięcy. W obu przypadkach wykonanie kary sąd warunkowo zawiesił. Wyrok nie jest prawomocny.

Wyrok zapadł we wtorek, 29 września, podczas pierwszej rozprawy przed Sądem Rejonowym w Wolsztynie. Sprawę prowadził sędzia Łukasz Sozański. Proces toczył się za zamkniętymi drzwiami – na początku rozprawy sąd zdecydował o wyłączeniu jawności z uwagi na ważny interes prywatny pokrzywdzonych. Prokurator Magdalena Kasprzak – nie sprzeciwiała się wnioskowi o wyłączenie jawności. Dziennikarze – licznie zgromadzeni w sądzie – wskazywali m.in. że jawność rozpraw sądowych jest gwarantowana Konstytucją oraz że sprawa wzbudza duże zainteresowanie opinii publicznej i dotyczy organizacji obozów dla dzieci i młodzieży przez ZHR – sąd nie odniósł się do tych argumentów.

Jeszcze tego samego dnia zapadł wyrok.

Usłyszeli wyroki pozbawienia wolności w zawieszeniu

O szczegóły orzeczenia zwróciliśmy się do Sądu Okręgowego w Poznaniu. Informacje przekazała nam Katarzyna Błaszczak z biura rzecznika sądu.

– Oskarżonego Marka G. sąd uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierzył mu karę jednego roku pozbawienia wolności. Wykonanie tej kary zostało warunkowo zawieszone na okres próby wynoszący trzy lata – przekazała naszej redakcji Katarzyna Błaszczak.

Sąd wyłączył jawność rozprawy. Jeszcze tego samego dnia zapadł wyrok

Sąd zastosował wobec niego również pięcioletni zakaz zajmowania wszelkich stanowisk i wykonywania działalności związanej z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi.

Za winnego sąd uznał również drugiego oskarżonego – Igora K. – Oskarżonemu Igorowi K. sąd wymierzył karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Jej wykonanie również zostało warunkowo zawieszone na okres próby wynoszący trzy lata. Dodatkowo sąd orzekł pięcioletni zakaz zajmowania stanowisk i wykonywania działalności związanej z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi – poinformowała K. Błaszczak.

W przypadku Igora K., jak dodała, sąd zdecydował ponadto, że w okresie próby będzie on pozostawał pod dozorem kuratora sądowego.

Obaj oskarżeni zostali uznani za winnych narażenia pozostającego pod ich opieką 15-latkę na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu oraz nieumyślnego spowodowania jego śmierci. Wyrok nie jest prawomocny.

Nocna próba zakończyła się tragedią

Przypomnijmy. Do tragedii doszło 24 lipca ubiegłego roku

na jeziorze Ośno w miejscowości Wilcze w powiecie wolsztyńskim. Odbity był tam obóz harcerski organizowany przez ZHR Okręg Dolnośląski. 15-letni Dominik miał przejść próbę na stopień „ćwika”. Zadanie polegało na przepłynięciu nocą około 500 metrów jeziora w pełnym umundurowaniu i obuwiu. Chłopiec wszedł do wody, jednak próby nie ukończył. Utonął.

Jak ustaliła później prokuratura, podczas próby Marek G. i Igor K. pozostawali na pomoście i nie zapewnili nastolatki odpowiedniej asekuracji. Gdy doszło do niebezpiecznej sytuacji, podjęli próbę udzielenia mu pomocy, jednak okazała się ona nieskuteczna. Po zaginięciu nastolatki rozpoczęły się szeroko zakrojone poszukiwania. W działania zaangażowani byli m.in. strażacy i specjalistyczne grupy ratownicze wodno-nurkowego. Ciało chłopca odnaleziono kilka godzin później.

Akt oskarżenia przeciwko dwóm mężczyznom

Śledztwo prowadziła Prokuratura Rejonowa w Wolsztynie. Po jego zakończeniu zarzuty usłyszeli drużynowy Marek G. oraz ratownik WOPR Igor K. Prokuratura zarzuciła im narażenie, będącego pod ich opieką, 15-latkę

na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu oraz nieumyślne doprowadzenie do jego śmierci przez utonięcie.

Pod koniec śledztwa Marek G. przyznał, że nie zapewnił chłopcu należytego bezpieczeństwa. Igor K. potwierdził swój udział w zdarzeniu, jednak nie przyznał się do zawinięcia.

– Obaj mężczyźni wyrazili żal i skruchę oraz uzyskali przebaczenie od rodziców pokrzywdzonego – wskazywała prokuratura.

W lipcu sąd nie zgodził się na dobrowolne poddanie się karze

Warto również wspomnieć, że jeszcze przed rozpoczęciem właściwego procesu, obaj oskarżeni złożyli wnioski o dobrowolne poddanie się karze. Sąd rozpatrywał je podczas posiedzenia 16 lipca. Prokurator sprzeciwił się ich uwzględnieniu. Jak wyjaśniał wówczas prok. Łukasz Wawrzyniak, rzecznik prokuratury, jeden z oskarżonych, mimo złożenia takiego wniosku, kwestionował swoją odpowiedzialność za nieumyślne spowodowanie śmierci chłopca.

Sąd nie uwzględnił więc wniosków, a sprawa została rozpoznana w zwyczajnym trybie.

©©

Zderzenie dwóch samochodów

Dominika Kapalka

Dwa samochody osobowe zderzyły się w środę, 30 września, na trasie Boruja Kościelna – Cicha Góra. Zgłoszenie do służb wpłynęło o 8:13. Na miejsce skierowano straż pożarną, policję oraz zespół ratownictwa medycznego.

Na czas prowadzonych działań droga łącząca Boruję Kościelną z Cichą Górą była zablokowana

Po przybyciu strażacy zastali na drodze dwa uszkodzone samochody osobowe. Pojazdami podróżowali wyłącznie kierowcy – kobieta i mężczyzna.

Jak przekazał naszej redakcji mł. kpt. Szymon Maciejewski, oficer prasowy Komendy Powiatowej PSP w Nowym Tomyszu, droga w miejscu zdarzenia była zablokowana.

– Nasze działania polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia oraz udzieleniu uczestnikom pierwszej pomocy – przekazał Szymon Maciejewski.

Obie osoby, jak dodał, zostały przekazane pod opiekę zespołu ratownictwa medycznego. Po ich przebadaniu lekarz zdecydował, że nie ma konieczności transportowania uczestników zdarzenia do szpitala.

Doszło do bocznego zderzenia

Okoliczności zdarzenia ustalali pracujący na miejscu policjanci. O szczegóły zapytaliśmy Mariusza Majewskiego z Komendy Powiatowej Policji w Nowym Tomyszu.

– Kierująca samochodem marki Citroen, 38-letnia mieszkanka powiatu nowotomyskiego, nie ustąpiła pierwszeństwa prawidłowo jadącemu pojazdowi marki Peugeot, kierowanemu przez 28-letniego mieszkańca powiatu. W wyniku tego doszło do bocznego zderzenia pojazdów – przekazał naszej redakcji Mariusz Majewski.

Zdarzenie zostało przez policjantów zakwalifikowane jako kolizja. Kierująca Citroenem została ukarana mandatem karnym. ©©

Jechała zdecydowanie za szybko. 27-latka straciła prawo jazdy

Dominika Kapalka

27-letnia mieszkanka gminy Opalenica została zatrzymana przez policjantów w miejscowości Zdrój w powiecie grodziskim. Kobieta kierująca Citroenem znacznie przekroczyła obowiązujące tam ograniczenie prędkości.

Do zdarzenia doszło w środę, 30 września, około 10:40 Policjanci kontrolujący prędkość w miejscowości Zdrój w powiecie grodziskim zwrócili uwagę na osobowego Citroena. Przeprowadzony pomiar wykazał, że samochód poruszał się zdecydowanie szybciej, niż pozwalały na to obowiązujące w tym miejscu przepisy.

O szczegółach kontroli poinformowała nas mł. asp. Katarzyna Wolna z Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wielkopolskim: – Przed godziną 11 w miejscowości Zdrój policjanci zatrzymali do kontroli kierującą samochodem marki Citroen. 27-letnia mieszkanka gminy Opalenica poruszała się z prędkością 93 km/h przy obowiązującym ograniczeniu do 40 km/h – przekazała mł. asp. Katarzyna Wolna.

Jak dodała policjantka, kontrola zakończyła się zatrzymaniem prawa jazdy 27-latkę. W przypadku przekroczenia dopuszczalnej prędkości o więcej niż 50 km/h na obszarze zabudowanym kierowcy traci uprawnienia na trzy miesiące. ©©

REKLAMA

0011585381

OD 17 CZERWCA 2021 R. DZIAŁA W OPALENICY PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY RZĄDOWEGO PROGRAMU PRIORYTETOWEGO „CZyste Powietrze”.

„Czyste Powietrze” to program dopłat do wymiany starych pieców oraz docieplenia domów jednorodzinnych.

Celem Programu jest walka ze smogiem. Uruchomiony Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ma na celu ułatwienie mieszkańcom Gminy Opalenica składanie wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Utworzenie punktu jest realizacją zawartego porozumienia pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu a Gminą Opalenica. Punkt czynny jest w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Opalenicy, tj. od poniedziałku do piątku w godzinach od 13.30 do 15.30. Mamy nadzieję, że funkcjonowanie Punktu zachęci mieszkańców do skorzystania z dofinansowania m.in. do wymiany kotłów, przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych, a w efekcie do poprawy jakości powietrza na terenie Gminy Opalenica.

Co nowego w programie?

- **Obowiązkowe potwierdzenie standardu energetycznego przed i po inwestycji.**
- **Warunki najwyższego dofinansowania uzależnione od kryterium dochodowego i standardu energetycznego budynku.**
- **Ogólnopolski system operatorów – bezpłatne wsparcie dla beneficjentów najwyższego i podwyższonego poziomu dofinansowania. Operatorzy programu bezpłatnie pomogą osobom o najniższych dochodach na ścieżce dofinansowania, realizacji przedsięwzięcia i jego rozliczenia. Operatorami w pierwszej kolejności będą gminy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).**
- **Racjonalizacja wydatków – maksymalne kwoty dotacji w poszczególnych rodzajach kosztów kwalifikowanych, w tym limity dotacji jednostkowych na m² powierzchni ocieplenia.**

JAK ZŁOŻYĆ WNIOSK

Przez internet lub w urzędzie

1. Wnioski należy składać do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w województwie, w którym znajduje się budynek/lokal mieszkalny, na który składa się wniosek o dofinansowanie.
2. Aktualnie obowiązująca dokumentacja do programu oraz regulamin, wraz z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie oraz wniosku o płatność wraz z załącznikami dostępna jest:
 - [w serwisie gov.pl](https://www.gov.pl)
 - w systemie Generator Wniosków o Dofinansowanie (GWD) po utworzeniu konta i zalogowaniu się na stronie internetowej pod adresem <https://gwd.nfosigw.gov.pl>.
3. Wnioski o dofinansowanie w ramach podstawowego i podwyższonego poziomu dofinansowania bez prefinansowania można składać z wykorzystaniem następujących kanałów:
 - 1) poprzez serwis „gov.pl” za pomocą systemu GWD – w celu złożenia wniosku poprzez serwis „gov.pl”, Wnioskodawca wypełnia wniosek na stronie wskazanej w tym serwisie i podpisuje kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem zaufanym oraz przesyła go automatycznie za pośrednictwem wskazanego serwisu do właściwego WFOŚiGW. W tym przypadku konieczne jest załączenie załączników do wniosku w formie elektronicznej (skany z wymaganymi podpisami lub załączniki z wymaganymi podpisami elektronicznymi).
 - 2) bezpośrednio poprzez system GWD:
 - a) w celu złożenia wniosku bezpośrednio w systemie GWD Wnioskodawca wypełnia wniosek w systemie GWD i podpisuje kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem zaufanym oraz przesyła go automatycznie za pośrednictwem wskazanego serwisu do właściwego WFOŚiGW. W tym przypadku konieczne jest załączenie załączników do wniosku w formie elektronicznej (skany z wymaganymi podpisami lub załączniki z wymaganymi podpisami elektronicznymi);
 - b) **wniosek składany w postaci papierowej – jeśli Wnioskodawca nie dysponuje podpisem elektronicznym**, po wypełnieniu wniosku w GWD, zatwierdza wniosek w systemie aż do uzyskania statusu wniosku „oczekuje na złożenie”, a następnie drukuje ten wniosek z systemu GWD, podpisuje go swoim odręcznym podpisem i dostarcza w postaci papierowej wraz z załącznikami w postaci papierowej (z wymaganymi podpisami) do właściwego WFOŚiGW. Wniosek w postaci papierowej złożony z oznaczeniem „wydruk roboczy” jest pozostawiany bez rozpatrzenia.
4. Wnioski o dofinansowanie w ramach podwyższonego poziomu dofinansowania z prefinansowania oraz wnioski o dofinansowanie z najwyższego poziomu dofinansowania, zarówno bez prefinansowania, jak i z prefinansowaniem, można składać tylko przy udziale **operatora programu „Czyste Powietrze”**, poprzez konto grupowe operatora w systemie GWD. **Funkcję operatora programu „Czyste Powietrze” na terenie Gminy Opalenica pełni WFOŚiGW w Poznaniu.**
5. Wniosek o dofinansowanie (który nie wymaga udziału operatora) można wypełnić oraz złożyć w **gminnym punkcie konsultacyjno-informacyjnym**: Urząd Miejski w Opalenicy, ul. 3 Maja 1, 64-330 Opalenica.

OBOWIAZKOWY AUDYT ENERGETYCZNY

W ramach programu **wprowadzono wymóg obowiązkowego potwierdzenia standardu energetycznego budynku** – zarówno przed przeprowadzeniem inwestycji, jak i po.

Mają do tego posłużyć:

- **przed realizacją przedsięwzięcia** – audyt energetyczny wraz z dokumentem podsumowującym audyt energetyczny (określą, jaki jest stan energetyczny budynku i jakie prace należy wykonać, żeby zmniejszyć zapotrzebowanie na energię do ogrzewania),
- **po realizacji przedsięwzięcia** – świadectwo charakterystyki energetycznej (potwierdzi zmniejszenie zapotrzebowania na energię do ogrzewania).

Oba te dokumenty muszą być podpisane przez osobę wpisaną do rejestru osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej (wykaz Ministerstwa Rozwoju i Technologii na stronie: rejestrcheb.mrit.gov.pl/rejestr-uprawnionych), powinny być poprzedzone wizytą w domu. Na audyt i świadectwo można również pozyskać dotację z programu „Czyste Powietrze” – łącznie do 1 600 zł.

DLA KOGO PROGRAM „CZyste Powietrze”?

Program skierowany jest do osób fizycznych, które są właścicielami lub współwłaścicielami domu jednorodzinnego lub wydzielonego w nim lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą. **Minimalny okres tej własności musi wynosić 3 lata przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.**

Skrócenie wymaganego okresu własności z 3 lat do 1 roku możliwe jest w przypadkach:
zakup minimum 50% udziału, darowizny od wstępnych (min. 50% udziału), dożywocia od wstępnych (min. 50% udziału).

Na jeden budynek lub lokal mieszkalny można dostać jedno dofinansowanie, a beneficjentem można być tylko raz.

Dotacja jest wypłacana przez WFOŚiGW w całości lub w maksymalnie trzech częściach. Do dofinansowania kwalifikują się inwestycje tylko w tych budynkach, które uzyskały pozwolenie na budowę do 31.12.2020 r. Dopuszczą się pozostawienie kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne, ale pod warunkiem, że spełniają wymagania ekoprojektu oraz docelowe wymogi uchwał antysmogowych obowiązujących na danym terenie oraz nie są głównym źródłem ogrzewania.

PROGI DOCHODOWE

Program zakłada trzy poziomy dofinansowania według progów dochodowych w gospodarstwie domowym, które zostały podwyższone.

- **Poziom najwyższy – do 100% kosztów kwalifikowanych netto** – obowiązuje przy średnim miesięcznym dochodzie do 1 300 zł na osobę w gospodarstwach wieloosobowych lub do 1 800 zł w gospodarstwie domowym jednoosobowym, oraz dla tych, którzy mają ustalone prawo do jednej z czterech form zasiłku określonych w programie (tj. zasiłku stałego, okresowego, rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego). Roczny przychód z tytułu prowadzenia przez wnioskodawcę lub małżonka wnioskodawcy działalności gospodarczej może wynosić maksymalnie dwunastokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dofinansowanie w najwyższym progu przewidziano tylko dla ubogich energetycznie, czyli dla właścicieli budynków lub lokali, w których zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania wynosi powyżej 140 kWh/m² rocznie.

- **Poziom podwyższony – do 70% kosztów kwalifikowanych netto** – obowiązuje przy miesięcznym dochodzie do 2 250 zł na

osobę lub 3 150 zł w gospodarstwach jednoosobowych. Roczny przychód z tytułu prowadzenia przez wnioskodawcę lub małżonka wnioskodawcy działalności gospodarczej może wynosić maksymalnie czterdziestokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę.

- **Poziom podstawowy – dotacja do 40% kosztów kwalifikowanych netto** – jest dla tych, których roczny dochód nie przekracza 135 000 zł.

NA CO?

Dotację możesz dostać na:

- wymianę kopciucha, czyli nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe,
- modernizację instalacji c.o./c.w.u.,
- ocieplenie budynku,
- wymianę okien i drzwi,
- zakup rekuperacji, czyli wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- audyt energetyczny,
- świadectwo charakterystyki energetycznej.

Lista zielonych materiałów i urządzeń, tzw. lista ZUM

Beneficjenci programu „Czyste Powietrze” mogą skorzystać z listy ZUM, która pomaga w wyborze urządzeń i materiałów kwalifikujących się do dofinansowania. Lista ZUM jest obowiązkowa w przypadku wyboru: pomp ciepła, kotłów zgaszających drewno oraz kotłów na pellet. Obecnie na liście znajdują się tylko te pompy ciepła, które mają badania z europejskiego laboratorium, potwierdzające zadeklarowane przez producenta parametry urządzenia.

Okres kwalifikowalności kosztów

Rozpoczęcie przedsięwzięcia to data wystawienia pierwszej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego. Może nastąpić nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie (koszty poniesione wcześniej, jak i przed oddaniem budynku do użytkowa-

nia, nie będą kwalifikowane).

Okres realizacji przedsięwzięcia wynosi:

- dla dotacji oraz dotacji z prefinansowaniem: **do 24 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie**, lecz nie później niż do 30 czerwca 2032 r.,
- dla dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu: **do 18 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie**, lecz nie później niż do 30 czerwca 2032 r.

Zakończenie przedsięwzięcia to

data wystawienia ostatniej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego lub innego dokumentu potwierdzającego wykonanie prac. Oznacza rzeczowe zakończenie wszystkich prac objętych umową o dofinansowanie, pozwalające na prawidłową eksploatację zamontowanych urządzeń.

W nowym „Czystym Powietrzu” określone zostały maksymalne kwoty dotacji w poszczególnych rodzajach kosztów kwalifikowanych. Ograniczono także poziom dofinansowania do prac towarzyszących niezbędnym do realizacji przedsięwzięcia, ale niebędących jego głównym elementem. Wyznaczono limity dotacji jednostkowych na metr kwadratowy powierzchni ocieplenia stropów, podłóg i ścian oraz za okna i drzwi.

Zakres przedsięwzięcia – warunek wartości wskaźnika zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania dla budynku

Przed realizacją inwestycji należy sprawdzić, jakie jest obecne zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania budynku/lokalu mieszkalnego. W programie „Czyste Powietrze” są trzy przedziały tych wskaźników, które określają możliwe do realizacji rodzaje przedsięwzięć:

- określone cele do realizacji,
- **zakres inwestycji, czyli na co otrzymasz dotację.**

Warunek wartości wskaźnika zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania dla budynku/lokalu mieszkalnego		Rodzaj przedsięwzięcia
przed rozpoczęciem przedsięwzięcia	po zakończeniu przedsięwzięcia	
poniżej 80 kWh/(m ² *rok)	poniżej 80 kWh/(m ² *rok)	tylko źródło ciepła
od 80 do 140 kWh/(m ² *rok)	w przypadku gdy w ramach przedsięwzięcia wymieniane jest tylko źródło ciepła: brak zwiększenia	tylko źródło ciepła lub tylko termomodernizacja (jeśli już jest efektywne źródło ciepła) lub źródło ciepła i termomodernizacja
	w przypadku gdy w ramach przedsięwzięcia realizowana jest termomodernizacja: nie więcej niż 80 kWh/(m ² *rok), przy czym zmniejszenie wartości wskaźnika musi wynieść co najmniej 40%	
powyżej 140 kWh/(m ² *rok)	nie więcej niż 140 kWh/(m ² *rok), przy czym zmniejszenie wartości wskaźnika musi wynieść co najmniej 40%	tylko termomodernizacja (jeśli już jest efektywne źródło ciepła) lub źródło ciepła i termomodernizacja

Nocna kolizja na obwodnicy Opalenicy

Dominika Kapalka

W nocy z czwartku na piątek, na obwodnicy Opalenicy, doszło do zderzenia samochodu ciężarowego Iveco z Citroënem Berlingo. Pojazdami podróżowali wyłącznie kierowcy.

Na miejsce skierowano strażaków z Ochotniczej Straży Pożarnej w Opalenicy oraz policję. Do kolizji doszło na odcinku drogi wojewódzkiej nr 307, przebiegającym obwodnicą miasta.

Po przyjeździe na miejsce zastaliśmy jeden z pojazdów z boku drogi, natomiast drugi znajdował się na pasie jezdni – przekazał naszej redakcji Marcin Kozica, zastępca oficera prasowego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Tomyszu.

– Samochodami podróżowali wyłącznie kierowcy. Żadna z osób nie została poszkodowana, nie było również potrzeby udzielania pomocy medycznej – zaznacza zastępca oficera prasowego KP PSP w Nowym Tomyszu.

Strażacy, jak dodaje, skupili się przede wszystkim na zabezpieczeniu miejsca kolizji. Ze względu na nocną porę konieczne było również oświetlenie terenu prowadzonych działań. – Po zakończeniu prowadzonych czynności miejsce zostało uporządkowane – dodaje Marcin Kozica.

Na miejscu pracowali również policjanci, którzy prowadzili czynności związane z kolizją.

Zgłoszenie do służb wpłynęło o godzinie 1:52

Jak informuje Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyszu, kierujący Citro-

enem nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu prawidłowo jadącemu kierowcy pojazdu

ciężarowego i tym samym doprowadził do zderzenia bocznego obu pojazdów.

Sprawca kolizji został ukarany mandatem karnym. ©P

Kolejny blok przy ul. Winnej oddany do użytku. Klucze trafiły do 24 właścicieli

Nowi mieszkańcy odebrali klucze z rąk wiceprezesa Marcina Wojciechowskiego

Dominika Kapalka

Kolejni mieszkańcy mogą już urządzać swoje nowe cztery kąty przy ul. Winnej w Grodzisku Wlkp. 29 września odbyło się uroczyste przekazanie kluczy właścicielom 24 mieszkań w nowo wybudowanym budynku przy ul. Winnej 22C. To nie koniec inwestycji mieszkaniowych w tej części miasta.

Jak poinformowała Spółdzielnia Mieszkaniowa w Grodzisku Wielkopolskim, 29 września był szczególnym dniem zarówno dla nowych mieszkańców, jak i osób zaangażowanych w realizację inwestycji.

Tego dnia odbyło się uroczyste przekazanie kluczy właścicielom 24 nowo wybudowanych mieszkań przy ul. Winnej 22C.

W wydarzeniu uczestniczył Piotr Hojan, burmistrz Grodziska Wielkopolskiego. Obecna była również Anita Karcz, prezes DANA-BUD Sp. z o.o., firmy będącej generalnym wykonawcą inwestycji. W spotkaniu wziął udział także zespół projektantów pod przewodnictwem Zbigniewa Michalaka wraz z głównym architektem budynku Norbertem Kolińskim. Obecni byli ponadto Zbigniew Górny, kierownik budowy, oraz Maria Pięta, inspektor nadzoru inwestorskiego.

Jest to pięciokondygnacyjny obiekt z jedną klatką schodową wyposażoną w dźwig osobowy

Jak podaje Spółdzielnia Mieszkaniowa, oddany własnie budynek przy ul. Winnej 22C, budowany był od lipca ubiegłego roku. Jest to pięciokondygnacyjny obiekt z jedną klatką schodową wyposażoną w dźwig osobowy. Powstały w nim 24 mieszkania dwu- i trzypokojowe o powierzchni użytkowej od 45,42 do 56,56 mkw., a także jeden lokal usługowy. Do każdego mieszkania przypisana jest komórka lokatorska. W części wspólnej znajdują się suszarnia oraz boks na wózki i rowery.

Mieszkania wyposażono w niezbędne instalacje techniczne, a centralna dostawa ciepła i ciepłej wody odbywa się z kotłowni umieszczonej

w nadbudówce ponad dachem. W jej pobliżu zlokalizowano również instalację paneli fotowoltaicznych oraz pompę ciepła – podkreślają władze Spółdzielni Mieszkaniowej.

Dodajmy, że rok temu nowe mieszkania oddano do użytku w sąsiednim budynku przy ul. Winnej 22B. Z kolei jeszcze w tym miesiącu ma rozpocząć się budowa kolejnego budynku wielorodzinnego – D4 przy ul. Winnej 22D. Zakończenie inwestycji przewidziano na grudzień 2027 roku. W budynku znajdą się 24 mieszkania dwu- i trzypokojowe o powierzchni od 45,42 do 56,56 mkw. oraz jeden lokal usługowy. ©P

Dziki w pobliżu szkoły. Służby apelują

Dominika Kapalka

Grupa dzików została zauważona w rejonie Szkoły Podstawowej nr 2 w Nowym Tomyszu. Zdjęcia zwierząt pojawiły się w mediach społecznościowych, a mieszkańcy zwracają uwagę, że nie jest to pierwsza taka sytuacja.

Zdjęcia dzików opublikowano 1 października na facebookowej grupie „Nowy Tomysł Ogłoszenia Sprzedam-Kupię-Oddam-Zamienię”. Autorka wpisu ostrzegła, że zwierzęta widziane były w pobliżu szkoły oraz dróg, którymi poruszają się mieszkańcy.

Pod postem szybko pojawiły się komentarze. Część mieszkańców wskazywała, że dziki są w tej okolicy widywane częściej. Internauci zamieszczali również kolejne fotografie zwierząt.

Skontaktowaliśmy się w tej sprawie z Juliuszem Tomińskim, komendantem Straży Miejskiej w Nowym Tomyszu. Jak wyjaśnił, do strażników nie wpłynęło zgłoszenie dotyczące ostatniej obserwacji dzików przy Szkole Podstawowej nr 2. Komendant podkreśla, aby mieszkańcy nie ograniczali się w takich sytuacjach jedynie do publikowania ostrzeżeń w Internecie, ale przekazywali informacje odpowiednim organom.

– Mamy wtedy możliwość od razu zareagować, podjechać na miejsce i podjąć próbę przepłoszenia zwierząt, między innymi przy użyciu petard hukowych – wyjaśnia Juliusz Tomiński.

Problem dzików nie dotyczy wyłącznie rejonu szkoły. Jak przekazuje komendant, jednym z miejsc, w których strażnicy często podejmują interwencje, jest okolica ul. Różanej.

– To bardzo inteligentne zwierzęta. Doskonale potrafią znaleźć miejsca, w których mają możliwość zdobycia pożywienia. Dlatego ważne jest wykaszanie zanieczyszczonych terenów i niewyrzucanie odpadów organicznych, które mogą je przyciągać – zaznacza komendant.

Straż Miejska apeluje więc, aby każde pojawienie się dzików w przestrzeni miejskiej, szczególnie w pobliżu szkół czy innych uczęszczanych miejsc, zgłaszać służbom. ©P

Komendant apeluje, aby mieszkańcy takie sytuacje zgłaszali służbom

Nowa karetka trafi do grodziskiego szpitala. Lecznica zyska też dodatkowy sprzęt

Anna Badzińska

Szpital w Grodzisku Wielkopolskim zyska fabrycznie nową karetkę transportową. Powiat grodziski podpisał już umowę na dostawę pojazdu, który znacząco podniesie bezpieczeństwo mieszkańców oraz sprawi codzienną pracę ratowników. Większość kwoty potrzebnej na ten zakup pochodzi ze środków zewnętrznych.

Flota pojazdów medycznych grodzkiego SP ZOZ przejdzie modernizację. Na początku września władze powiatu grodzkiego podpisały umowę na dostawę fabrycznie nowego ambulansu drogowego typu B/C, wyposażonego w manualny system transportu pacjenta.

Zakup nowej karetki będzie kosztować blisko 600 tysięcy złotych (zdj. ilustracyjne)

Za realizację zamówienia odpowiada wyłoniona w postępowaniu warszawska firma Zeszuta Sp. z o.o., a nowy pojazd ma trafić do szpitala w ciągu dwóch

miesięcy od momentu złożenia podpisów.

Całkowita wartość inwestycji wynosi 596 893,21 zł. Zdecydowana większość tej sumy, bo aż 537 203,88 zł, po-

chodzi z dofinansowania w ramach Programu Obrony Cywilnej i Ochrony Ludności na lata 2025-2026. Wkład własny powiatu grodzkiego zamknął się w kwocie 59 689,33 zł.

Nowo zakupiony ambulans zyska szerokie zastosowanie zarówno w codziennych działaniach, jak i w sytuacjach kryzysowych.

Ambulans będzie wykorzystywany do transportu pacjentów w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, prowadzenia medycznych czynności ratunkowych podczas transportu, zabezpieczenia zdarzeń masowych i katastrof, realizacji zadań obrony cywilnej i ochrony ludności oraz ewakuacji medycznej ludności – przekazała sekretarz powiatu grodzkiego, Natalia Odważna.

Potrzeba wymiany taboru samochodowego w lokal-

nym ratownictwie była już ogromna, na co zwracają uwagę sami ratownicy. Najstarsze pojazdy, którymi dysponuje obecnie szpital, mają na licznikach gigantyczny przebieg i lata intensywnej eksploatacji za sobą.

Najstarsze karetki, którymi wykonujemy transporty, pochodzą z 2011 i 2013 roku. Mimo że bardzo o nie dbamy i robimy wszystko, by utrzymać je w jak najlepszym stanie, przejechały już około pół miliona kilometrów. Przy tak dużej liczbie wyjazdów i transportów medycznych nadszedł po prostu czas na zmiany. Głównym celem programu jest realne wzmocnienie obrony cywilnej i ochrony ludności, co bezpośrednio przełoży się na wyższy poziom bezpieczeństwa mieszkańców całego naszego powiatu. Nowy sprzęt pozwoli nam reagować szyb-

ciej i sprawniej w sytuacjach zagrożenia – mówi Łukasz Spieczynski, zastępca kierownika pogotowia ratunkowego w Grodzisku Wielkopolskim.

Warto dodać, że wsparcie w ramach programu rządowego nie ograniczy się wyłącznie do zakupu samego pojazdu. Do szpitala trafi również sprzęt, które ułatwi ratownikom niesienie pomocy w najtrudniejszych warunkach.

W ramach Programu Obrony Cywilnej i Ochrony Ludności nasz szpital wzbogaci się także o dodatkowy sprzęt, który jest nam absolutnie niezbędny w codziennej pracy. Mowa tu między innymi o specjalistycznej pediatrycznej torbie medycznej, ssakach medycznych czy deskach ortopedycznych – podkreśla Łukasz Spieczynski. ©

REKLAMA

0011588628

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Poznaniu

**INFORMUJEMY,
że nadleśnictwa Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu**

**są zainteresowane
ZAKUPEM LASÓW I GRUNTÓW
PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA.**

Jeżeli posiadają Państwo grunt, który:

- jest objęty Uproszczonym Planem Urządzenia Lasu lub stanowi teren rolny opisany w powszechnej ewidencji gruntów jako Ls, RV, RVI, RVIZ, ŁV, ŁVI, PsV, PsVI,
 - został ujęty w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego jako teren leśny lub przeznaczony do zalesienia, a w przypadku braku Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego jest objęty decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jako grunt przeznaczony do zalesienia,
 - stanowi enklawę wśród gruntów pozostających w zarządzie Lasów Państwowych,
 - przylega do gruntu pozostającego w zarządzie Lasów Państwowych,
 - ma uregulowany stan prawny,
 - nie jest obciążony na rzecz osób trzecich,
 - nie występują spory graniczne,
- zapraszamy do złożenia oferty sprzedaży takiej nieruchomości.

Oferta powinna dotyczyć nieruchomości położonych w zasięgu terytorialnego działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu i zawierać oznaczenie nieruchomości:

- nazwa gminy,
- obręb ewidencyjny,
- numer działki/działek ewidencyjnych,
- rodzaj i klasa użytku/ów ewidencyjnych.

Właściwym do rozpatrzenia oferty jest nadleśniczy nadleśnictwa w zasięgu terytorialnym którego położona jest nieruchomość. Przynależność terytorialną nieruchomości można ustalić korzystając z interaktywnej mapy Banku Danych o Lasach (<https://www.bdl.lasy.gov.pl>). Adres mailowe nadleśnictw z terenu RDLP w Poznaniu znajdują się pod linkiem: (<https://www.poznan.lasy.gov.pl/nadleśnictwa>).

Informacje dodatkowe:

- Zawarcie umowy sprzedaży poprzedzone będzie weryfikacją przydatności gruntów na cele gospodarki leśnej, ponadto wymagać będzie uprzedniego uzyskania przez nadleśnictwo zgody Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych na nabycie nieruchomości.
- Nabycie nieruchomości może nastąpić za cenę ustaloną w wyniku negocjacji, nie wyższą od wartości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.
- Ogłoszenie nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu cywilnego.

**Nadleśnictwo Kościan
65 512 02 33**

**Nadleśnictwo Grodzisk
+48 614445301**

Nowotomyszanin objął ważną funkcję ministerstwie

Dominika Kapalka opr.

Mikołaj Wolanin z Nowego Tomysła został pełnomocnikiem ministra edukacji ds. uczniów i polityki młodzieżowej. Od lat angażuje się w działania dotyczące praw ucznia, a w latach 2019–2026 kierował Fundacją na rzecz Praw Ucznia.

Mikołaj Wolanin jest autorem publikacji dotyczących praw ucznia i od lat angażuje się w inicjatywy mające na celu poprawę sytuacji młodych ludzi oraz rozwój systemu

oświaty. W nowej roli do jego zadań będzie należało m.in. proponowanie konkretnych rozwiązań legislacyjnych oraz działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących praw i obowiązków ucznia, a także szeroko rozumianej polityki młodzieżowej.

O rozpoczęciu pracy na nowym stanowisku nowotomyszanin poinformował w swoich mediach społecznościowych. Zapowiedział, że chce postawić przede wszystkim na rozmowę z różnymi środowiskami.

Tym samym zakończył też kierowanie fundacją.

Nowotomyszanin rozpoczyna tym samym nowy etap działalności

Ktoś zdewastował ogrodzenie przy świetlicy w Sątopach. Sołectwo prosi o pomoc

Dominika Kapalka

Taki widok zastali mieszkańcy w środę rano. Jak poinformowało sołectwo Sątopy, sprawa została już zgłoszona dzielnicowemu oraz Zakładowi Gospodarki Mieszkaniowej w Nowym Tomysłu. Teraz sołectwo apeluje do osób, które mogły coś widzieć, o przekazywanie informacji.

Do zdarzenia miało dojść w nocy z 29 na 30 września. Na zdjęciu opublikowanym przez sołectwo Sątopy widać mocno uszkodzony fragment ogrodzenia terenu przy świetlicy – przęsła są wygięte, a jeden ze słupków został przechylony.

Charakter uszkodzeń może sugerować, że ktoś mógł wjechać w ogrodzenie, jednak na razie nie wiadomo, w jaki sposób dokładnie doszło do jego zniszczenia.

Tak wygląda uszkodzone ogrodzenie przy świetlicy wiejskiej w Sątopach

Sołtys: „Być może ktoś coś widział”

Informacja o zdarzeniu pojawiła się na stronie sołectwa Sątopy. Mieszkańcy zostali poproszeni o przekazywanie wszelkich informacji, które mogłyby pomóc w ustaleniu sprawy.

Nasza redakcja skontaktowała się również z Łukaszem Kwiatkowskim, sołtysiem Sątopy. Jak przekazał, w miejscu, w którym doszło do zniszczenia ogrodzenia, nie ma monitoringu. Właśnie dlatego zdecydował się nagłośnić sprawę

w mediach społecznościowych.

– Zdecydowałem się opublikować ten post z nadzieją, że być może ktoś coś widział albo zauważył w nocy coś niepokojącego. Taka sytuacja wydarzyła się na terenie naszego sołectwa po raz pierwszy, dlatego tym bardziej jest nam przykro, że doszło do takiego zniszczenia – przekazał naszej redakcji Łukasz Kwiatkowski.

Sołtys zgłosił sprawę dzielnicowemu, a informacja dotycząca uszkodzonego ogrodzenia została także przekaza-

zana do PU ZGM w Nowym Tomysłu.

ZGM skieruje pismo do gminy

O dalsze działania zapytałśmy Piotra Szymkowiaka, prezesa ZGM w Nowym Tomysłu. Jak nam przekazał, zgłoszenie od sołtysa trafiło już do działu remontowego spółki.

– Teraz skierujemy pismo do gminy, by zajęła się tą sprawą, ponieważ to gmina ubezpieczała ten obiekt – przekazał Piotr Szymkowiak.

Na razie nie wiadomo, jaki będzie zakres koniecznych prac i kiedy ogrodzenie zostanie naprawione. W pierwszej kolejności mają zostać ustalone dalsze działania związane z usunięciem powstałych szkód.

Jednocześnie sołectwo Sątopy nadal apeluje do osób, które w nocy mogły przebywać w tej okolicy lub widziały coś podejrzanego, o przekazanie informacji. ©©

Marsz Asów, jak co roku, przeszedł ulicami Opalenicy

Dominika Kapalka opr.

Seniorzy z gminy Opalenica po raz kolejny wzięli udział w Marszu Asów. W czwartek, 1 października, uczestnicy wyruszyli sprzed Centrum Kultury i Biblioteki, by wspólnie podkreślić, jak ważną rolę odgrywają osoby starsze w życiu lokalnej społeczności.

Organizatorem wydarzenia, jak informuje Urząd Miejski w Opalenicy, był Zarząd Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Opalenicy. W marszu uczestniczyli zarówno członkowie związku, jak i słuchacze opalenickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Do seniorów dołączyli również przedstawiciele samorządu: starosta nowotomyski Andrzej Wilkoński oraz zastępca burmistrza Opalenicy Tomasz Andrzejewski.

Seniorzy z gminy Opalenica po raz kolejny pokazali, że nie brakuje im energii i chęci do wspólnego działania

Wspólny marsz i ważne przesłanie

Marsz Asów był, jak zaznaczono, nie tylko okazją do wspólnego spaceru, aktywności i spotkania w większym gronie. Wydarzenie miało przede wszystkim zwrócić uwagę na ważną rolę seniorów oraz pokazać, że wiek nie musi być przeszkodą w aktywnym uczestnictwie w życiu miasta i gminy.

To właśnie doświadczenie, wiedza i życiowa mądrość starszych mieszkańców są niezwykle cenną częścią lokalnej wspólnoty. Kolejna edycja Marszu Asów stała się więc okazją zarówno do integracji, jak i przypomnienia o potrzebie aktywizacji seniorów i doceniania ich obecności w życiu społecznym Opalenicy. Seniorzy pokazali, że wiek to tylko liczba.

Druhowie z OSP Grąblewo zbierają elektrośmieci i złom

Anna Badzińska

Masz w domu starą pralkę, zepsuty telewizor albo niepotrzebne kable? Zamiast wyrzucać, możesz przekazać je strażakom ochotnikom z Grąblewa. Jednostka prowadzi zbiórkę elektrośmieci i złomu. Środki z akcji pozwolą na zakup niezbędnego wyposażenia i przygotowanie obchodów 80-lecia istnienia OSP.

W każdym domu z czasem gromadzą się niepotrzebne sprzęty. Zepsute pralki, lodówki, sprzęt RTV i AGD, a także stare smartfony, komputery, drukarki czy różnego rodzaju przewody i kable często zalegają w piwnicach i garażach. Teraz można się ich pozbyć, a jednocześnie wesprzeć druhow. Ochotnicza Straż Pożarna w Grąblewie zbiera sprzęt i złom, by pozyskać dodatkowe fundusze na swoje funkcjonowanie.

Każdy kilogram zebranych materiałów przybliży druhow do realizacji ich celów. Zebrane środki zostaną przeznaczone na zakup sprzętu i wyposażenia

nia, w tym hełmów, ubrań i butów specjalnych oraz rękawic. Dodatkowo fundusze zasila budżet organizacyjny zbliżającego się jubileuszu. OSP Grąblewo powstało w 1947 roku, co oznacza, że strażacy powoli przygotowują się do świętowania 80-lecia działalności. – Zbiórka trwa przez cały rok, więc nie trzeba się spieszyć z porządkami, ale zachęcamy, by pamiętać o naszej jednostce, gdy robi się miejsce w garażu czy na strychu. Bardzo zależy nam na ciągłym rozwoju i zakupie nowego sprzętu, dlatego każda forma pomocy ma dla nas ogromne znaczenie. Złom i elektrośmieci można dostarczać do nas w zasadzie w każdej chwili, wystarczy zostawić je na wyznaczonym terenie przy naszej remizie – mówi

Grzegorz Chróst, sekretarz OSP Grąblewo

Brak dużego samochodu czy przyczepy nie jest przeszkodą, by wesprzeć akcję. Strażacy doskonale zdają sobie sprawę, że przewiezienie wielkogabarytowych urządzeń to dla wielu mieszkańców spory kłopot. – Jeśli ktoś ma problem z transportem ciężkich i niewymiarowych rzeczy, wystarczy po prostu dać nam znać. Podjedziemy pod wskazany adres i wszystko odbierzemy – zaznacza Grzegorz Chróst.

Jeśli konieczny jest odbiór z posesji, strażacy proszą o bezpośredni kontakt telefoniczny pod numerem 663 409 461. To bardzo prosty sposób na pozbycie się zalegającego problemu i wymierne wsparcie tych, którzy na co dzień dbają o nasze bezpieczeństwo. ©©

Strażacy z Grąblewa na co dzień niosą pomoc. Teraz my możemy wesprzeć ich jednostkę

Mieszkańcy już zdecydowali. Poznaliśmy zwycięskie projekty budżetu obywatelskiego gminy Nowy Tomyśl

Dominika Kapalka

Znamy ostateczne wyniki budżetu obywatelskiego gminy Nowy Tomyśl. 1 października ogłoszono projekty, które dzięki głosom mieszkańców, zostały wybrane do realizacji. W czterech obszarach zwyciężyło łącznie pięć przedsięwzięć. Zwycięskie zadania mają zostać zrealizowane w 2027 roku.

Tegoroczna edycja Budżetu Obywatelskiego Nowego Tomysła rozpoczęła się od zgłaszania pomysłów przez mieszkańców. Łącznie wpłynęły 23 projekty, jednak trzy z nich nie przeszły weryfikacji formalnej. Ostatecznie mieszkańcy wybierali więc spośród 20 propozycji, podzielonych na cztery obszary gminy.

Do rozdysponowania w ramach BONT był milion złotych. Poszczególne części gminy miały własne pule środków i określone limity wartości projektów. W obszarze I pojedyncze zadanie mogło kosztować od 50 do 400 tys. zł, w obszarze II od 50 do 300 tys. zł, w obszarze III od 50 do 200 tys., a w IV od 25 do 100 tys. zł.

W tegorocznej edycji w głosowaniu wzięło udział 5137 osób

Przez trzy tygodnie mieszkańcy wybierali swoje projekty

Głosowanie rozpoczęło się 1 września. Odbywało się wyłącznie elektronicznie. Każdy mieszkaniec gminy mógł oddać jeden głos na wybrany projekt. Po zakończeniu głosowania przyszedł czas na podliczenie wyników. Zgodnie z harmonogramem miały one zostać przedstawione 1 października.

Nowy Tomyśl i Glinno. Dwa z dziesięciu projektów

Największy wybór mieli mieszkańcy obszaru I, obejmującego miasto Nowy To-

myśl i sołectwo Glinno. Do głosowania zakwalifikowano tutaj aż 10 projektów, a ostatecznie do realizacji wybrano dwa.

Największe poparcie zdobyła budowa oświetlenia w Glinnie – przedłużenie ul. Komunalnej. Na projekt zagłosowały 303 osoby, a jego przyjęty budżet wynosi 243 546,30 zł. Drugim zwycięzcą został projekt „Odpoczynek z Doktorem Kazimierzem Hołogą”, który uzyskał 261 głosów. Chodzi w nim o stworzenie artystycznej ławeczki z wizerunkiem doktora, która stanie przed nowotomyskim szpitalem. Na jego realizację przewidziano 110 tys. zł.

Boruja Kościelna zdeklasowała konkurencję

Obszar II obejmował Boruję Kościelną, Paproć, Bukowiec i Przytek. Tutaj mieszkańcy wybierali spośród czterech projektów, a do realizacji trafi jeden z nich.

Zdecydowanie zwyciężyła modernizacja boiska im. Tadeusza Skałckiego w Borui Kościelnej. Projekt uzyskał aż 1470 głosów, co jest jednocześnie najwyższym wynikiem spośród wszystkich 20 propozycji poddanych pod głosowanie. Na realizację modernizacji boiska przyjęto budżet w wysokości 292 150,60 zł.

Stary Tomyśl zwyciężył w trzecim obszarze

W obszarze III znalazły się Stary Tomyśl, Sątopy, Boruja Nowa, Jastrzębsko Stare, Sękowo, Cicha Góra i Wyto-myśl. Mieszkańcy tej części gminy mieli do wyboru trzy projekty.

Największą liczbę głosów – 354 – zdobyło kompleksowe zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Starym Tomyslu. Projekt został wybrany do realizacji, a jego budżet wynosi 150 tys. zł. Zakłada budowę ogrodzenia betonowego, które obejmie całą działkę, powstanie stalowej konstrukcji w kształcie koła, na której zostanie podwieszonych na łańcuchach 5 drewnianych ławek oraz tarasu z kostki brukowej z wkomponowaną szachownicą.

Chojniki najlepsze w obszarze IV

Po trzy projekty mieli również do wyboru mieszkańcy obszaru IV, który obejmował Kozie Łaski, Różę, Chojniki, Nową Różę, Szarki i Grubsko. Tutaj rywalizacja była szczególnie wyrównana. Zwyciężyło doposażenie i modernizacja placu zabaw na terenie świetlicy wiejskiej w Chojnikach, które zdobyło

260 głosów. Projekt ma kosztować 57 539,40 zł.

Dla porównania projekt dotyczący zagospodarowania terenu przy świetlicy w Kozich Łaskach uzyskał 258 głosów, a więc o wyniku zdecydowała różnica zaledwie dwóch głosów.

Pięć projektów trafi do realizacji

Ostatecznie spośród 20 propozycji poddanych pod głosowanie mieszkańcy wybrali pięć projektów – dwa w obszarze I oraz po jednym w pozostałych trzech obszarach.

Łączna wartość zwycięskich przedsięwzięć wynosi 853 236,30 zł. Największym pod względem wartości projektem jest modernizacja boiska w Borui Kościelnej za 292 150,60 zł. To właśnie ten pomysł zdobył również zdecydowanie największą liczbę głosów.

Budżet obywatelski daje mieszkańcom możliwość bezpośredniego wskazania przedsięwzięć, na które mają zostać przeznaczone środki z gminnej kasy. W tegorocznej edycji w głosowaniu wzięło udział 5137 osób. To, jak podaje gmina, niemal dwa razy więcej mieszkańców niż w ubiegłym roku! ☺

Zaczyna się okres grzewczy. Strażacy przypominają o przeglądach i montażu czujek

Dominika Kapalka opr.

Wraz z rozpoczęciem okresu grzewczego rośnie ryzyko pożarów sadzy w kominach oraz zatrucia tlenkiem węgla. Komendy straży w Nowym Tomyslu i Grodzisku przypominają o regularnych kontrolach instalacji i przewodów kominowych. Strażacy zachęcają również, by nie czekać z montażem czujek dymu i czadu.

Tlenek węgla, nazywany cza-dem lub „cichym zabójcą”, jest bezwonny i bezbarwny, dlatego człowiek nie jest w stanie wykryć go własnymi zmysłami. Może pojawić się m.in. w wyniku niewłaściwej pracy urządzeń grzewczych, ich nieprawidłowej eksploatacji czy

niedrożności przewodów spalinowych i wentylacyjnych.

Jak podkreślają strażacy, każdego roku w okresie grzewczym odnotowywany jest znaczący wzrost liczby interwencji związanych zarówno z pożarami sadzy w przewodach kominowych, jak i emisją niebezpiecznego tlenku węgla.

Regularne czyszczenie kominów to podstawa

Jak przypominają strażacy, właściciel lub zarządca budynku powinien co najmniej raz w roku przeprowadzić kontrolę stanu technicznego instalacji gazowej oraz przewodów kominowych – dymowych, spalinowych i wentylacyjnych.

W domach ogrzewanych paliwem stałym, np. drewnem lub węglem, zanieczyszczenia z przewodów należy usuwać raz na trzy miesiące, natomiast

Strażacy przypominają również o czujkach dymu i tlenku węgla (zdj. ilustracyjne)

w przypadku paliwa ciekłego i gazowego – raz na sześć miesięcy. Przewody wentylacyjne powinny być czyszczone raz w roku.

Strażacy przypominają również o czujkach dymu i tlenku węgla. W przypadku istniejących domów i mieszkań obowiązek ich stosowania

– w zakresie określonym przepisami – będzie obowiązywał od 1 stycznia 2030 roku, jednak PSP zachęca, aby nie czekać do tego terminu i zadbać o bezpieczeństwo już teraz.

Niezwykle ważna pozostaje również prawidłowa wymiana powietrza. Kratek wentylacyjnych nie wolno zasłaniać ani zatykać, nawet jeśli mieszkańcy chcą w ten sposób ograniczyć utratę ciepła.

Sprawną wentylacja ma szczególne znaczenie w pomieszczeniach, w których pracują urządzenia spalające paliwo. Strażacy przestrzegają także przed samodzielnym dokonywaniem zmian w instalacji wentylacyjnej bez konsultacji ze specjalistą.

Ostatnia z podstawowych zasad dotyczy porządku wokół pieca, kotła czy kominka. W bezpośrednim sąsiedztwie

źródeł ciepła nie powinny znajdować się materiały łatwopalne.

Kominarze. Strażacy podają kontakty

Komenda Powiatowa PSP w Nowym Tomyslu opublikowała listę podmiotów świadczących usługi kominarskie na terenie powiatu nowotomyskiego:

● Spółdzielnia Pracy Kominarzy w Nowym Tomyslu – Jarosław Haraszczak, tel. 508 125 976,

● Wojciech Frąckowiak, tel. 698 634 814,

● Zakład Kominarski Lutol Mokry – Diter Walentowski, tel. 604 211 664,

● Zakład Usług Kominarskich w Buku – Lech Chojnacki, tel. 603 662 145,

● Usługi Kominarskie – Piotr Chwirot, tel. 604 392 155,

● Robert Skubel, tel. 668 495 048

Komenda Powiatowa PSP w Grodzisku opublikowała również otwarty katalog podmiotów, które mogą pomóc właścicielom i zarządcom budynków w czyszczeniu przewodów dymowych, spalinowych i wentylacyjnych. Na terenie powiatu można skontaktować się z:

● Robert Skubel, mistrz kominarski – tel. 668 495 048, e-mail: kominarzskubel@gmail.com,

● Jarosław Haraszczakiem, mistrz kominarski – tel. 508 125 976, e-mail: j.haraszczak@interia.pl.

Jak zaznacza komendy, katalog ma charakter otwarty i może być uzupełniany o kolejne osoby oraz podmioty świadczące tego rodzaju usługi.

REGION POWIAT GRODZISKI I GMINA NOWY TOMYŚL Z DOFINANSOWANIEM

Miliony na drogi w dwóch powiatach

Anna Badzińska,
Dominika Kapalka

Dwa samorzady z naszego regionu znalazły się na liście jednostek, które otrzymają dodatkowe pieniądze na inwestycje drogowe w 2026 roku. Powiat grodziski ma dostać ponad 5 mln zł na przebudowę drogi w Kąkolewie, natomiast do gminy Nowy Tomyśl trafi ponad 4,8 mln zł.

Jak poinformował w środę, 30 września, Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, dodatkowe środki zostaną przeznaczone na dofinansowanie zadań drogowych. Na liście beneficjentów w Wielkopolsce znalazły się między innymi powiat grodziski oraz gmina Nowy Tomyśl. W przypadku tych dwóch samorządów łączna kwota przyznanego wsparcia wynosi dokładnie 9 875 072 zł.

Na drogę przez wieś

Powiat grodziski otrzyma 5 058 290 zł na przebudowę drogi powiatowej nr 2754P Albertowsko-Kąkolewo-Grodzisk Wielkopolski w miejscowości Kąkolewo. O szansie na pozyskanie ponad 5 mln zł na tę in-

westycję informowaliśmy tydzień temu. Wówczas powiat dysponował jeszcze wstępną informacją z ministerstwa. Starosta grodziski Mariusz Zgajński zaznaczał, że samorząd czeka na ostateczne potwierdzenie przyznania pieniędzy. Teraz zadanie znalazło się w opublikowanym zestawieniu środków, a wskazana kwota dofinansowania wynosi 5 058 290 zł.

Planowana przebudowa, jak już wyjaśnialiśmy, ma objąć około kilometrowy odcinek rozpoczynający się na wysokości cmentarza. Według wcześniejszych informacji całkowitą wartość przedsięwzięcia oszacowano na ponad 10 mln zł. Ostateczny koszt będzie jednak znany po przeprowadzeniu postępowania przetargowego.

Zakres inwestycji jest znacznie szerszy niż wymiana samej nawierzchni. Jezdnia ma zostać poszerzona do 6 metrów, a wzdłuż drogi ma powstać nowy chodnik.

Projekt zakłada również wykonanie dwóch przejść dla pieszych i dwóch przystanków autobusowych, a także montaż radaru informującego kierowców o prędkości. Realizacja tych prac, zgodnie z wcześniejszymi za-

W Kąkolewie wyremontowana zostanie droga prowadząca przez wieś

powiedziami, planowana jest na przyszły rok.

Będzie drugi etap

Znaczne wsparcie trafi także do gminy Nowy Tomyśl. Samorząd otrzyma 4 816 782 zł na drugi etap budowy i przebudowy dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą w rejonie ul. Ślósarskiego, ul. Kanałowej i ul. Granitowej. Chodzi dokładnie o ulice Kamienną, Piaskową, Spokojną, Żwirową oraz Zakątek.

Przypomnijmy, że to kontynuacja dużej inwestycji drogowej. Pierwszy etap, o czym informowaliśmy, został już zakończony (ulica Ślósar-

skiego, Kanałowa i Granitowa). Prace prowadzone były od listopada 2024 roku do lipca ubiegłego roku, a ich

całkowita wartość wyniosła 8 041 395,72 zł. Gmina pozyskała wówczas 4 020 697,86 zł dofinansowania z Rządu-

Pierwszy etap prac w rejonie ul. Ślósarskiego, ul. Kanałowej i ul. Granitowej zakończono w ubiegłym roku

wego Funduszu Rozwoju Dróg. Zakres wykonanych robót obejmował przygotowanie konstrukcji drogowych i wykonanie podbudowy, budowę kanalizacji deszczowej wraz z nowym wylotem oraz instalację energooszczędnego oświetlenia LED. Powstały również nowe nawierzchnie jezdni i chodników, rondo, ciąg pieszo-rowerowy oraz zjazdy. W ramach przedsięwzięcia usunięto również kolizje z istniejącą infrastrukturą techniczną, wykonano nasadzenia rekompensacyjne i wprowadzono elementy stałej organizacji ruchu.

Dodatkowe pieniądze na drogi lokalne

Wsparcie dla samorządów jest częścią większej puli przeznaczonej na inwestycje drogowe. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu uzgodniła podział dodatkowych 166,8 mln zł z rezerwy subwencji na ten rok.

Jak informuje Ministerstwo Infrastruktury, dodatkowe wsparcie otrzyma 150 gmin z całej Polski na zadania inwestycyjne na drogach gminnych, które wcześniej znalazły się na listach rezerwowych przedsięwzięć przewidzianych do dofinansowania z RFRD.

© P

Mieszkańcy Szarek czekali na to od 2011 roku. Świetlica wiejska przejdzie dużą modernizację i stworzy nowe możliwości

Dominika Kapalka

Mieszkańcy Szarek w końcu doczekają się świetlicy wiejskiej z prawdziwego zdarzenia. Dotychczas warunki były bardzo skromne, teraz są widoki na daleko idące zmiany.

Dla mieszkańców Szarek to nie jest tylko kolejna gminna inwestycja. O poprawę warunków i stworzenie odpowiedniego miejsca do spotkań lokalna społeczność zabiegała od 2011 roku. Po kilkunastu latach oczekiwania pojawiła się konkretna szansa na dużą zmianę.

Gmina Nowy Tomyśl otrzymała dofinansowanie

Po zakończeniu prac, jak zaznaczono, obiekt ma stać się bardziej funkcjonalny i komfortowy i pozwoli mieszkańcom rozwinąć ich aktywność

na realizację zadania pod nazwą „Adaptacja pomieszczeń budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Szarki na potrzeby mieszkańców”. Całkowita wartość przedsięwzięcia

wynosi 394 535,94 zł, natomiast przyznana dotacja to 295 901,95 zł.

Dofinansowanie, jak wyjaśnił nowotomyski samorząd, pochodzi z Europej-

skiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Jak poinformowała gmina, w ramach zadania zaplanowano m.in. roboty budowlane, wykonanie nowych instalacji elektrycznych i sanitarnych oraz montaż pompy ciepła.

Ze skromnych warunków do dużej świetlicy z zapleczem

Zmiana będzie znacząca, ponieważ do tej pory warunki, którymi dysponowali mieszkańcy, były bardzo skromne. Ograniczona przestrzeń nie dawała takich możliwości, jakie zapewnia dobrze wyposażona i funkcjonalna świetlica wiejska. Po zakończeniu inwestycji ma się to zmienić.

W prawej części budynku znajdzie się duża sala świetlicowa, kuchnia wraz z zapleczem oraz sanitariaty. Dzięki temu mieszkańcy otrzymają przestrzeń pozwalającą na organizowanie większych spotkań, zebrań, uroczystości, warsztatów czy wydarzeń integracyjnych i kulturalnych.

„W końcu się doczekaliśmy”

– Bardzo się cieszymy. Długo na to czekaliśmy. Niektóre osoby niestety już tego nie doczekały. Ale w końcu się udało. Doczekaliśmy się i można powiedzieć, że opłacało się czekać – mówi nam sołtys Bożena Pierzyńska.

© P

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

DZIEŃ
NOWOTOMYSKO-GRODZISKI

Program telewizyjny 06-12.10.2026

KONCERT SOBOTA POLSAT 19:55

Roztańczony
PGE Narodowy

To będzie wieczór, który przejdzie do historii Roztańczonego PGE Narodowego, ale także telewizyjnych widowisk muzycznych. 10 października 2026 roku odbędzie się 10. jubileuszowa edycja wydarzenia, a widzowie po raz pierwszy w telewizji zobaczą koncert realizowany z wykorzystaniem spektakularnej sceny 360 stopni, otoczonej przez blisko 50 tysięcy bawiących się osób. Takiej sceny i takiej telewizyjnej realizacji nie przygotowała dotąd żadna stacja telewizyjna. Jubileusz Roztańczonego PGE Narodowego zapowiada się więc jako wydarzenie z największymi gwiazdami, wielkimi hitami i oprawą, która pozwoli widzom poczuć się jak część publiczności

ści zgromadzonej na stadionie. Na jednej scenie spotkają się artyści reprezentujący różne muzyczne światy i pokolenia. Publiczność usłyszy zarówno wielkie przeboje, jak i najgorętsze hity ostatnich lat. W jubileuszowym koncercie wystąpi m.in. Andrzej Piaseczny, Golec uOrkiestra i Maryla Rodowicz.

KOMEDIA ROMANTYCZNA CZWARTEK TVN 22:40

Dziennik Bridget Jones

Film jest ekranizacją kultowej powieści brytyjskiej pisarki Helen Fielding. „Dziennik Bridget Jones” najpierw podbił serca Brytyjek i Amerykanek, a po ukazaniu się przekładów – milionów kobiet na całym świecie. Opowiada o perypetiach Bridget Jones (Renee Zellweger), która dawno przekroczyła 30-stkę, a w jej życiu nie wydarzyło się nic, co nadałoby mu jakiś sens. Kolejne samotnie spędzone święta wprawiają Bridget w fatalny nastrój. Ma dość tego, jak wygląda, męczy ją to, że za dużo pali i pije oraz że nie umie znaleźć wartościowego mężczyzny. Postanawia wziąć się za siebie, a wszystko opisuje w dzienniku. Zmiany następują błyskawicznie – nawiązuje romans ze swoim szefem, niepoprawnym playboyem Danielem Cleaverem (Hugh

THRILLER SOBOTA TVP 121:25

Wykidajło

Najgroźniejszy niegdyś zawodnik UFC, Dalton (Jake Gyllenhaal), mierzy się z nową rzeczywistością. A ta kolorowa nie jest – mężczyzna zarabia na życie, oszukując amatorów w podziemnych walkach. W pewnym momencie wpada w oko Frankie (w tej roli Jessica Williams), która zaczyna mu się uważnie przyglądać. Zainteresowana jego umiejętnościami, składa mu niezwykle kuszącą propozycję dobrze płatnej pracy na Florydzie. Lista obowiązków jest pozornie banalna. Zajmowałby się dbaniem o bezpieczeństwo. Precyzując: miałby zostać bramkarzem w przydrożnym barze i swoją prezencją oraz mocnymi pięściami odstraszać szemraną klientelę. Dalton raczej nie jest zainteresowany – pogrążony w depresji ma inne plany i to dość ostateczne w

swoim efekcie. Konkretnie, to mężczyzna próbuje popełnić spektakularne samobójstwo. W ostatniej chwili los i przeznaczenie sprawiają, że coś spycha go z obranej ścieżki. Decyduje się skorzystać z oferty i kontaktuje się

z numerem, który dziewczyna pozostawiła. Kiedy zjawia się w Glass Key, nie mija chwila, jak ze stoickim spokojem i uśmiechem na twarzy odpiera atak gangu motocyklowego. A to dopiero wierzchołek góry lodowej...

THRILLER
CZWARTEK
TV 4 23:10

Blade Runner 2049

Oficer „K” (Ryan Gosling) z policji w Los Angeles odkrywa długo skrywany spisek, który może zniszczyć to, co zostało z dawnego porządku i społeczeństwa. Chcąc uratować pogrążony w chaosie świat, „K” rusza na poszukiwania byłego łowcy androidów, Ricka Deckarda (Harrison Ford), który ukrywa się od trzech dekad.

DRAMAT KRYMINALNY
CZWARTEK
TVP 2 23:15Dziewczyna
w sieci pająka

Adaptacja książki „Co nas nie zabije” Stiega Larssona. W Sztokholmie programista Frans Balder angażuje hakerkę Lisbeth Salander (Claire Foy) do odzyskania programu Firefall. Jej działania przyciągają uwagę amerykańskiej wewnętrznej agencji wywiadowczej.

WTOREK 6 Października

TVP 1

DV3 IT

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska (738) **8.10** Pogoda Info **8.20** Zaraz wracam (151) **9.00** Ranczo (23): Do dobrego lepiej przymusić **10.00** Komisarz Alex (22): Śmierć w masce **11.00** Ojciec Mateusz (282): Pokój z widokiem **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Osobiwa planeta (5): Klub walki **14.00** Splątane losy (60)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1044)
– serial obycz. Turcja 2020
17.00 Telexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4748)
– telenowela Polska 2026

18.40 Akacjowa 38 (971)
– serial obycz. Hiszp. 2018

19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Felicita (12) – serial obycz. Polska/Włochy 2026
Nico po raz pierwszy poznaje rodziców Kamila. Choć początek spotkania nie należy do najłatwiejszych, dzięki wsparciu Oliwii atmosfera szybko staje się bardziej swobodna. Zośka spędza wieczór z Markiem.

21.05 Sekielski wieczorową porą
22.10 Chłopcy z ferajny – film
sensacyjny USA 1990
Reż. Martin Scorsese,
wyk. Robert De Niro, Ray Liotta, Joe Pesci

0.45 Vanilla Sky – thriller
*** USA/Hiszpania 2001
3.05 Film dokumentalny

TVP 2

DV3 IT

5.35 M jak miłość (1853) **6.25** Powrót Łemków do prawosławia **6.55** Barwy szczęścia (3412) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Rosół polski (41) – magazyn kulinarny **12.30** Kolo fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (215) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (931): Końska dawka

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (492)
16.00 Kolo fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (216)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3412-odc. powtórkowy, 3413)
– serial Polska 2026

20.35 Magazyn Ekspresu Reporterów
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.50 M jak miłość (1946)
– serial Polska 2026

21.50 Na sygnale (932-opis, 933) – serial Polska 2026
Britney i Alek odpowiadają na wezwanie do „martwicy stóp” i „uzdrawiają” pacjenta w kilka sekund. Później jadą do lokalnego bistro. Nowy zauważa, że jeden z klientów ma problemy neurologiczne.

23.00 Tonia – dramat obyczaj.
** Polska 2023
0.35 Popieluszek. Wolność jest
*** w nas – film biograf. Polska 2009

3.10 Rozbite marzenia. 1918-1939 (1) – serial hist.
Niem./Fr./Austria/Luks. 2018

Polsat

DV3 IT

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – program informac.-publicyst.
8.00 Trudne sprawy (1114): Cudzy syn
9.00 Dlaczego ja? (1333) **10.05** Wypasiona Kuchnia (21) **10.15** Dlaczego ja? (1334, 1335): Kto jest tatą / „Szpilka” nadaje cukierkom niepowtarzalny, „ostry” smak **12.20** Gliniarze Śląsk (25): Zagotowany **13.20** Gliniarze (992, 993): Osobista porażka / Powiązania

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1240)
16.55 Gliniarze Śląsk (26)
– serial krym. Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4260)
– serial Polska 2026

18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.25 Wypasiona Kuchnia (37)
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Lucy – film sf Francja/
*** Niemcy/Tajwan/Kanada/
W. Bryt./USA 2014
Reż. Luc Besson, wyk. Scarlett Johansson, Morgan Freeman, Min-sik Choi
Mieszkająca na Tajwanie studentka staje się zakładniczką dilerów narkotyków. Umieszczony w brzuchu dziewczyny narkotyk przenika do organizmu. Teraz potrafi kontrolować materię.

22.20 Obcy: Przymierze
*** – film sf USA/W. Bryt. 2017
Reż. Ridley Scott, wyk. Michael Fassbender, Katherine Waterston, Billy Crudup

1.00 Detonator – thriller
** USA/Rumunia 2006
3.15 Nasz nowy dom

TVN

DV3 IT

5.10 Zamieszkać na plaży (9) **5.40** Uwaga! (8101) **5.55** Ukryta prawda (1497) **6.50** Kuchenne rewolucje: Tamowskie Góry – „Art-smaku” **7.45** Dzień Dobry TVN – program inform.-publicystyczny **11.20** Doradca smaku (22) **11.30** Kuchenne rewolucje: Trzciel, Pizzeria „Incognito” / Kudowa-Zdrój – Szmaragdowa/Ghivino i Śpiew **13.40** Ukryta prawda (1648, 1649)

15.45 Młode gliny (52)
16.50 Szpital św. Anny (156)
– serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (357)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4289)
– serial Polska 2026

20.50 The Floor. VIP Challenge (2)
21.30 Kuba Wojewódzki
22.45 Kolekcjoner – dramat
*** kryminalny USA 1997
Reż. Gary Fleder,
wyk. Morgan Freeman,
Ashley Judd, Cary Elwes
Policjny ekspert poszukuje mordercy, który porwał jego siostrzenicę. W śledztwie pomaga mu niedoszła ofiara psychopaty, której udało się uciec. Zna jego głos i może go rozpoznać.

1.00 Superwizjer
1.40 Uwaga! – magazyn
2.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (1): Fala uderzeniowa – serial kryminalny USA 2010

3.00 Młode gliny (29)
4.00 Nauka jazdy
4.35 Zamieszkać na plaży (10)
– serial dokum. USA 2020

TVN 7

DV3 IT

6.50 Szkoła (502, 503) **8.45** Ukryta prawda (1400, 1569, 1570) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (727-729) **13.55** Detektywi (141) **15.00** Szpital św. Anny (146) **16.00** Szpital (890) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (569) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (21) **19.00** Ukryta prawda (1775) **20.00** Hotel Paradise (24) **21.00** **** Scigany – film sensac. USA 1993, reż. Andrew Davis, wyk. Harrison Ford **23.45** **** Dom w głębi lasu – horror USA/Kanada 2011, reż. Drew Goddard, wyk. Kristen Connolly **1.50** Hotel Paradise (23) **2.50** Wrota piekieł (10)

TVP Kultura

DV3 IT

10.40 *** Fuks – kom. sens. Polska 1999 **12.20** Z pamiętnika mej duszy. Marek Grechuta – film dok. **13.20** Gry i zabawy dziecięce – film dok. **13.50** Kosmos 1999 (36) **14.55** *** Ceremonia pogrzebowa – dramat W. Bryt./Polska 1984 **16.40** Rodzina Polanieckich (7) **18.15** W poszukiwaniu dobrego filmu (52) **18.55** Rawhide (76) **20.00** Teatr TV: Rajski ogródek – szkice z Rozewicza – Polska 2003 **21.30** *** Noc 12 października – thriller Fr./Belg. 2022 **23.35** **** Dama z Szanghaju – USA 1947

TVP Sport

DV3 IT

8.00 Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Włochy – Polska **10.05** Piłka nożna: Liga Narodów UEFA: Bośnia i Hercegowina – Polska **12.20** Żużel: TAURON Indywidualne ME w Pardubicach **14.25** Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Włochy – Polska **16.30** Piłka kobiet **17.30** Legia świętuje 110 lat **19.10** Piłka nożna: MŚ kobiet do lat 20 w Polsce: Podsumowanie **19.50** (L) Transmisja sport. **22.00** Sportowy wieczór **22.35** Boks: 10. kolejka **1.00** Boks: Tenshin Nasukawa – Takuma Inoue

TV 4

DV3 IT

6.00 Strażnik Teksasu (8, 9) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (73) **8.55** Policjantki i policjanci (660-662) **11.55** Na ratunek 112 (1006, 1007) **12.55** Trudne sprawy (784-786, 1378) **16.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (454) **18.00** Policjantki i policjanci (1461, 1462) **20.05** Uroczysko (282) **20.40** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1061) **21.40** Sprawiedliwi. Trójmiasto (178) **22.45** Opowiem ci o zbrodni (3): Max Czornyj – Gdy pisana nam śmierć **23.10** **** Złe się dzieje w El Royale – dramat USA 2018 **2.05** Love Island. Wyspa miłości (26)

TV Trwam

DV3 IT

11.50 Święty na każdy dzień **12.20** Głos serca (111) **13.05** Leśni zapylacze **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.20** Muzyczne chwile **14.30** Post Scriptum **15.00** Wygrana **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokonane **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z tel. udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **20.50** Mysłąc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski

TV Puls

DV3 IT

6.00 Policjanci z Miami (1, 2) **8.00** Kobra – oddział specjalny (8, 1) **10.00** Zaklinaczka duchów (106) **11.00** Kotka (45) **12.00** Nie igraj z aniołem (176) **13.00** Wspaniałe stulecie (18) **14.00** Rodzinny interes (11) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (772, 773) **17.00** Rodzinny interes (12) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1035, 1036) **20.00** *** Kod 211 – film akcji USA/Bulg. **20.18** 21.50 *** Historia zemsty – thriller USA 2017 **23.55** *** Kod zła – thriller USA 2024 **2.00** Dzielnica strachu (86)

ŚRODA 7 Października

TVP 1 DVB T 7.00 Msza św. na Jasnej Górze 7.30 Rodzina (nie od) święta (54) 8.00 Serwis Info 8.25 Zaraz wracam (152) 9.05 Ranczo (24): Siła władzy 10.05 Komisarz Alex (23): Zabójcza dawka 11.00 Ojciec Mateusz (283): Okup 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.40 Magazyn rolniczy 12.55 Osobiłwa planeta (6): Gangsterzy – serial dok. Australia 2024 14.00 Splątane losy (61) 15.00 Serwis Info – magazyn 15.10 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.00 Dziedzictwo (1045) 17.00 Telexpress 17.25 Jaka to melodia? 18.05 Klan (4749) 18.40 Akacyjowa 38 (972) 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Felicita (13) – serial obycz. Polska/Włochy 2026 21.05 Rocky – dramat ★★★★ obyczajowy USA 1976 Reż. John G. Avildsen, wyk. Sylvester Stallone, Talia Shire, Burt Young Historia boksera Rocky’ego Balboy, który dostaje szansę udziału w pojedynku o tytuł mistrza świata wagi ciężkiej. Pięściarz podejmuje wyzwanie. 23.15 Cegła i inne nagrody filmowe. Opowiada Andrzej Wajda – film dokumentalny Polska 2011 0.20 Ukryta sieć ★★ – thriller Polska 2023 2.10 Morderstwa w Chantilly ★★ – film krym. Francja 2023 3.50 Film dokumentalny 4.55 Wykrywacz kłamstw	TVP 2 DVB T 5.35 M jak miłość (1854) 6.25 Pożyteczni.pl (385) 6.55 Barwy szczęścia (3413) 7.30 Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny 11.50 Gwiazdorska kuchnia Ani (51) – magazyn 12.30 Koło fortuny 13.15 Panna młoda (216) – serial obycz. Turcja 2024 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (932): Kto sieje wiatr... – serial obycz. Polska 2026 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (493) 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Panna młoda (217) Wynik testu DNA zaskakuje wszystkich. Mukadder opowiada Nusretowi i Beyzie o swojej strategii. Yonca składa Deryl propozycję pracy. Melih rozmawia z Sinem. 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Barwy szczęścia (3413-odc. powtórkowy, 3414) – serial Polska 2026 20.40 Przepis dnia – magazyn 20.50 Na dobre i na złe (1000) – serial obycz. Polska 2026 21.50 Na sygnale (934) 22.20 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn 23.20 Ze wszystkich sił ★★ – dramat obyczajowy Francja/Belgia 2013 Reż. Nils Tavernier, wyk. Jacques Gamblin, Alexandra Lamy, Fabien Héraud 1.00 Peaky Blinders (9) – serial gangsterski W. Bryt. 2014 2.05 Dzikie – film dok. Fr. 2022 4.35 Na dobre i na złe (950)	Polsat DVB T 5.25 Telezakupy TV Okazje – reklama 6.00 Nowy dzień – program inform.-publicystyczny 8.00 Trudne sprawy (1115): Córeczka mamusi 9.00 Dlaczego ja? (1336): Niebezpieczne znalezisko 10.05 Wypasiona Kuchnia (22) 10.15 Dlaczego ja? (1337, 918) 12.20 Gliniarze Śląsk (26): Poza podejrzeniem 13.20 Gliniarze (994, 995): Ze strachu / W kręgu podejrzeń 15.30 Wydarzenia 15.50 Pogoda 15.55 Gliniarze (1241) Dwóch napastników napada na mężczyznę i zabiera mu dużą ilość gotówki, którą atakowany wypłacił wcześniej w banku. Żona ujawnia kompromitujące zdjęcia z nieletnią kochanką, które jej mąż dostał z żądaniem pieniędzy w zamian za milczenie. 16.55 Gliniarze Śląsk (27) – serial krym. Polska 2026 18.00 Pierwsza miłość (4261) – serial Polska 2026 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.25 Wypasiona Kuchnia (38) 19.55 Milionerzy – teleturniej 20.30 Kabaret K2. Jedziemy po bandzie (3) – program rozrywkowy Polska 2026 22.00 Kochaj albo rzuć ★★★★ – komedia Polska 1977 Reż. Sylwester Chęciński, wyk. Władysław Hańcza, Irena Karel, Anna Dymna 0.40 Ted – komedia USA 2012 2.55 Nasz nowy dom (329) 4.00 Kabaretowa Ekstraklasa 4.40 Disco gramy!	TVN DVB T 5.05 Jak to jest zrobione? (12) 5.40 Uwaga! (8102) 5.55 Ukryta prawda (1498) 6.50 Kuchenne rewolucje: Suwalki – „Fresco” 7.45 Dzień Dobry TVN – program inform.-publicystyczny 11.20 Doradca smaku (23) 11.30 Kuchenne rewolucje: Wrocław, Restauracja „Nie ma jak u mamy”: Racibórz – Imperia 13.40 Ukryta prawda (1650, 1651) – serial fabul.-dok. Polska 2024 15.45 Młode gliny (53) W jednym z magazynów znaleziono dowody, że jego najemca obserwował trzy młode kobiety. Wszystkie w ostatnich latach zaginęły. Policja ustala, że wynajmujący magazyn też zaginął, bo próbował prowadzić śledztwo na własną rękę. 16.50 Szpital św. Anny (157) – serial obycz. Polska 2026 17.55 Detektywi (358) 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.15 Na Wspólnej (4290) – serial Polska 2026 20.50 The Floor. VIP Challenge (3) 21.30 Top Model – reality show 23.05 Creed: Narodziny legendy ★★★★ – dramat obycz. USA 2015 Reż. Ryan Coogler, wyk. Michael B. Jordan, Sylvester Stallone, Tessa Thompson 1.40 Nowa Szelągowska (2) 2.50 Uwaga! – magazyn 3.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (2): Rekin 4.10 Nauka jazdy 4.45 Zamieszkać na plaży (11) – serial dokum. USA 2020	TVN 7 DVB T 6.50 Szkoła (505, 506) 8.45 Ukryta prawda (1401, 1571, 1572) 11.50 W-11 Wydział Śledczy (730-732) 13.55 Detektywi (142) 15.00 Szpital św. Anny (147) 16.00 Szpital (891) 17.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (571) 18.00 Rozwód. Walka o wszystko (22) 19.00 Ukryta prawda (1776) 20.00 Hotel Paradise (25) 21.00 ★★★★★ Wilk z Wall Street – film biogr. USA 2013, reż. Martin Scorsese, wyk. Leonardo DiCaprio, Margot Robbie 0.35 ★★★★★ Polowanie na duhny – kom. USA 2005, reż. David Dobkin, wyk. Owen Wilson 3.00 Hotel Paradise (24) 3.55 Fachowcy (18)	TV 4 DVB T 6.00 Strażnik Teksasu (10, 11) 7.55 Bogały dom – biedny dom (74) 8.55 Policjantki i policjanci (663-665) 11.55 Na ratunek 112 (1008, 1009) 12.55 Trudne sprawy (787-789, 1379) 16.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (455) 18.00 Policjantki i policjanci (1462, 1463) 20.05 Uroczysko (283) 20.40 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1062) 21.40 Sprawiedliwi. Trójmiasto (179) 22.45 Opo-wiem ci o zbrodni (4): Joanna Opiat-Bojarska – Linia obrony 23.10 ★★★★★ W lesie dziś nie zaśnie nikt – horror Polska 2020 1.30 Love Island. Wyspa miłości (27)
TVP Kultura DVB T 8.25 Tamte lata, tamte dni (85) 9.00 Rodzina Polanieckich (7) 10.35 ★★★★★ Ceremonia pogrzebowa – dramat W. Bryt./Polska 1984 12.20 Oni wszyscy byli w Montreux (1) 13.40 Nad Niemnem (3) 14.50 ★★★★★ Złote koło – film krym. Polska 1971 16.40 Dyrektorzy (1) 18.15 Kolekcja (11) 18.30 Informacje kulturalne 18.55 Rawhide (77) 20.00 ★★★★★ Filip – dramat Polska 2022, reż. Michał Kwieciński, wyk. Eryk Kulm 22.15 Teatr TV: Mosaik – Fr. 2024 23.30 Mel Gibson – portret ekscentryka – film dok.	TV Tram DVB T 11.00 Muzyczne chwile 11.10 Mateczniki polskości 11.25 Jestem mamą 11.40 Myśląc historia 11.50 Odnaleźć siebie 12.20 Głos serca (112) 13.05 Kolor Boga 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.20 Muzyczne chwile 14.30 Ocalałam z rzezi 15.00 Sam-bodrom 15.50 Ma się rozumieć 16.10 Na zdrowie 16.30 Rozmowy o edukacji 17.00 Po stronie prawdy 18.15 Rozmowy niedo-kończzone 19.20 Odnaleźć siebie 19.30 Bóg z nami 19.45 Modlitwa z tel. „działem dzieci 20.20 Różaniec 20.50 Myśląc Ojczyzna	TVP Sport DVB T 8.05 Retransmisja sportowa 10.00 Piłka nożna kobiet: Górnik Łęczna – GKS Katowice 12.00 Piłka kobiet 13.00 Legia świętuje 110 lat 14.40 Magazyn Betclic 2. Ligi 15.20 Pełnosprawni 15.50 Piłka nożna: LN UEFA: Bośnia i Hercegowina – Polska 18.05 Studio 18.25 (L) Piłka nożna: Eliminacje Mistrzostw Europy kobiet: Polska – Belgia 20.45 Podsumowanie LN UEFA: Mecze 3 i 4. kolejki grupowej 22.30 Sportowy wieczór 23.05 Retransmisja sportowa 1.05 Boks: Chris Billam-Smith – Ryan Rozicki	TV Puls DVB T 6.00 Policjanci z Miami (2, 3) 8.00 Kobra – oddział specjalny (1, 2) 10.00 Zaklinaczka duchów (107) 11.00 Kotka (46) 12.00 Nie igraj z aniołem (177) 13.00 Wspaniałe stu-letcie (19) 14.00 Rodzinny interes (12) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw (774, 775) 17.00 Rodzinny interes (13) 18.00 Lom-bard. Życie pod zastaw (1036, 1037) 20.00 ★★★★★ Dziedzictwo krwi – film akcji Fr./USA 2016 21.50 ★★ Wymierzyć sprawie-dliwość – film sens. USA 2021 23.25 ★ Pomścić córkę – film sens. USA 2022		

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB

T

 stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 8 Października

TVP 1 DVB T 7.00 Msza św. na Jasnej Górze 7.30 Pełnia wiary (124) 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (153) 9.00 Ranczo (25) 10.00 Komisarz Alex (24): Prawdziwa śmierć 11.00 Ojciec Mateusz (284): W zdrowym ciele... 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.40 To się opłaca (238) 12.55 Mała myszka – opowieść o dzielnej matce – film dok. Hiszp. 14.00 Splątane losy (62) 15.00 Serwis Info – magazyn 15.10 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.00 Dziedzictwo (1046) – serial obycz. Turcja 2020 17.00 Telexpress 17.25 Jaka to melodia? 18.05 Klan (4750) – telenowela Polska 2026 18.40 Akacyjowa 38 (973) – serial obycz. Hiszp. 2018 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Ojciec Mateusz (455) – serial krym. Polska 2026 21.25 Sprawa dla reportera 22.30 Czas niedokonany (5) – serial obycz. Polska 2024 W 2019 roku Adam odkrywa, jak jego matka dowiedziała się o współpracy ojca ze Służbą Bezpieczeństwa. A syn dawnego oprawcy tworzy serial ukazujący Zuzannę jako niezłomną bohaterkę. 23.25 Gra z Cieniem (18) – serial krym. Polska 2026 0.25 Chłopcy z ferajny – film ★★★★ sensacyjny USA 1990 2.55 Magazyn Ekspresu Reporterów 3.55 Sprawa dla reportera	TVP 2 DVB T 5.30 M jak miłość (1855) 6.25 Ope-racja zdrowie (87) 6.55 Barwy szczę-ścia (3414) 7.30 Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny 11.45 Jedzenie ma znaczenie, nauka na talerzu (30) 12.25 Koło fortuny – teletur-niej 13.15 Panna młoda (217) – serial obyczaj. Turcja 2024 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (933): Dom zapomnianych mężów 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (494) 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Panna młoda (218) 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Barwy szczęścia (3414-odc. powtórkowy, 3415) – serial Polska 2026 20.40 Postaw na milion 21.40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn 22.15 Europa da się lubić – nowe pokolenie (5) 23.15 Dziewczyna z tatuażem ★★★★ – film sensacyjny USA/Szwecja/Norwegia 2011 Reż. David Fincher, wyk. Daniel Craig, Rooney Mara, Christopher Plummer Dziennikarz Mikael przyjmuje prywatne zlecenie. Zamożny przemysłowiec zleca mu wyjaśnienie ponurej tajemnicy rodzinnej. Pomaga mu Lis-beth, dziewczyna skrywająca mroczną przeszłość. 2.00 Rodzinka.pl (321): Przypał 2.35 Peaky Blinders (10) – serial gangsterski W. Bryt.2014	Polsat DVB T 5.25 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień – program informac.-publicystycz-ny 8.00 Trudne sprawy (1116): Wybieram 9.00 Dlaczego ja? (919): Prześla-dowana 10.05 Wypasiona Kuchnia (23) 10.15 Dlaczego ja? (920, 921): Gdzie jest mój synek? / Pobicie 12.20 Glinia-rze Śląsk (27): Granice sprawiedliwości 13.25 Gliniarze (996, 997): Kwestie ro-dzinne / Krew z krwi 15.30 Wydarzenia 15.50 Pogoda 15.55 Gliniarze (1242) – serial fa-bularno-dokumentalny Polska 16.55 Gliniarze Śląsk (28) – serial krym. Polska 2026 18.00 Pierwsza miłość (4262) – serial Polska 2026 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.25 Wypasiona Kuchnia (39) – serial kom. Polska 2026 19.55 Milionerzy – teleturniej 20.30 Nasz nowy dom (328) 21.45 Zdrada (6) Julia opuszcza dom, w którym do niedawna myślała, że będzie szczęśliwa z Patrykiem i Maurycym. Obiecując Mau-rycemu, że będą się widywali i że przystępuje mu miejsce w studiu, w którym będzie mieszkała. 22.55 Projektantka – komediodra-mat Australia 2015 Reż. Jocelyn Moorhouse, wyk. Kate Winslet, Judy Davis, Liam Hemsworth 1.20 Downton Abbey ★★★★ – melodramat W. Bryt./USA/Chiny 2019 4.05 Kabaretowa Ekstraklasa	TVN DVB T 5.10 Jak to jest zrobione? (16) 5.40 Uwaga! (8103) 5.55 Ukryta prawda (1499) 6.50 Kuchenne rewolucje: War-szawa – Piccownia 7.45 Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicy-styczny 11.20 Doradca smaku (24) 11.30 Kuchenne rewolucje: Poznań, Re-stauracja „Dobre miejsce” / Restauracja „Staropolska”, Szczucin 13.40 Ukryta prawda (1652, 1653) 15.45 Młode gliny (54) – serial krym. Polska 2026 16.50 Szpital św. Anny (158) – serial obycz. Polska 2026 17.55 Detektywi (359) 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.15 Na Wspólnej (4291) – serial Polska 2026 20.50 The Floor. VIP Challenge (4) – teleturniej 21.30 Kuchenne rewolucje: Szpetal Górny – Sezon 22.40 Zatańcz ze mną ★★★★ – komedia USA 2004 Reż. Peter Chelsom, wyk. Richard Gere, Jennifer Lopez, Susan Sarandon John ma dobrą pracę, szczę-śliwe małżeństwo i dorasta-jące dzieci. Jednak odczuwa pustkę i postanawia poszukać nowego hobby. John zapisuje się na lekcje tańca u Pauliny. 0.45 Uwaga! – magazyn 1.05 Kwatery Hitlera: Adlerhorst – serial dok. 2.10 Młode gliny (30, 31) – serial krym. Polska 2026 4.15 Nauka jazdy (23) 4.50 Zamieszkać na plaży – serial dok. USA 2019	TVN 7 DVB T 6.50 Szkoła (508, 509) 8.45 Ukryta prawda (1402, 1573, 1574) 11.50 W-11 Wydział Śledczy (733-735) 13.55 Detektywi (143) 15.00 Szpital św. Anny (148) 16.00 Szpital (892) 17.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (572) 18.00 Rozwód. Walka o wszystko (23) 19.00 Ukryta prawda (1777) 20.00 Hotel Pa-radise (26) 21.00 ★★★★★ Ocean's Eleven: Ryzykowna gra – film sensacyjny USA 2001, reż. Steven Soderbergh, wyk. George Clooney 23.30 Taskmaster (6) 0.35 ★★★★★ Trans-formers – film sf USA 2007, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf 3.30 Hotel Paradise (25)	TV 4 DVB T 6.00 Strażnik Teksasu (12, 13) 7.55 Bogały dom – biedny dom (75) 8.55 Policjantki i policjanci (666-668) 11.55 Na ratunek 112 (1010, 1011) 12.55 Trudne sprawy (790-792, 1380) 16.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (456) 18.00 Policjantki i policjanci (1463, 1464) 20.05 Uroczysko (284) 20.40 Spra-wiedliwi – wydział kryminalny (1063) 21.40 Sprawiedliwi. Trójmiasto (180) 22.45 Opo-wiem ci o zbrodni (5): Igor Brejdygant – Może 23.10 ★★ W lesie dziś nie zaśnie nikt 2 – horror Polska 2021 1.20 Love Island. Wyspa miłości (28) 2.25 Hardkorowy lombard (67)	TVP Kultura DVB T 8.25 Dzień z życia artysty (9) 9.00 Dyrekto-ry (1) 10.40 ★★★★★ Złote koło – film krym. Polska 1971 12.30 Reżyserzy (8) 13.25 Nad Niemnem (4) 14.35 ★★★★★ Sportowiec mimo woli – komedia Polska 1939 16.10 Dyrektorzy (2) 17.50 Kulturalni (39) 18.45 17. Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego 20.50 Hala odlotów 21.55 ★★★★★ Matnia – dramat W. Bryt. 1966, reż. Roman Polański, wyk. Donald Ple-asence, Françoise Dorléac 23.55 ★★★★★ Filip – dramat Polska 2022	TV Tram DVB T 13.00 Poronin – Parafia Św. Marii Magda-lery 13.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.20 Muzyczne chwile 14.30 Skorpion w stalowej trumnie. Władysław Drelicharz 15.00 Po stronie prawdy 15.50 Ma się roz-umieć 16.10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 16.35 Sól Ziemi 17.05 Akademia pro-life 17.15 Muzyczne chwile 17.30 Odpo-wiedzialni za Kościół 18.15 Rozmowy niedok. 19.25 Rodzinny Ogród Zoologiczny „Króle-stwo Stworzenia” 20.20 Różaniec	TVP Sport DVB T 8.15 Piłka nożna: Eliminacje ME kobiet: Polska – Belgia 10.10 Legia świętuje 110 lat 11.50 Piłka nożna: LN UEFA: Polska – Rumunia; Bośnia i Hercegowina – Polska 16.15 Pod-sumowanie Ligi Narodów UEFA: Mecze 3. i 4. kolejki grup. 18.05 Studio 18.25 (L) Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Polska – Norwegia 21.00 Ring TVP Sport 22.00 Sportowy wieczór 22.40 Boks: Polska – Kanada 1.00 MMA: Gala 94 we Frankfurcie nad Menem 3.10 Piłka nożna: Liga Narodów UEFA: Szwecja – Polska	TV Puls DVB T 6.00 Policjanci z Miami (3, 4) 8.00 Kobra – oddział specjalny (2, 3) 10.00 Zaklinaczka duchów (47) 11.00 Kotka (47) 12.00 Nie igraj z aniołem (178) 13.00 Wspaniałe stulecie (20) 14.00 Rodzinny interes (13) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw (776, 777) 17.00 Rodzinny interes (14) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (1037, 1038) 20.00 ★★ Odsiecz – film sensac. Kan./USA 2021 21.55 ★ Detektyw Knight: Łotr – film sensac. USA 2022 23.55 ★★★★★ Droga do zatracenia – film sensac. USA 2002
---	--	---	--	---	---	--	--	---	---

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB

T

 stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 9 Października

TVP 1	DVB T
7.00 Msza św. na Jasnej Górze 7.30 Agape blisko Ciebie 8.00 Serwis Info 8.25 Okrasa łamie przepisy (383) 9.00 Ranczo (26) 10.05 Komisarz Alex (25): Trzy sekundy 11.00 Ojciec Mateusz (285): Panna na wydaniu 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.40 Magazyn rolniczy 12.55 Grenlandzkie olbrzymy. Kraina pizmowolów i niedźwiedzi polarnych 14.00 Splątane losy (63)	
15.00 Serwis Info – magazyn 15.10 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.00 Dziedzictwo (1047) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? 18.05 Klan (4751) 18.40 Akacyjowa 38 (974) 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Konflikt (3) Prezydent Linnea i premier Kaj spierają się o sposób rozwiązania kryzysu – ona skłania się ku użyciu siły, on stawia na dyplomację. Napastnicy grożą represjami wobec ludności w razie podjęcia działań zbrojnych. 21.30 Zemsta – kom. Polska 2002 *** Reż. Andrzej Wajda, wyk. Roman Polański, Janusz Gajos, Andrzej Seweryn 23.25 Rocky ***** – dramat obycz. USA 1976 Reż. John G. Avildsen, wyk. Sylvester Stallone, Talia Shire, Burt Young 1.30 Ukryta sieć *** – thriller Polska 2023 3.20 Komornik ***** – dram. obycz. Polska 2005	

***** koniecznie ***** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

SOBOTA 10 Października

TVP 1	DVB T
7.00 Msza św. na Jasnej Górze 7.40 Rok w ogrodzie 8.05 Rok w ogrodzie extra 8.20 Pełnosprawni (637) 8.55 Ranczo (27): Płomień ojczy i mały 9.50 Felicita (12, 13) 10.55 Ojciec Mateusz (286): Dżentelmeni 11.50 Dobre strony (14): Kasia Sienkiewicz i Daniel Olbrychski 12.15 *** Nie do przebaczenia – western USA 1960 14.25 Okrasa łamie przepisy (429): Na talerzu profesora 15.00 Rolnik szuka żony (5) 16.00 Zaraz wracam (154, 155) 17.00 Teleexpress 17.30 Ojciec Mateusz (455) 18.40 Jaka to melodia? 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.00 Orędzie kard. Grzegorza Rysia z okazji XXVI Dnia Papieskiego 20.25 Komisarz Alex (326) Architekt Drejer zostaje znaleziony martwy w swoim domu. Troprowadzą w różne strony, bo wiódł rozrywkowe życie, a zachowaniem przysporzył sobie wrogów. Alex znajduje narzędzie zbrodni. 21.25 Wykidajło *** – thriller USA 2024 Reż. Doug Liman, wyk. Jake Gyllenhaal, Daniela Melchior, Conor McGregor 23.35 Parszywa dwunastka ***** – film wojenny USA/W. Bryt. 1967 Reż. Robert Aldrich, wyk. Lee Marvin, Ernest Borgnine, Charles Bronson 2.05 Zemsta *** – komedia Polska 2002 3.55 Jaka to melodia?	

***** koniecznie ***** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

TVP 2	DVB T
5.30 M jak miłość (1856) 6.20 Anna Dymna – spotkajmy się (450) 6.50 Barwy szczęścia (3415) 7.30 Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny 11.45 Operacja zdrowie (88) 12.30 Koło fortuny 13.15 Panna młoda (218) – serial obyczajowy Turcja 2024 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (934): Martwe pole – serial obyczajowy Polska 2026 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (495) 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Panna młoda (219) 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Barwy szczęścia (3415-odc. powtórkowy, 3416) – serial Polska 2026 20.40 Kocham Cię, Polsko! 22.15 Gabi Drzewiecka zaprasza – talk show 23.15 To jest grane – program muz. Marka Sierockiego 23.50 Porzucony według Harlana Cobena (1, 2) – serial obyczajowy Wielka Brytania 2016 Na miejscu zbrodni policja znajduje DNA chłopca, który przed 20 laty zaginął w tajemniczych okolicznościach. Jego brat Mark oraz koleżdy Danny, Pru, Slade, widzieli go wtedy jako ostatni. Danny jest teraz policjantem i prowadzi śledztwo. 1.50 Ze wszystkich sił – dramat *** obyczajowy Fr./Belgia 2013 3.25 Akacyjowa 38 4.15 Rodzinka.pl	

Polsat	DVB T
6.00 Nowy dzień – magazyn informacyjno-publicystyczny 8.00 Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny 11.40 Na ratunek 112 (935): Życzenie śmierci – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 12.20 Gliniarze Śląsk (27): Granice sprawiedliwości – serial kryminalny Polska 2026 13.20 Gliniarze (998, 999) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 15.30 Wydarzenia 15.50 Pogoda 15.55 Gliniarze (1243) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026 Podczas joggingu niespodziewanie umiera 45-letni mężczyzna. Okazuje się, że to nie była śmierć z przyczyn naturalnych. By dopaść zabójcę, detektywi muszą przedrzeć się przez gąszcz toksycznych relacji rodzinnych. 16.55 Gliniarze Śląsk (28) – serial krym. Polska 2026 18.00 Pierwsza miłość (4261) – serial Polska 2026 18.50 Wydarzenia 19.15 Gość „Wydarzeń” 19.55 Twoja twarz brzmi znajomo – program rozrywkowy 22.05 Kraven Łowca *** – film sf USA 2024 Reż. J.C. Chandor, wyk. Aaron Taylor-Johnson, Ariana DeBose, Fred Hechinger 0.50 Hansel i Gretel: Łowcy *** czarownic – film akcji USA/Niemcy 2013 2.50 8 części prawdy *** – film kryminalny USA 2008	

TVN	DVB T
5.15 Jak to jest zrobione? (5) 5.40 Uwaga! (8104) 5.55 Ukryta prawda (1500) 6.50 Kuchenne rewolucje: Bobowa – Restauracja „Paleta Smaków” 7.45 Dzień Dobry TVN – program infor.-public. 11.25 Kuchenne rewolucje: Kielce, restauracja Sylwii i Tomka: Pizzeria „Cagliabria”, Olsztyn 13.40 Ukryta prawda (1654, 1655) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 15.45 Młode gliny (55) – serial krym. Polska 2026 16.50 Szpital św. Anny (159) – serial obycz. Polska 2026 17.55 Detektywi (360) 19.00 Fakty 19.50 Uwaga! – magazyn 20.00 Creed II **** – dramat obycz. USA 2018 Reż. Steven Caple Jr., wyk. Michael B. Jordan, Sylvester Stallone, Tessa Thompson Nowy mistrz wagi półciężkiej Adonis Creed staje do walki z synem legendarnego Ivana Drago. Ze wsparciem Rocky’ego Balboa razem stawia czoło przeszłości, co pozwoli im zrozumieć, dlaczego stali się legendami. 22.45 Polityka – dramat obyczaj. ** Polska 2019 Reż. Patryk Vega, wyk. Iwona Bielska, Ewa Kasprzyk, Marcin Bosak 1.30 Kuba Wojewódzki (6) 2.40 Uwaga! – magazyn 2.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (6) – serial kryminalny USA 2010 4.00 Nauka jazdy (24) 4.35 Zamieszkać na plaży (13)	

TVN 7	DVB T
6.50 Szkoła (510, 511) 8.45 Ukryta prawda (1403, 1575, 1576) 11.50 W-11 Wydział Śledczy (736-738) 13.55 Detektywi (144) 15.00 Szpital św. Anny (149) 16.00 Szpital (893) 17.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (573) 18.00 Rozwód. Walka o wszystko (24) 19.00 Ukryta prawda (1778) 20.00 **** Jak to robią single – komedia rom. USA 2016, reż. Christian Ditter, wyk. Dakota Johnson 22.30 **** Bogowie – dramat Polska 2014, reż. Łukasz Palkowski, wyk. Tomasz Kot 0.50 **** Oszukać przeznaczenie – horror USA/Kan. 2000 10.45 **** Pocalunek mordercy – dramat USA 1955 12.00 Andrzej Wajda. Człowiek z Gdańska 13.15 Rozmowy o zmierzchu i świecie (10) 14.05 „...bo to życie to bał jest nad bał...” – koncert 14.50 **** Tata-rak – dramat Polska 2009 16.25 Dyrektorzy (3) 18.05 Tygodnik kulturalny 18.50 Akta Sherlocka Holmesa (6) 20.05 **** Zabójstwo Jesse’ego Jamesa przez tchórzliwego Roberta Forda – western USA/Kanada/W. Bryt. 2007 22.55 Pitbull (5) 0.00 **** Matnia – dramat W. Bryt. 1966 8.10 Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Polska – Norwegia 10.10 Podsumowanie LLN UEFA: Mecze 3. i 4. kolejki grup. 12.00 Jeździecwo: Biały Las EquiFestival w Wierzbnej 13.45 Ring TVP Sport 14.40 Studio 14.55 (L) Siatkówka: LOTTO Giganci Siatkówki: Energia Trefl Gdańsk – Sportoto Spor Kulibū 19.45 Studio 20.10 (L) Piłka nożna: El. MŚ kobiet strefy UEFA: Belgia – Polska 22.45 Sportowy wieczór 23.15 Siatkówka: LOTTO Giganci Siatkówki: Energia Trefl Gdańsk – Sportoto Spor Kulibū	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

Polsat	DVB T
6.00 Nowy dzień – magazyn inf. 8.00 Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny 11.30 SuperMarket Chef (2) 12.05 Nasz nowy dom (377) – reality show Polska 2026 13.25 Być gwiazdą (5): Tomasz Konieczny 13.50 **** Kochaj albo rzuć – kom. obycz. Polska 1977, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Władysław Hańcza, Wacław Kowalski, Anna Dymna, Irena Karel 16.30 Awantura o kasę – teleturniej, prowadzenie Krzysztof Ibisz 17.40 Hitster. Muzyczna gra przebojów (3) 18.50 Wydarzenia 19.15 Prezydenci i premierzy 19.55 Roztańczony PGE Narodowy – koncert 23.40 Diabeł – dramat społeczny *** Polska/USA 2024 Reż. Blazej Jankowiak, wyk. Eryk Lubos, Paulina Gałązka, Aleksandra Popławska Przez ćwierć wieku Maks służył w armii. Teraz jako były komandos wraca w rodzinne strony, na Śląsk. Okazuje się, że trwa tam wojna miejscowych grup przestępczych. 2.00 Lucy – film sf *** Francja/Niemcy/Tajwan/Kanada/W. Bryt./USA 2014 Reż. Luc Besson, wyk. Scarlett Johansson, Morgan Freeman, Min-sik Choi 3.55 Świat według Kiepskich (415): Goście Wieczery Pańskiej – serial komed. Polska 2013 4.40 Disco gramy!	

TVN	DVB T
5.05 Jak to jest zrobione? (3) 5.40 Uwaga! (8105) 5.55 Ukryta prawda (1501) 6.50 Kobieta na krańcu świata (6): Republika Konga – prowadzenie Martyna Wojciechowskiego 7.45 Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny 11.30 Bez kompleksów (2) 12.30 Na Wspólnej (4288-4291) – serial Polska 2026 13.55 MasterChef (5) – show Polska 2026 15.30 Poskromienie złończy ** – kom. rom. Polska 2022 Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Magdalena Lamparska, Mikołaj Roznerski, Piotr Cyrwus 17.55 Taskmaster (6) 19.00 Fakty 19.45 Azja Expres (6) 21.30 Czym jest miłość? ** – kom. romant. USA 2023 Reż. Michael Jacobs, wyk. Diane Keaton, William H. Macy, Richard Gere Michelle i Allen są zakochani. Zanim zaczną snuć weselne plany, organizują spotkanie, na które zapraszają rodziców. Okazuje się, że starsi państwo się znają, co powoduje serię zabawnych zdarzeń. 23.30 Oszukać przeznaczenie II *** – horror USA/Kanada 2003 Reż. David R. Ellis, wyk. Ali Larter, A.J. Cook, Michael Landes 1.35 Laika – kulisy produkcji 1.50 Uwaga! – magazyn 2.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (7): Ostra jazda 3.15 Młode gliny (32) 4.20 Nauka jazdy	

TVN 7	DVB T
6.40 Bugs Bunny Builders (5) 6.55 ** Ostatni władca wiatru – film przygod. USA 2010 9.05 The Floor (17, 18) 10.20 Ukryta prawda (1567) 11.25 Mówię Wam (8) 12.40 Ukryta prawda (1568, 1569) 14.35 Szpital św. Anny (73, 74) 16.40 Detektywi (140) 17.40 *** Złoty kompas – film przygod. W. Bryt./USA 2007, reż. Chris Weitz, wyk. Nicole Kidman 20.00 *** Transformers: Zemsta upadłych – film sf USA 2009 23.15 **** Top Gun: Maverick – film sens. USA 2022, reż. Joseph Kosinski, wyk. Tom Cruise 1.55 Zbliżenie. Mówię Wam podcast (3) 13.05 Dzień z życia artysty (10) 13.40 **** Dzień wielkiej ryby – film obycz. Polska 1996 15.05 Sherlock Holmes: Ostatni wampir – film krym. W. Bryt./USA 1993 17.00 Czwadziestolatek (1) 18.00 Tamte lata, tamte dni (92) 18.40 *** Pocalunek mordercy – dram. USA 1955 20.00 *** Moja zbrodnia – kom. krymin. Francja 2023 21.55 63. KFPF w Opolu 23.05 **** Zabójstwo Jesse’ego Jamesa przez tchórzliwego Roberta Forda – western USA/Kan./W. Bryt. 2007 1.50 Wydarzenie aktualne	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

TV 4	DVB T
6.00 Strażnik Teksasu (14, 15) 7.55 Boga-ty dom – biedny dom (76) 8.55 Policjantki i policjanci (669-671) 11.55 Na ratunek 112 (1012, 1013): Spotkanie klasowe / Śmiertelnie chora 12.55 Trudne sprawy (793-795, 1381) 16.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (457) 18.00 Policjantki i policjanci (1464, 1465) 20.05 A na obiad... (5) 20.25 *** Hidalgo – ocean ognia – film przygod. USA/Maroko 2004, reż. Joe Johnston, wyk. Viggo Mortensen, Zuleikha Robinson 23.05 Gwiazdy kabaretu (187, 186) 1.15 Opowiem ci o zbrodni (2-5) 3.10 SuperLudzie Extra (31) 11.35 Natura et Homo 12.20 Głos serca (113) 13.05 Muzeum Powstania Warszawskiego 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.30 Drzwi do lasu 15.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia 15.20 Mocni w wierze 15.50 Ma się rozumieć 16.10 Natura obiektywnie 16.30 Post Scriptum 17.10 Znak nadziei 17.30 Łączy nas historia 18.15 Westerplatte młodych 19.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 19.30 Historie Starego Testamentu 19.45 Modlitwa z telefon. udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

TV 4	DVB T
5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (219) 7.00 Galileo (1160, 1161) 9.05 #JesteśmyDlaDzieci (348) 9.30 A na obiad... (5) 9.35 Galileo (1162, 1214, 1215) 12.40 Mini Galileo (63) 13.05 *** Święteczna podróż – komedia obycz. Kanada 2020, reż. Catherine Cyran, wyk. Rachael Leigh Cook 14.55 Policjantki i policjanci (1451-1455) – serial obyczaj. Polska 2026 20.05 A na deser... (15) 20.20 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1060-1063) – serial krym. Polska 2026 0.20 Gwiazdy kabaretu (185, 184) 2.25 STOP Drogówka (380) 12.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 12.50 Natura obiektywnie 13.20 Ocalić od zapomnienia 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.20 Muzyczne chwile 14.45 Jak wygląda małżeństwo? 15.00 Dzielnia niewiasta 15.15 Mateczniki polskości 15.30 Wierzę w Boga 16.10 Historia PL 17.00 Ukryci w łonie Matki 17.30 Przełamujące bariery 18.15 Rozmowy niedokończonych 19.00 Msza św. w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 20.50 Miśiąc Ojczyzna 21.00 Apel Jasnogórski	

(DVB T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 11 Października

TVP1

D3

T

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **8.00** Tydzień **8.30** Pociąg do Polski (6) **8.55** Film dok. **9.30** Msza św. z sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie Łagiewnikach **11.00** Komisarz Alex (326) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Taizé – Dom serca (3) **13.05** Ssaki (3) **14.10** Rolnik szuka żony. Odwiedziny (5) **14.30** Lalka (6)

16.00 Zaraz wracam (156, 157) – serial obycz. Polska 2026

17.00 Teleexpress

17.30 Św. Jan Paweł II – W górę serca – koncert z okazji XXVI Dnia Papieskiego

18.40 Jaka to melodia? **19.30** 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.25 Gra z Cieniem (19) – serial krym. Polska 2026

Pola trafia na ślad dawnego prześladowcy z Ołkusa i postanawia samodzielnie wymierzyć mu sprawiedliwość. Spotkanie ze Skalskim w jego mieszkaniu kończy się rozlewem krwi.

21.25 Rolnik szuka żony (6)

22.20 Rolnik szuka żony. Odwiedziny (6)

22.45 Miłosna rozgrywka ******* – komediodr. USA 1995

Reż. Lasse Hallström, Paul Ryan, wyk. Julia Roberts, Dennis Quaid, Robert Duvall

0.40 Wykidajło ******* – thriller USA 2024

Reż. Doug Liman, wyk. Jake Gyllenhaal, Daniela Melchior, Conor McGregor

2.45 Jaka to melodia?

TVP2

D3

T

5.15 Barwy szczęścia (3415, 3416) **6.25** M jak miłość (1946) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.00** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (73) **11.40** The Voice of Poland (9, 10): Przesłuchania w ciemno **14.00** Familiada – teleturniej, prowadz. Karol Strasburger **14.35** Koło fortuny – teleturniej, prow. Agnieszka Dziekan, Błażej Stencel

15.10 Szansa na sukces. Opole **2027**: Przeboje polskiego big – beatu – show

16.10 Europa da się lubić – nowe pokolenie (6)

17.15 Tak to leciało! – teleturniej

18.15 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej

19.05 Kocham Cię, Polsko!

20.40 Dzień patriotów ******** – film sensacyjny USA/Hongkong 2016

Reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg, Kevin Bacon, Michelle Monaghan

Kwiecień 2013 roku. Terroryści detonują bomby koło mety maratonu w Bostonie. Sprawcom udaje się zbiec. Policja i służby specjalne muszą zrobić wszystko, by zapobiec kolejnej tragedii.

23.00 Kwiatki polskie duże (14) **0.00** Będziemy mieszkać razem (6): Drugie życie

0.55 Porzucony według Hariana Cobena (1, 2) – serial obyczajowy Wielka Brytania 2016

2.40 Gorący pościg ******* – film sensac. USA 2015

4.55 Rodzinka.pl

Polsat

D3

T

5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Ewa gotuje (581) **11.55** ******* Noc w muzeum – komedia USA/W. Brytania 2006, reż. Shawn Levy, wyk. Ben Stiller, Carla Gugino, Robin Williams, Mickey Rooney **14.15** Twoja twarz brzmi znajomo

16.30 Awantura o kasę – teleturniej

17.40 Hitster. Muzyczna gra przebojów (4)

18.50 Wydarzenia

19.30 Być gwiazdą (6)

19.55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami – program rozrywkowy

22.35 Złodziej tożsamości ******* – kom. krym. USA 2013

Reż. Seth Gordon, wyk. Jason Bateman, Melissa McCarthy, Jon Favreau

Sandy z Kolorado dowiaduje się, że ktoś ukradł jego tożsamość i posługuje się jego kartą kredytową. Zostawia żonę, dzieci i pracę, by na własną rękę spróbować odnaleźć złodzieja.

0.50 Kryzys – thriller Kanada/Belgia/USA/Niemcy 2021

Reż. Nicholas Jarecki, Leila Ben Salem, wyk. Gary Oldman, Armie Hammer, Michelle Rodriguez

3.20 Świat według Kiepskich (416, 417): Krótki film o męskości / Człowiek, który wzuł łaczki – ser. kom. Polska 2013

4.50 Disco gramy!

TVN

D3

T

5.40 Uwaga! (7747) **5.55** Ukryta prawda (1502) **6.50** Kuchenne rewolucje: Szpital Góry – Sezon **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.30** Kobieta na krańcu świata (7) – prowadzenie Martyna Wojciechowska **12.40** Co za tydzień (1264) – prowadzenie Olivier Janiak **13.15** Lalka – kulisy produkcji **13.25** Azja Express (6) – reality show Polska 2026

15.15 Shazam! – film przygod. ******** USA/Kanada 2019

Reż. David F. Sandberg, wyk. Zachary Levi, Mark Strong, Asher Angel

Nastoletni Billy wypowiada magiczne słowo i zamienia się w dorosłego superbohatera Shazama. Testuje granice swoich możliwości, lecz będzie musiał nauczyć się panowania nad mocą.

17.55 Nowa Szelągowska (3) – reality show Polska 2026

19.00 Fakty

19.45 MasterChef – show

21.20 Poskromienie złończy II ****** – kom. rom. Polska 2023

Reż. Filip Zylber, wyk. Magdalena Lamparska, Mikołaj Roznerski, Agata Turkot

23.30 Black Adam ******* – film sf USA 2022

Reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Dwayne Johnson, Aldis Hodge, Pierce Brosnan

2.10 Supervizjer

2.50 Uwaga! – magazyn

3.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (8)

4.10 Nauka jazdy

4.45 Zamieszkać na plaży (1)

TVN7

D3

T

6.25 Bez kompleksów (2) **7.25** ******* Las-sie. Nowe przygody – film przygod. Niemcy 2023 **9.15** The Floor (19, 20) **10.40** Top Model (6) **12.20** Ukryta prawda (1570-1572) **15.15** Szpital św. Anny (75, 77) **17.15** Detektywi (141) **18.15** ******* Królewskie wakacje – melod. USA/Rum. 2017 **20.00** ******** Dungeons & Dragons: Złodziejski honor – film fant. USA 2023 **22.55** ******* Na własną rękę – film sens. USA/Meksyk 2002, reż. Andrew Davis, wyk. Arnold Schwarzenegger **1.05** ******** Subuk – dramat Polska 2022, reż. Jacek Lusirski, wyk. Małgorzata Gorol

TV4

D3

T

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (220) **7.00** Wielkie tajemnice historii (17, 18) **8.50** A na deser... (15) **8.55** Galileo (1216, 1217) **10.55** Mini Galileo (162) **11.10** ******* Ewolucja – kom. USA 2001, reż. Ivan Reitman, wyk. David Duchovny, Julianne Moore **13.30** ******* Hidalgo – ocean ognia – film przygod. USA/Maroko 2004, reż. Joe Johnston, wyk. Viggo Mortensen, Omar Sharif **16.20** ******* Zabójcze maszyny – film sens. USA/N. Zelandia 2018, reż. Christian Rivers **18.55** Uroczysko (217, 218) **20.05** Sprawiedliwi. Trójmiasto (177-180) **0.05** STOP Drogówka (381)

TVP Kultura

D3

T

9.55 Akta Sherlocka Holmesa (6) **11.00** Kosmos 1999 (38) **12.05** ******* Mieszczanin szlachcicem – kom. Fr. 2009 **13.35** Szczawno. Uzdrowisko Książące **14.30** ****** Królowe Dzikiego Zachodu – western Fr./Wł./W. Bryt. 1971 **16.15** Czwterdziestolatek (2) **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.05** ******** Ranczo Wilkowyje – kom. Polska 2007 **20.00** ******** Misja – dramat W. Bryt./Fr. 1986, reż. Roland Joffé, wyk. Robert De Niro **22.15** Porozmawiajmy szczerze **22.55** ******** Metamorfoza ptaków – dram. Portug. 2020

TV Trwam

D3

T

10.30 Szkaplerz – znak Maryi **11.00** Głos serca (114) **11.45** Solidarność – narodziny wolności **12.00** Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV **12.15** Papież Polak do rodaków **13.00** Serce ojca **14.35** Wypłyn na głębiej **15.00** Wieś to też Polska **16.10** Koncert życzeń **16.50** Mateczniki polskości **17.00** Eglido Biocca **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Baśniowy teatr lalek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski **21.45** Stan bezpieczeństwa państwa

TVP Sport

D3

T

8.35 Piłka nożna: Arka Gdynia – Polonia Warszawa **10.45** Futbol totalny **11.55** **(L)** Piłka nożna: GKS Tychy – Górnik Łęczna **14.10** Studio **14.25** **(L)** Piłka nożna: ŁKS Łódź – Ruch Chorzów **17.00** Studio **17.25** **(L)** Piłka nożna: Pogoń Szczecin – Korona Kielce **20.10** **(L)** Piłka nożna: Odra Opole – Miedź Legnica **22.15** Sportowy wieczór **22.45** Odslaniamy kulisy Formuły 4 **23.05** Piłka nożna: Pogoń Szczecin – Korona Kielce **1.15** Boks: Polska – Norwegia **3.40** Boks: Xander Zayas – Abass Baraou

TV Puls

D3

T

7.30 Don Matteo: Boski detektyw (5, 6) **9.40** Rodzinny interes (11, 12) **11.40** ******** Król rozrywkki – film biograf. USA/Chiny 2017 **13.45** ******* Królowna Śnieżka – film fant. USA/Kan. 2012 **15.50** ******** Był sobie pies 2 – film przygod. USA/Chiny/Indie/Hongk. 2019 **18.00** ******* Zakonnica w przebraniu – komedia kryminalna USA 1992 **20.00** ******* Mechanik: Prawo zemsty – film sens. USA 2011 **21.55** ******** Dziedzictwo krwi – film akcji Fr./USA 2016 **23.45** ****** Historia zemsty – thriller USA 2017 **1.50** Dyżur (36)

**** koniecznie *** zdecydowanie tak ** możesz * nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PONIEDZIAŁEK 12 Października

TVP1

D3

T

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban (452) **8.00** Serwis Info **8.10** Pogoda Info **8.25** Zaraz wracam (154) **9.05** Ranczo (28): Powrót demo-na **10.05** Komisarz Alex (26): Ostatnia sprawa Lucyny **11.00** Ojciec Mateusz (287): Chrzestny **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.50** Ssaki (3): Woda **14.00** Splątane losy (64)

15.00 Serwis Info – magazyn

15.10 Reporterzy – magazyn

15.35 Gra słów. Krzyżówka

16.00 Dziedzictwo (1048)

17.00 Teleexpress

17.25 Jaka to melodia?

18.05 Klan (4752)

18.40 Akacyjowa 38 (975)

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.30 Felicità (14)

Oliwia i Alka jadą na działkę. Nastolatkę niepokoją foto-grafie, które ukrywa przed matką. Decyduje się pokazać je Zośce i pyta, czy ojciec za-mierzał opuścić rodzinę.

20.55 Teatr TV: Wnuczka Picassa – spektakl Polska 2026

22.15 Postscriptum: Wnuczka Picassa – magazyn

22.45 Achille Lauro: statek w rękach terrorystów – film dok. Włochy 2025

23.50 Balans bieli – magazyn

0.35 Parszywa dwunastka ******** – film wojenny USA/W. Bryt. 1967

3.10 Film dokumentalny

3.45 Raport specjalny

4.30 Notacje – serial dok.

4.50 Wykrywacz kłamstw

TVP2

D3

T

5.30 M jak miłość (1857) **6.20** Rodzina (nie od) święta (55) **6.55** Barwy szczęścia (3416) **7.30** Pytanie na śniadanie – program inf.-publicystyczny **11.45** Okrasa łamie przepisy (429) **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (220) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (934): Martwe pole – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (496)

16.00 Koło fortuny – teleturniej

16.35 Familiada – teleturniej

17.20 Panna młoda (221)

18.15 Va banque – teleturniej

18.50 Jeden z dziesięciu

19.25 Barwy szczęścia (3416-odc. powtórkowy, 3417) – serial Polska 2026

20.40 Kulisy „M jak miłość”

20.50 M jak miłość (1947) – serial Polska 2026

21.50 Na sygnale (935) – serial obycz. Polska 2026

22.20 Berlin Ku'damm '77 (6) Wolfgangowi udaje się wrócić do Berlina Zachodniego i do zawodu adwokata. Helga ma problem alkoholowy i jest w szoku, gdy zostaje pobita przez Hannesa. Dzwoni na posterunek do Friederike.

23.25 Uciekinier – dramat ******** psychologiczny USA 2012

Reż. Jeff Nichols, wyk. Matthew McConaughey, Reese Witherspoon, Tye Sheridan

1.45 Zaślubiona (6)

3.00 Akacyjowa 38

4.35 Na dobre i na złe

Polsat

D3

T

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – program informac.-publicystyczny **8.20** Trudne sprawy (1117): Żyta rodzina **9.20** Dlaczego ja? (923, 922, 924): Kim on jest? / Życie jak bajka / Prześadowana – serial fabularno-dokumentalny Polska 2019 **12.20** Gliniarze Śląsk (29) – serial kryminal. Polska 2026 **13.20** Gliniarze (1000, 1001): Zniszczyć wszystkich / Azyl

15.30 Wydarzenia

15.50 Pogoda

15.55 Gliniarze (1244) – serial fabularno-dokumen-talny Polska 2026

16.55 Gliniarze Śląsk (30)

18.00 Pierwsza miłość (4263) – serial Polska 2026

18.50 Wydarzenia

19.15 Gość „Wydarzeń”

19.55 Milionerzy – teleturniej

20.35 Gladiator – dramat hist. ******** USA/Wielka Brytania/Maroko/Malta 2000

Reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Joaquin Phoenix, Connie Nielsen

Marek Aureliusz chce uczynić generała Maksimusa swoim następcą. Nie podoba się to prawowitemu dziedzicowi Kommodusowi, który postanawia pozbyć się rywala. Maksimus trafia do niewoli.

23.50 Skazaniec – dramat ******** kryminalny USA 2008

Reż. Ric Roman Waugh, wyk. Stephen Dorff, Val Kilmer, Harold Perrineau

2.05 Wpół do śmierci – film ****** sensac. USA/Niemcy 2002

4.40 Disco gramy!

TVN

D3

T

5.15 Jak to jest zrobione? (7) **5.40** Uwaga! (7748) **5.55** Ukryta prawda (1503) **6.50** Kuchenne rewolucje: Toruń – EPTO **7.45** Dzień Dobry TVN – program infor.-publicystyczny **11.20** Doradca smak (25) **11.25** Kuchenne rewolucje: Szpe-tal Górny – Sezon / Restauracja „Polski Nie-Rząd”, Sosnowiec **13.40** Ukryta prawda (1656, 1657) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.45 Młode gliny (56) – serial krym. Polska 2026

16.50 Szpital św. Anny (160) – serial obycz. Polska 2026

17.55 Detektywi (361)

19.00 Fakty

19.55 Uwaga! – magazyn

20.15 Na Wspólnej (4292) – serial Polska 2026

20.50 The Floor (1) – teleturniej

21.30 Taskmaster (7)

22.40 Człowiek ze stali ******** – film sensacyjny USA/W. Bryt. 2013

Reż. Zack Snyder, wyk. Henry Cavill, Amy Adams, Kevin Costner

Na Ziemię przybywa generał Zod i grozi jej zniszczeniem. Żąda wydania krajana ukry-wającego się na planecie. Mający nadnaturalne moce Clark musi stawić mu czoła.

1.40 Na twoim miejscu ******* – komedia Polska 2023

Reż. Antonio Galdamez, wyk. Paulina Gałuszka, Miron Jagniewski, Oliwier Grze-go-rzewski

3.50 Co za tydzień – magazyn

4.30 Uwaga! – magazyn

4.50 Nauka jazdy

TVN7

D3

T

6.50 Szkoła (513, 514) **8.45** Ukryta prawda (1404, 1577, 1578) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (739-741) **13.55** Detektywi (145) **15.00** Szpital św. Anny (150) **16.00** Szpital (894) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (574) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (25) **19.00** Ukryta prawda (1779) **20.00** Hotel Paradise (27) **21.00** ******* Sanktuarium – film przygod. Australia/USA 2011, reż. Alister Gnierson, wyk. Richard Roxburgh **23.20** ******** Ocean's Eleven: Rzykowna gra – film sens. USA 2001, reż. Steven Soderbergh, wyk. George Clooney **1.45** Mówię Wam (8)

TVP Kultura

D3

T

9.00 Dyrektorzy (3) **10.40** ******** Tata-rak – dramat Polska 2009 **12.15** Nazywają mnie Terence Hill – film dok. **13.35** Kosmos 1999 (37) **14.40** Sherlock Holmes: Ostat-ni wampir – film krym. W. Bryt./USA 1993 **16.40** Dyrektorzy (4) **18.15** Dobry tytuł (56) **18.55** Rawhide (78) **20.00** ******** Imperium Słońca – dramat USA 1987, reż. Steven Spielberg, wyk. Christian Bale, John Malkovich **22.40** ******** Misja – dramat W. Bryt./Francja 1986 **0.55** ******** Cud purymowy – komedia Polska 2000

TV Trwam

D3

T

10.15 Rozmowy niedokończone **11.20** Stan bezpieczeństwa państwa **11.30** Warto być ojcem **11.45** Muzyczne chwile **12.20** Przepraszam za marzenia **13.00** Powolani **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.20** Muzyczne chwile **14.30** Wykłady z kongre-su „Katolicy a cielesność” **14.55** Matusia **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Sanktuarium polskie **16.30** Porady medyczne bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Spotkanie Rodzi-ny Radia Maryja **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna

TVP Sport

D3

T

8.45 Siatkówka: LOTTO Giganci Siatkówki: Turniej (m) w Wałbrzychu – finał **10.40** Żużel: Mistrzostwa Europy par w Grudziądzu **12.45** **(L)** LOTTO Ekstraliga Badmintonu: SKB Li-pol-Malow Suwałki – UKS Unia Bieruń **16.00** Magazyn Betclic 2. Ligi **16.40** Magazyn Betclic 1. Ligi **17.55** **(L)** Piłka nożna: Stal Rzeszów – Lechia Gdańsk **20.00** Magazyn Betclic 1. Ligi **20.25** **(L)** Piłka nożna: GKS Katowice – Wieczysta Kraków **22.30** Gol **0.00** Boks: Polska – Norwegia **2.25** Boks: Damian Knyba – Joey Dawejko

TV Puls

D3

T

6.00 Policjanci z Miami (5, 6) **8.00** Kobra – oddział specjalny (4, 5) **10.00** Zaklinaczka duchów (49) **11.00** Kotka (49) **12.00** Nie igraj z aniołem (180) **13.00** Wspaniałe stulecie (22) **14.00** Rodzinny interes (15) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (780, 781) **17.00** Rodzinny interes (16) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1039, 1040) **20.00** ***** Cash Out 2 – film sens. USA 2025 **22.05** ***** Bałkańska vendetta – film sens. USA 2017 **0.05** ****** Kod 211 – film akcji USA/Bulg. 2018 **2.00** Dzielnica strachu (89)

**** koniecznie *** zdecydowanie tak ** możesz * nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

(D3 T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NOWY TOMYŚL MŁODZI MIESZKAŃCY POZNAWALI ŚWIAT RÓŻNYCH PROFESJI

Noc Zawodowców. Jaki wybrać fach?

daje zdobywany przez nich zawod.

Zawody pokazane od praktycznej strony

Przygotowane stanowiska nie ograniczały się jedynie do ulotek czy rozmów. Uczniowie szkół ponadpodstawowych prezentowali kierunki i zawody, w których się kształcą, pokazując również umiejętności zdobywane podczas nauki.

Swoją ofertę przedstawiły m.in. Zespół Szkół nr 1 i Zespół Szkół nr 2 w Nowym Tomyszu, Zespół Szkół nr 1 w Zbąszyniu oraz Zespół Szkół RCKU w Trzcińcu. Obecne były również Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Tomyszu oraz Powiatowy Urząd Pracy.

Policjanci, strażacy, leśnicy i przedsiębiorcy

Dużym zainteresowaniem cieszyły się także stanowiska przedstawicieli konkretnych profesji. O swojej pracy opowiadali policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Nowym Tomyszu, strażacy z Ko-

mendy Powiatowej PSP w Nowym Tomyszu oraz leśnicy z Nadleśnictwa Grodzisk.

Nie zabrakło również prywatnych firm i przedsiębiorców, dzięki czemu młodzież mogła zobaczyć, jak wiedza i umiejętności zdobywane w szkole wykorzystywane są później w codziennej pracy. Była możliwość zadawania pytań, rozmowy z praktykami i bliższego poznania interesujących zawodów.

Z myślą o przyszłości młodych ludzi

Noc Zawodowców miała przede wszystkim pomóc młodzieży w podjęciu świadomych decyzji dotyczących dalszej edukacji i przyszłości zawodowej. Dla uczniów szkół podstawowych mogła być podpowiedzią przy wyborze szkoły i kierunku, natomiast dla uczniów szkół ponadpodstawowych – okazją do bliższego poznania rynku pracy oraz możliwości rozwoju w wybranym zawodzie.

Organizatorami wydarzenia byli Centrum Wspierania Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Poznaniu oraz powiat nowotomyski, a gospodarzem – Powiatowe Centrum Sportu w Nowym Tomyszu. ©

Dominika Kapalka

Powiatowe Centrum Sportu w Nowym Tomyszu wypełniło się w piątek, 2 października, młodymi ludźmi zainteresowanymi swoją przyszłością zawodową. W Nocy Zawodowców uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którzy mogli poznać różne profesje, porozmawiać z praktykami i zobaczyć, jak wygląda ich praca.

Tegoroczna, 9. edycja Nocy Zawodowców odbywała się pod hasłem „Wielkopolska uczy jutra”. Wydarzenie zgromadziło szkoły, przedsiębiorców, przedstawicieli różnych branż, instytucji oraz służb.

Dla uczniów podstawówek była to okazja, aby lepiej po-

znać ofertę szkół średnich i branżowych i zastanowić się nad wyborem dalszej drogi kształcenia. Starsi mogli natomiast zapoznać się z rynkiem pracy i możliwościami, jakie

SENIORZY BIZNESU WYTWÓRNA „ADA” OD NIEMAL WIEKU OSŁADZA ŻYCIE GRODZISZCZAN

Każdego dnia powstaje tu nawet 100 tysięcy cukierków

Anna Badzińska

Są w Grodzisku Wielkopolskim miejsca, które znają wszyscy, a ich zapach potrafi natychmiast przenieść nas do lat dzieciństwa. W drugim odcinku naszego cyklu „Seniorzy Biznesu” zaglądamy do Wytwórni Cukierków „Ada” – rodzinnego zakładu, który od 1936 roku kultywuje prawdziwe rzemiosło. To nie jest opowieść o taśmowej, masowej produkcji. To historia trzech pokoleń, przedwojennych maszyn, nacjonalizacji, przetrwania w trudnych czasach i miłości do słodkości, która dociera dziś nawet na drugi koniec świata.

Trudno o lepszy przykład wielkopolskiej zaradności i wierności rzemiosłu, które oparło się masowej, taśmowej produkcji. Choć firmą zarządza dziś trzecie pokolenie – Paweł Baumann wspierany przez najbliższych – w każdym kącie zakładu wciąż obecny jest duch jego założycieli.

Ślady przeszłości widać na starych fotografiach,

w ciężkich miedzianych kotłach i w skrupulatnie prowadzonych księgach obrachunkowych dziadka Teofila. Ale najmocniej żyją one w pamięci mieszkańców.

Od Szamotuł, przez miłość, po kinowy hit

Początki tej historii sięgają 1936 roku. Jak wspomina obecny właściciel firmy, Paweł Baumann, dziadek Teofil pierwsze kroki stawiał w Szamotułach, jednak dwa lata później poznał swoją przyszłą żonę i przeprowadził się do Grodziska. Razem prowadzili słodki biznes aż do 1954 roku. Wtedy nadeszły trudne lata – władze komunistyczne nakazały zamknięcie zakładu, a majątek został przejęty przez państwo. Założyciel wytwórni z dnia na dzień został z niczym i trafił do pracy w miejskich służbach komunalnych.

Mimo że odebrano im majątek, nie zdołano odebrać im fachu w rękę. W latach 60. państwo Baumannowie powrócili do tego, co potrafili najlepiej. Zmienił się jednak charakter produkcji – skupiono się na pracy w karmelu. Wtedy też ruszyła produkcja kultowych lodów.

Dziś firmą zarządza już trzecie pokolenie. Od lewej: obecny właściciel Paweł Baumann, jego rodzice i pracownicy

Kolejne dekady to czas ojca dzisiejszego właściciela, Andrzeja Baumanna, który wraz z rodziną rozwijał firmę

w latach 80. i 90. Zakład stał się nie tylko kuźnią słodkości, ale i rzemiosła – wyszkolono tu ponad 60 uczniów, a sam

Andrzej Baumann za swoje zasługi został odznaczony m.in. Kordzikiem Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej

w Poznaniu, Złotym i Srebrnym Medalem im. Jana Kilińskiego oraz certyfikatami „Najlepsze w Polsce”.

Grodziska wytwórnia pozostaje żywą wizytówką lokalnego rzemiosła

Dziennie w grodzkiej „Adzie” powstaje około 100 tysięcy ręcznie robionych cukierków

„Ada! To nie wypada!”

Ciekawa jest także historia samej nazwy „Ada”. Odnosi się ona bezpośrednio do przedwojennego hitu kinowego „Ada! To nie wypada!”. Postać filmowej Ady symbolizowała wówczas wolność, odwagę i przełamywanie utartych schematów – i właśnie te wartości założyciel chciał tchnąć w rozwój swojej firmy.

Pan Paweł ze wzruszeniem przywołuje opowieści mieszkańców, którzy do dziś przychodzą do zakładu, by podzielić się swoimi wspomnieniami.

– Wiele osób przychodzi i opowiada, jak kupowali lizaki, jak dziadek jeździł po okolicznych wioskach ze skrzynką z lodami, jak czekali na niego. Wiele osób, na tych kilku starych zdjęciach, poznaje swoich przodków. Robi to na mnie bardzo duże wrażenie. Widzę tę przeszłość we wszystkich urządzeniach, pozostałościach po dziadkach, nawet w książce obrachunkowej – mówi Paweł Baumann.

Dziś, wierni tym dawnym recepturom, pracownicy zakładu każdego dnia ręcznie tworzą niesamowitą ilość około 100 tysięcy cukierków. Wszystko odbywa się z wykorzystaniem unikatowych, przedwojennych matryc i wiedzy przekazywanej z pokolenia na pokolenie, dzięki czemu grodziska wytwórnia pozostaje żywą wizytówką lokalnego rzemiosła.

Siłą tego miejsca są ludzie

Tak jak blisko sto lat temu, pracownicy wykorzystują miedziane kotły. To praca dla prawdziwych mistrzów. Każdy wzór wewnątrz cukierka powstaje poprzez ręczne łączenie i składanie kolejnych warstw masy. Siłą „Ady” są nie tylko dawne maszyny, ale przede wszystkim właśnie ci ludzie. Pra-

cuja tu specjaliści z wieloletnim stażem, dla których ten zakład to coś więcej niż tylko miejsce pracy. Katarzyna Kroll podkreśla, że najważniejsze jest to, że firma nigdy nie zatrzymała się na laurach.

– To firma rodzinna, przekazywana z pokolenia na pokolenie. Cieszę się, że pracuję w takim miejscu – mówi.

W wytwórni od lat pracuje też Danuta Ratajczak. Była pierwszą w historii uczennicą przyjętą do zakładu przez dziadka obecnego właściciela. Dziś, po latach, wciąż z pasją kultywuje ten unikatowy fach. To dzięki takim ludziom ręczna produkcja trwa nieprzerwanie, a zakład dba o swoje korzenie, patrząc jednocześnie w przyszłość.

Skryte marzenia i powrót do tradycji

Dziś wytwórnia łączy dawne czasy z nowymi pomysłami. W planach właściciela jest rozwijanie kolejnych wyrobów, ale też bardzo sentymentalny powrót do początków.

– Każdego dnia powstaje tu bajkowa liczba 100 tysięcy cukierków dziennie. Brzmi to niesamowicie, ale jest to taki znak, że faktycznie ktoś nas lubi. W marzeniach mam wrócenie do krówek, które robili moi dziadkowie. Chciałbym też rozwinąć się w drażowaniu i uszlachetniać cały czas ten warsztat – mówi Paweł Baumann.

Mimo upływu niemal stu lat od momentu, gdy Teofil Baumann wyprodukował pierwsze cukierki, fundament firmy pozostał ten sam. Miarą sukcesu nie są tu wyłącznie liczby, ale relacje i tworzone więzi.

– Dziadek na pewno byłby dumny z tego, że ta firma nadal jest kultywowana, że nie znalazłem tylko wartości w samym byciu przedsiębiorcą, tylko w tym, że

Pani Danuta Ratajczak to jedna z niewielu osób wykonujących dziś rzadki zawód karmelarza

po prostu to jest firma, która łączy ludzi – dodaje Paweł Baumann.

Przed grodziską wytwórnią kolejne dekady. I choć czasy się zmieniają, pod adresem przy Ogrodowej wciąż najważniejsze pozostają te same wartości: szacunek do własnych korzeni, rzetelne rzemiosło i ludzie, dla których ten słodki punkt na mapie miasta jest po prostu ważną częścią codzienności. Wytwórnia Cukierków „Ada” to coś więcej niż miejsce produkcji – to najlepszy dowód na to, że rodzinny biznes budowany na dobrych relacjach potrafi przetrwać każdą próbę czasu. ©©

Doskonale wiemy, że w naszym wielkopolskim fyrtilu nie brakuje wyjątkowych firm z tradycjami, które swoją codzienną, rzetelną pracą udowadniają, czym jest prawdziwa przedsiębiorczość. Jeśli i Państwo prowadzą biznes od dekad, chcą podzielić się swoją historią, pokazać drogę pełną wyzwań i sukcesów lub znają kogoś, czyje losy po prostu trzeba opisać – czekamy na zgłoszenia! Wspólnie twórzmy mapę lokalnych marek, z których cały region może być dumny. Zapraszamy do kontaktu!

Skrupulatnie prowadzona księga obrachunkowa z pierwszych lat istnienia zakładu. Ślad dawnej dbałości o każdy detal. W tle archiwalne fotografie z początków działalności wytwórni

Kultowe cukierki, lizaki i tradycyjne lody od lat cieszą się uznaniem mieszkańców

80 lat biblioteki w Zbąszyniu

Dominika Kapalka opr.

Osiem dekad historii, tysiące książek i kolejne pokolenia czytelników. Biblioteka Publiczna w Zbąszyniu świętowała 80-lecie działalności. Jubileuszowe spotkanie stało się okazją do wspomnień, podziękowań i przypomnienia, jak przez lata zmieniała się jedna z ważnych instytucji kulturalnych miasta.

Uroczystość odbyła się w piątek, 25 września, w siedzibie biblioteki. Wzięli w niej udział czytelnicy, miłośnicy książek oraz zaproszeni goście. Nie zabrakło gratulacji i życzeń dla osób, które przez lata tworzyły i nadal tworzą to miejsce.

Od „U Fellnera” do obecnej siedziby

Historię zbąszynskiej biblioteki, jak relacjonuje gmina Zbąszyń, przypomniła jej kierownik Magdalena Rożek. Instytucja rozpoczęła działalność w 1946 roku, a przez kolejne dziesięciolecia zmieniała nie tylko swój księgozbiór, ale również siedzibę.

Pierwsza z nich mieściła się w miejscu określanym jako „U Fellnera”. Później biblioteka kilkakrotnie zmie-

80-lecie Biblioteki Publicznej w Zbąszyniu było więc nie tylko podsumowaniem historii instytucji, ale przede wszystkim świętem ludzi

niała lokalizację, by ostatecznie znaleźć swoje miejsce przy ul. 17 Stycznia. Przez cały ten czas pozostawała przestrzenią spotkań z książką, kulturą i drugim człowiekiem.

Szczególnym punktem jubileuszowego spotkania była premiera filmu poświęconego historii biblioteki – od jej powstania w 1946 roku aż po współczesność. Do jego przygotowania wykorzystano dawne fotografie z kronik bibliotecznych oraz archiwum Biblioteki Powiatowej.

Co ciekawe, przy tworzeniu materiału sięgnięto również po technologię sztucznej inteligencji, dzięki której archiwalne fotografie zostały

ożywione. Film można już zobaczyć na oficjalnych profilach społecznościowych Biblioteki Publicznej w Zbąszyniu.

Gratulacje, wspomnienia i urodzinowy tort

Jubileusz był również okazją do podziękowania bibliotekarkom za ich codzienną pracę i zaangażowanie. Podczas uroczystości nie brakowało ciepłych słów, gratulacji i życzeń na kolejne lata działalności.

W spotkaniu uczestniczyła także Jolanta Bajor, emerytowana bibliotekarka, dla której jubileusz stał się okazją do powrotu wspomnieniami

do lat związanych z placówką.

Na zakończenie nie mogło zabraknąć prawdziwie urodzinowego akcentu. Zebrań wspólnie odśpiewali „Sto lat”, a następnie przyszedł czas na jubileuszowy tort. Była też przestrzeń na rozmowy i wspomnienia o tym, jak przez osiem dekad biblioteka zmieniała się razem ze Zbąszyniem i jego mieszkańcami.

80-lecie Biblioteki Publicznej w Zbąszyniu było więc nie tylko podsumowaniem historii instytucji, ale przede wszystkim świętem ludzi – bibliotekarzy i czytelników, którzy przez kolejne pokolenia tworzyli i tworzą to miejsce.

W spotkaniu uczestniczyła także Jolanta Bajor, emerytowana bibliotekarka

Na zakończenie nie mogło zabraknąć prawdziwie urodzinowego akcentu

Camino, które zostaje w pamięci. Grodziszczanie opowiedzieli o swojej niezwykłej wędrówce

Dominika Kapalka opr.

Setki kilometrów pieszej wędrówki, zmęczenie, niezwykle spotkania i emocje, które pozostają na długo. We wtorek, 29 września, w Grodziskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie z Violetą Kachlicką-Garcon i Piotrem Bartkowiakiem. Mieszkańcy Grodziska Wielkopolskiego opowiedzieli o swojej wędrówce Drogą św. Jakuba.

Bohaterowie pokonali dwie różne trasy prowadzące do tego samego celu – Santiago de Compostela. Choć drogi obojga gości były różne, podobnie jak ich doświadczenia, każda z wypraw była pełna trudu, wy-

Zaprezentowali także pamiętki z wyprawy

zwać, niezwykle spotkań i ważnych przeżyć.

Z Portugalii i León do Santiago

Violetta Kachlicka-Garcon wyruszyła w drogę razem

z mężem z portugalskiej Valencji, pokonując końcową część Camino Portugués. Piotr Bartkowiak z kolei rozpoczął natomiast swoją wędrówkę w León, wybierając Camino Francés, czyli trasę

Violetta Kachlicka-Garcon i Piotr Bartkowiak opowiedzieli o swojej wędrówce Drogą św. Jakuba

francuską. Choć punkty startowe, krajobrazy i przebieg ich podróży były inne, oboje zmierzali do Santiago de Compostela. Każda z wypraw oznaczała nie tylko kolejne kilometry do pokona-

nia, ale również mierzenie się ze zmęczeniem oraz trudami codziennego marszu.

Jak relacjonuje Grodziska Biblioteka Publiczna, podczas spotkania goście dzielili się wspomnieniami oraz

opowiadali o trudach i radościach pielgrzymowania. Mówili również o przeżyciach i doświadczeniach, które towarzyszyły im podczas pokonywania Drogi św. Jakuba.

Nie zabrakło pytań i praktycznych wskazówek

Spotkanie nie ograniczyło się wyłącznie do opowieści z podróży. Violetta Kachlicka-Garcon i Piotr Bartkowiak przekazali uczestnikom także wiele praktycznych wskazówek dotyczących przygotowania się na taką wyprawę.

Jak podkreślono, wydarzenie stało się również okazją do rozmowy i wymiany doświadczeń. Uczestnicy zadawali wiele pytań, a goście chętnie na nie odpowiadali, dzieląc się swoją wiedzą oraz tym, czego sami nauczyli się podczas wędrówki.

NASZA WIELKOPOLSKA FARMA DYNIOWA POD POZNANIEM PRZYCIĄGA MIŁOŚNIKÓW JESIENI

To miejsce warto odwiedzić!

Natalia Nowotna

Jesień nie musi oznaczać szarości i nudy. W okolicach Szamotuł powstało miejsce, które chce nadać tej porze roku zupełnie nowy kolor. Farma dyniowa przyciąga odwiedzających nie tylko dyniami, ale również jesiennymi dekoracjami, świeżymi owocami, domowymi przetworami i weekendowymi atrakcjami.

Za nowo powstałym miejscem stoi Karolina i Mateusz Wójcik, właściele marki Owocowa Kryjówka w Gąsawach. Rodzinne gospodarstwo przez lata koncentrowało się przede wszystkim na produkcji i sprzedaży owoców. Tym razem właściciele postanowili jednak spojrzeć na jesień z zupełnie innej perspektywy.

Chcieli dać jesieni drugie życie

Pomysł na farmę dyniową pojawił się z potrzeby przedłużenia sezonu. Jak przyznają właściciele, wcześniej działalność gospodarstwa najmocniej koncentrowała się na wiośnie i lecie. Jesienią sprzedaż owoców zaczynała stopniowo zwalniać. - Chcieliśmy dać temu miejscu także drugie życie, po zakończeniu sezonu letniego. Chodziło o zaoferowanie odwiedzającym możliwości ciekawego spędzenia czasu i umilenia sobie jesiennych dni - mówi Karolina i Mateusz Wójcik.

Jesienna wizyta w gospodarstwie ma być nie tylko okazją do zakupów, lecz także spo-

Farma Dyniowa w Szamotułach przyciąga miłośników jesieni

sobem na spędzenie wolnego czasu.

Dynie, kolory i jesiennie zdjęcia

Dlaczego takie miejsca cieszą się zainteresowaniem właśnie jesienią? Właściciele zwracają uwagę, że o tej porze roku oferta różnego rodzaju wydarzeń i atrakcji jest zdecydowanie mniejsza niż latem.

- Jesienią ciężko coś fajnego znaleźć. Generalnie wszystko odbywa się zawsze latem. Jesień bywa czasami lekko ponura. Tych eventów jest coraz mniej - zauważają.

Farma jest więc odpowiedzią na tę jesienną „szarówkę”. Zamiast ponurych krajobrazów są tutaj kolory, dynie i dekoracje, które tworzą charakterystyczny klimat tej pory roku.

To także miejsce idealne dla osób, które szukają ciekawego tła do jesiennych zdjęć. Kolorowe dynie i otaczająca gospo-

darstwo przyroda tworzą naturalną scenerię do pamiątkowych fotografii.

Od pola do stołu

Wizyta w Gąsawach może być również okazją do zrobienia zakupów. W gospodarczym sklepie dostępne są owoce produkowane przez właścicieli. W zależności od sezonu można znaleźć m.in. śliwki, jabłka, gruszki, maliny czy brzoskwinie. Oferta obejmuje również soki i przetwory.

Dla odwiedzających oznacza to możliwość nie tylko zobaczenia gospodarstwa, ale również kupienia lokalnych produktów i zabrania ich ze sobą do domu.

Jednym z największych atutów gospodarstwa jest także jego przestrzeń. Jak podkreślają właściciele, nie chodzi wyłącznie o niewielki punkt, w którym można kupić dynię i zrobić kilka zdjęć. Na odwiedzających czeka większy teren

gospodarstwa, gdzie można zobaczyć m.in. sad oraz planację, a także słoneczniki. To właśnie połączenie jesiennych atrakcji z funkcjonującym gospodarstwem ma wyróżniać to miejsce.

Godziny otwarcia i dodatkowe atrakcje

Farma dyniowa „Owocowa Kryjówka w Gąsawach” jest otwarta przez cały tydzień. Od poniedziałku do piątku można ją odwiedzać w godzinach 9:00-17:00, natomiast w soboty i niedziele od 10:00 do 16:00. Na miejscu dostępny jest bezpłatny parking.

To właśnie w weekendy na odwiedzających czekają dodatkowe atrakcje i wydarzenia. Właściciele zapraszają na teren gospodarstwa lokalnych wystawców. Można tu spotkać m.in. producentów lokalnych wyrobów, rękodzielników czy osoby oferujące swoje sezonowe produkty.

Weekendowa wizyta na farmie może być więc nie tylko okazją do zakupu dyni czy owoców, ale również do poznania oferty lokalnych twórców i przedsiębiorców.

W planach są również wydarzenia poświęcone dyniom i śliwkom. Nie chodzi wyłącznie o degustację. Organizatorzy chcą również pokazać odwiedzającym, jak można wykorzystywać te produkty w kuchni.

Okazuje się bowiem, że nie wszyscy wiedzą, jakie odmiany dyni można jeść, do czego najlepiej je wykorzystać i w jaki sposób je przygotować. - Ludzie przyjeżdżają na farmę, jest super, ale nie mają pojęcia na przykład o dyni: czy to można jeść, jakie są odmiany, do czego ją wykorzystywać, w jaki sposób tłumaczą właściciele.

Dlatego jesiennie spotkania mają mieć również charakter edukacyjny. Odwiedzający będą mogli dowiedzieć się więcej o produktach, które na co dzień widzą na farmie, a później wykorzystać tę wiedzę we własnej kuchni. O terminach i szcze-

gółach poszczególnych wydarzeń właściciele informują na bieżąco w mediach społecznościowych. Jesienna odsłona gospodarstwa ma działać do Halloween, czyli do 31 października. W tym czasie odwiedzający mogą korzystać z jesiennych scenarii, kupić dynie, świeże owoce i przetwory, a także zajrzeć do sadu i zobaczyć, jak wygląda gospodarstwo od środka.

Dodajmy, że farmy dyniowe znajdziecie też w tych lokalizacjach:

* Dyniowato - Kopszyn koło Wągrowca. Rodzinna farma z klimatem - idealna na zdjęcia wśród dyń i słomy. Można tu kupić ozdoby i wypić kawę w jesiennym ogrodzie.

* Amerykańska Farma Dyniowa - Józefów koło Chocza. Kolorowe dekoracje i styl rodem z USA. Świetne miejsce na rodzinne sesje i dyniowe przysmaki.

* Gospodarstwo rolne Pankiewicz - Plewiska. Tradycyjne, lokalne gospodarstwo z ogromną ilością dyń i dekoracji. Idealne miejsce na odwiedzin przed Halloween.

* Dyniowa Farma Runówko - okolice Rogoźna. Wspaniała sceneria do zdjęć i spacerów.

(współ. Natalia Szewczyk)

Tutaj kupisz dynię i świeże owoce

Tutaj zrobisz sobie klimatyczne jesiennie zdjęcie, a także spędzisz czas wśród kolorowych dekoracji i atrakcji dla całej rodziny

W gospodarczym sklepie dostępne są owoce. W zależności od sezonu można znaleźć m.in. śliwki, jabłka, gruszki, maliny czy brzoskwinie

Za nowo powstałym miejscem stoi Karolina i Mateusz Wójcik

Z DZIEJÓW GRODZISKA WLKP. MIASTO OFIAROWANE ŚW. MICHAŁOWI ARCHANIOŁOWI

0 figurze, ryngrafie i pierścieniu

Praca graficzna została opracowana przez Michała Bartkowiaka na niesamowitym zdjęciu Marcina Chrósta

Dariusz Matuszewski

Grodziscy regionaliści nie ustają w odkrywaniu przed nami ciekawych historii miasta. Tym razem prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Grodziskiej zwraca się też do mieszkańców z prośbą: „Niewiele posiadamy pamiątek związanych z grodziskimi peregrinacjami i niestety nie posiadamy żadnych zdjęć. Jeśli ktoś posiada jakąś wiedzę na ten temat lub zdjęcie, to serdecznie zapraszamy do naszego muzeum”.

W tradycji kościoła katolickiego św. Michał Archanioł to największy z aniołów, nazywany często wodzem wojsk niebieskich i pogromcą złych duchów. Chociaż jego imię wymieniane jest zarówno w Starym jak i Nowym Testamencie, to jego kult rozwinął się szczególnie od V wieku. Wówczas to ukazał się biskupowi Sipontu Wawrzyńcowi, któremu oznajmił, że Grota-Góra Gargano we Włoszech jest mu poświęcona, a modlitwy tam zanoszone będą szczególnie wysłuchane przez Boga. Kazał mu także poświęcić to miejsce, które odtąd stało się ważnym ośrodkiem kultu chrześcijań-

skiego. Dzisiaj imię św. Michała Archanioła noszą zarówno świątynie i klasztory, jak również zamki i twierdze wojskowe. W polskiej literaturze wielkim orędownikiem św. Michała Archanioła jest niezapomniany pułkownik Michał Jerzy Wołodyjowski z trylogii Henryka Sienkiewicza. Od 2013 roku figura św. Michała Archanioła z sanktuarium w Monte Sant' Angelo rozpoczęła swoją peregrinację po świecie, docierając także do Polski.

Figura dociera do Grodziska

Pierwsze próby sprowadzenia figury św. Michała Archanioła do Grodziska pojawiły się pod koniec 2013 roku w środowisku wiernych związanych z Parafią św. Jadwigi i podobno napotykały pewne problemy. Ówczesny proboszcz parafii ks. Marek Sobkowiak wspominał, że kiedy pewnej nocy rozmyślał nad całą inicjatywą to usłyszał głos, który jakby mu oznajmił: „i nad czym się zastanawiasz”. Od tego momentu przygotowania ruszyły pełną parą.

Pierwsza peregrinacja figury św. Michała Archanioła w Grodzisku miała miejsce w dniach od 2 do 4 lutego 2014 roku. Bogaty wówczas program uroczystości skierowany był do wszystkich środowisk parafialnych i zawierał między

innymi nauki, modlitwy wstawiennicze, modlitwy o uzdrowienia z nałogów, a także możliwości oddania się pod opiekę św. Michała Archanioła i przyjęcie jego szkaplerza.

Miasto pod opieką św. Michała Archanioła

Echa pierwszej peregrinacji zapadły głęboko w pamięci wiernych i już następnego roku figura św. Michała Archanioła ponownie powróciła do parafii św. Jadwigi. Tym razem nawiedzenie odbyło się w dniach od 14 do 16 października 2015 roku, które koordynował ksiądz Rafał Szawajca. Drugiego dnia peregrinacji w kościele farnym odbyła się wieczorna msza święta, po której wyruszyła procesja z figurą św. Michała Archanioła do kościoła św. Siostry Faustyny na Osiedlu Wojska Polskiego - dodajmy w strugach ulewnego deszczu. W trakcie odprawianego tam nabożeństwa burmistrz Grodziska Wielkopolskiego Henryk Szymański uroczystie ofiarował miasto pod opiekę św. Michała Archanioła.

W odnalezionym akcie zawierzenia czytamy na wstępie: „O wielki Książę Niebieski, najwierniejszy Stróżu Kościoła, Święty Michale Archaniele. Oto my mieszkańcy Grodziska Wielkopolskiego, stajemy przed Tobą w towa-

rzystwie naszych Aniołów Stróżów, Błogosławionych i Świętych, a nade wszystko w obecności św. Siostry Faustyny, św. Jadwigi Śląskiej, św. Ojca Pio i św. Jana Pawła II. Obieramy Cię dzisiaj za szczególnego Obróncę i Orędownika. Święty Michale Archaniele, który w brzasku swego imienia wybrałeś Boga i całkowicie oddałeś się spełnieniu Jego świętej woli wstawiaj się za nami, abyśmy otwierając się na działanie Ducha Świętego, wypełniali z miłością świętą wolę Bożą i zachwyceni Bogiem wołali do Niego w każdej chwili z życia: „Któż jak Bóg!”. Od tego momentu we wszystkich grodziskich świątyniach po każdej mszy świętej odmawiana jest modlitwa napisana przez papieża Leona XIII do św. Michała Archanioła, będąca także jednym z egzorcyzmów kościoła katolickiego.

Kolejna peregrinacja figury św. Michała Archanioła w Grodzisku odbyła się w dniach od 4 do 8 marca 2017 roku w parafii św. Siostry Faustyny, przygotowana przez tamtejszego proboszcza ks. Jacka Maćkowiaka i prowadzona przez księdza Piotra Prokopowicza. I tym razem bogaty program rekonlekcyjny skierowany był do wszystkich środowisk parafialnych, a szczególnie do dzieci szkolnych.

W 2017 roku została sprowadzona do kościoła farnego w Grodzisku figura św. Michała Archanioła, będąca kopią figury z sanktuarium w Monte Sant' Angelo

Historia zawieszonego na figurze ryngrafu i pierścienia

Według zachowanych informacji także w 2017 roku została sprowadzona do kościoła farnego w Grodzisku figura św. Michała Archanioła, będąca kopią figury z sanktuarium w Monte Sant' Angelo. Niestety nie znamy okoliczności jej sprowadzenia, podobnie jak pomysłodawców i sponsorów, którzy pragnęli zachować anonimowość. Znamy natomiast historię zawieszonego na figurze ryngrafu i umieszczonego na palcu pierścienia. W przechowywanych w naszym muzeum wspomnieniach pani Bogumiły Szczebłowskiej czytamy: „Ten ryngraf ma swoją dziwną historię. Będąc kiedyś za granicą, spotkałam starszą panią, która słysząc polską mowę zwróciła się do mnie zapytaniem: „czy pani wraca do Polski? Ależ oczywiście” – odpowiedziałam. Wówczas powiedziała: „Mieszkam sama, rodziny w Polsce nie mam, więc chciałabym przekazać ważną pamiątkę rodzinną, którą miałam zabrać do Polski”. Opowiedziała mi jak dzięki generałowi Andersowi jej rodzina zdołała wyjść z nieludzkiej ziemi, ratując życie. Żeby nie być prześladowanym, w niby wolnej Polsce, po zakończeniu wojny pozostali na Zachodzie. Zapytałam,

gdzie mam ten piękny (choć nie ze złota) i wymowny ryngraf przekazać. Ku mojemu zaskoczeniu powiedziała: „Niech się pani nie przejmuję, przyjdzie czas, że będzie pani wiedziała co z nim zrobić” (...). Na pierścień też się znalazł sponsor, tylko że tego, który podjąłby się jego wykonania znaleziono dopiero w Nowym Tomyślu. Złotnik, kiedy dowiedział się, dla kogo ma wykonać pierścień, bardzo się z żoną ucieszył. Pokazał kamień, który był u niego wiele lat. Nic dodać, nic ująć. Jak się później o wszystkim dowiedziałam, to małżeństwo dwa razy przyjeżdżało do Grodziska, by się zastanowić, jak wykonać pierścień oraz by go zamontować na palcu figury św. Michała. Wzięli tylko za pracę, a kamień i dojazdy ofiarowali od siebie św. Michałowi...”.

Podczas ostatniej pandemii wielu wiernych zwróciło się w stronę św. Michała Archanioła, który został także patronem ludzi dotkniętych epidemią. 22 listopada 2020 roku została poświęcona przy kościele św. Siostry Faustyny figura św. Michała Archanioła, przy której cały czas zatrzymują się wierni z naszego miasta i nie tylko. I w tym przypadku także inicjatorzy oraz sponsorzy pragnęli zachować anonimowość.

*** Dziękujemy za udostępnienie materiału.**

Od października sanatorium na NFZ jest tańsze. Niektórzy zyskają ponad 200 zł

Emil Hoff

Jeśli termin twojego turnusu w sanatorium na NFZ wypada jesienią lub zimą, nie przejmuj się. Oszczędzisz pieniądze, i to nawet sporo

Polacy uwielbiają leczyć się w sanatoriach na NFZ, choć z powodu klimatu większą popularnością cieszą się turnusy wyznaczone na miesiące wiosenne i letnie, a jesienią i zimą część pobytów jest odwoływana z powodu sezonowych chorób, złej pogody czy spodziewanych problemów z dojazdem.

Jeśli termin twojego turnusu w sanatorium został wyznaczony na po 1 października 2026, przynajmniej pod względem finansowym masz się z czego cieszyć. Po tej dacie pobyt w sanatorium na NFZ będzie tańszy.

Ale jak to? Czy „na NFZ” nie oznacza, że taki turnus jest darmowy? Otóż nie, każdy kuracjusz lecący się w sanatorium na NFZ pokrywa część kosztów pobytu: wyżywienia i zakwaterowania, opiekuna (jeśli ma), dodatkowych zabiegów (jeśli je wykupi), musi też uiścić opłatę klimatyczną dla uzdrowisk (do 6,67 zł za dzień). Każdy też opłaca swój transport do i z sanatorium.

Koszty główne, tzn. zakwaterowania i wyżywienia, są ustalone ogólnie przez ministra zdrowia i zależą od standardu pokoju. Najdroższy jest pokój jednoosobowy z pełnym węzłem sanitarnym, najtańszy pokój wieloosobowy bez pełnego węzła sanitarnego.

W sanatoriach na NFZ, trochę jak w hotelach, obowiązują sezony: wysoki i niski. W sezonie wysokim, trwającym od 1 maja do 30 września, stawki za wyżywienie i nocleg w sanatorium są wyższe,

a w sezonie niskim, od 1 października do 30 kwietnia, niższe.

Ile można oszczędzić, spędzając turnus w sanatorium w sezonie niskim?

Łatwo to policzyć: wystarczy odjąć łączną cenę noclegu i wyżywienia w sezonie wysokim od tej w sezonie niskim dla wybranego wariantu zakwaterowania. Dla najdroższego wariantu obliczenia wyglądają tak: koszt 21 dni (standardowa długość turnusu) w pokoju jednoosobowym z łazienką, kosztującym w sezonie wysokim 40,90 zł za dzień, wynosi 858,90 zł. W sezonie niskim pokój kosztuje już tylko 32,60 zł za dzień, co daje 684,60 zł za cały turnus.

Różnica kosztów turnusów wynosi 174,30 zł.

Najwięcej możesz oszczędzić, decydując się na pokój jednoosobowy w studiu: sezonowa różnica cen wynosi aż 237,30 zł za cały turnus.

Konkretnie stawki

Zobacz poniżej, ile wyniosą stawki dzienne za poszczególne rodzaje pokoi w sanatoriach od 1 października 2026 r.

Porównuję je ze stawkami w sezonie wysokim i podaję łączną oszczędność za cały turnus w danym typie pokoju:

- pokój jednoosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym: 32,60 zł. Sezon wysoki: 40,90 zł, łączna oszczędność: 174,30 zł,
- pokój jednoosobowy w studiu: 26,10 zł. Sezon wysoki: 37,40 zł, łączna oszczędność: 237,30 zł. Ta kategoria pokoju pozwoli ci zaoszczędzić najwięcej,
- pokój jednoosobowy bez pełnego węzła higieniczno-sanitarnego: 24,90 zł. Sezon wysoki: 33,20 zł, łączna oszczędność: 174,30 zł,
- pokój dwuosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym: 19,50 zł. Sezon wy-

W sanatoriach na NFZ, trochę jak w hotelach, obowiązują sezony. W sezonie „niskim”, czyli jesienią, pobyty tanieją

- soki: 27,30 zł, łączna oszczędność: 163,80 zł,
- pokój dwuosobowy w studiu: 16,50 zł. Sezon wysoki: 24,90 zł, łączna oszczędność: 176,40 zł,
- pokój dwuosobowy bez pełnego węzła higieniczno-sanitarnego: 14,20 zł. Sezon wysoki: 19,50 zł, łączna oszczędność: 111,30 zł,
- pokój wieloosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym: 12,50 zł. Sezon wysoki: 14,80 zł, łączna oszczędność: 48,30 zł,
- pokój wieloosobowy w studiu: 11,90 zł. Sezon wysoki: 13,60 zł, łączna oszczędność: 35,70 zł,

- pokój wieloosobowy bez pełnego węzła higieniczno-sanitarnego: 10,60 zł. Sezon wysoki: 11,90 zł, łączna oszczędność: 27,30 zł.

Zgodnie z regulaminem opłat, turnus w sanatorium na NFZ jest zupełnie darmowy dla trzech kategorii osób:

- pracowników związanym z produkcją wyrobów zawierających azbest,
- dzieci i młodzieży do ukończenia 18 lat, a jeśli kształcą się dalej, to do ukończenia 26 lat,
- dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością w znacznym stopniu, bez ograniczenia wieku.

REKLAMA

0011591914

Burmistrz Nowego Tomyśla

zarządzeniem nr 574/2026 z dnia 30 września 2026 r.

podał do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykaz nieruchomości gruntowej, będącej własnością Gminy Nowy Tomyśl, przeznaczonej do sprzedaży w trybie przetargowym.

Zarządzenie wywieszone zostało na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Nowym Tomyślu oraz zamieszczone na stronie: <https://bip.nowytomysl.pl/>

REKLAMA

0011591912

BURMISTRZ NOWEGO TOMYŚLA

zarządzeniem nr 573/2026 z dnia 30 września 2026 r. podał do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykaz nieruchomości gruntowej, będącej własnością Gminy Nowy Tomyśl, przeznaczonej do sprzedaży w trybie przetargowym. Zarządzenie wywieszone zostało na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Nowym Tomyślu oraz zamieszczone na stronie: <https://bip.nowytomysl.pl/>

REKLAMA

0011582484

Ciesielstwo – Dekarstwo Usługi Ogólnobudowlane Damian Furmańczyk

Józefowo 12C, 64-310 Lwówek

☎ furmancykdach.pl ☎ 606 975 207

REKLAMA

0011459113

**ZŁOMOWANIE
POJAZDÓW**
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Cenimy Twój czas!

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

REKLAMA

0011592157

ZATRUDNI PALACZA

w Grodzisku Wlkp.

Inf. tel. 501 632 500

Wyciąg z ogłoszenia i przetargu ustnego ograniczonego

na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Skarbu Państwa

Starosta Nowotomyski przeznacza do sprzedaży nieruchomość niezabudowaną położoną w obrębie **Pakosław**, gmina Lwówek, składającą się z działki nr **517** o powierzchni 2,6200 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr PO1N/00041278/0.

Przetarg jest ograniczony do osób uprawnionych do nabywania nieruchomości rolnych zgodnie z ustawą z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, które spełniają warunki określone w art. 6 ww. ustawy, tj. do rolników indywidualnych.

Cena wywoławcza wynosi 183 000,00 zł.

Przetarg odbędzie się **w dniu 25 listopada 2026 r. o godzinie 10.00** w Starostwie Powiatowym w Nowym Tomyślu, ul. Poznańska 42, sala konferencyjna na I piętrze.

Wadium wynosi **36 600,00 zł** i należy je wnieść na rachunek Powiatu Nowotomyskiego: **Bank Spółdzielczy w Nowym Tomyślu nr 92 9058 0000 0000 0000 7272 0010**. Dokonując wpłaty na poczet wadium, należy **podać w tytule przelewu także imię i nazwisko/nazwę uczestnika przetargu**.

Termin wpłaty wadium wyznaczono **do dnia 18 listopada 2026 r. do godziny 24.00**. Za wadium wniesione w terminie uważa się uwidocznienie dokonanej wpłaty na rachunku Powiatu Nowotomyskiego w dniu 18 listopada 2026 r.

Szczegółowych informacji na temat przetargu udziela Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu, ul. Poznańska 42, budynek „F”, pokój nr 2 – tel. 61/44 26 747 i 61/44 26 749 oraz mailowo: nieruchomosci@powiatnowotomyski.pl.

Ogłoszenie o przetargu i warunkach udziału w przetargu zamieszczone jest na stronach internetowych Starostwa Powiatowego w Nowym Tomyślu pod adresami: www.powiatnowotomyski.pl i www.bip.powiatnowotomyski.pl (zakładka „Starostwo”, a następnie „Starosta informuje”).

REKLAMA

0011590466

FIRMA - USŁUGI TRANSPORTOWE I SPRZEDAŻ DREWNA

DREWNO DĘBOWE

Klapki, zrżyny, pocięte 250 zł/metr przestrzenny

DREWNO SOSNOWE

Klapki pocięte - na rozpałkę i nie tylko 150 zł/metr przestrzenny

DOWÓZ DO KLIENTA

Cena transportu ustalana indywidualnie w zależności od odległości.
Wozimy tylko pełne auta - 6,5 mp.
Brak odbioru osobistego.

PROMOCJA
Na hasło
GAZETA
- 5% rabatu

601 590 153

*Cena może ulec zmianie w zależności od aktualnych cen zakupu drewna w nadleśnictwie. Oferta ważna do wyczerpania zapasów.

REKLAMA

0011589199

LARGO

GRODZISK WIELKOPOLSKI

ul. Kąkolewska 13c

- **MAMMOGRAFIA KOMPLEKSOWA**
z badaniem ultrasonograficznym i poradą lekarską
- **USG** (pełen zakres badań)
RADIOLODZY:
lek. Krzysztof Lamch
lek. Tetiana Franchuk
- **RENTGEN**
- **ELASTOGRAFIA WĄTROBY**

Zapraszamy Panie w wieku od 45 do 74 roku życia na bezpłatne badanie mammograficzne w ramach Programu Profilaktyki Raka Piersi NFZ*

*badanie przysługuje co 2 lata

Zarejestruj się na badanie:
tel. 61 448 13 84
Rejestracja czynna pon.- pt.: 8.00-18.00
www.largo-mammografia.pl

REKLAMA

0011592210

Burmistrz Opalenicy informuje

o wywieszeniu w dniu 30 września 2026 r., na okres 21 dni, wykazów nieruchomości:

- 1) położonej w miejscowości Dakowy Mokre – część działki nr 586/4 o pow. 0,4307 ha, przeznaczonej do użyczenia,
- 2) położonej w miejscowości Dakowy Mokre – część działki nr 586/4 o pow. 1,1858 ha, przeznaczonej do dzierżawy w drodze przetargu nieograniczonego.

Ww. wykazy zostały zamieszczone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Opalenicy oraz zamieszczone na stronie internetowej Urzędu.

REKLAMA

0011591905

Nowy Tomysł, dnia 30 września 2026 r.

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Burmistrz Nowego Tomysła zaprasza do uczestnictwa w dniu 17 listopada 2026 r. w przetargu ustnym ograniczonym na sprzedaż niżej wymienionej nieruchomości stanowiącej własność Gminy Nowy Tomysł:

Lp.	Lokalizacja	Nr działki	Pow.	Cena wywoławcza brutto	Wadium	Forma zbycia	Uwagi - Obciążenia
	Przeznaczenie nieruchomości w planie	Nr KW				Rodzaj i godzina przetargu	
1.	Nowy Tomysł, gm. Nowy Tomysł Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (Symbol 4MN)	688/2 PO1N/00003776/3	0,0168 ha	46 740,00 zł (38 000,00 zł + 23% VAT)	4674,00 zł	Własność ustny ograniczony godz. 11.00	Nieruchomość gruntowa niezabudowana, bez obciążeń i przetarg

Przetarg ustny ograniczony na ww. nieruchomość odbędzie się dnia 17 listopada 2026 r. o godz. 11.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Nowym Tomysłu przy ul. Poznańskiej 33, sala nr 26 – I piętro.
Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego oraz zamieszczone pod adresem internetowym: <http://www.bip.nowytomysl.pl>, a szczegółowych informacji na temat ww. przetargu zasięgnąć można w siedzibie Urzędu Miejskiego w Nowym Tomysłu przy ul. Poznańskiej 33, pok. 22 (telefon: 61 44 26 647).

z up. BURMISTRZ
/-/ Damian Pyliński
Zastępca Burmistrza

REKLAMA

0011465208

SKLEP OGRODNICZY, PASZOWY, ROLNICZY

FIRMA FRANKIEWICZ GRODZISK WIELKOPOLSKI

W OFERCIE MIĘDZY INNYMI:

- **OPAŁ - WĘGIEL I PELLET**
- **KRUSZYWA Z WYGODNYM TRANSPORTEM**
- **POMIOT KURZY I OBORNIK BYDLĘCY**
- **ŚRUTA RZEPAKOWA I SOJOWA**
- **MELASA PASZOWA I MELASA NAWOZOWA**
- **PŁYN DO DEZYNFEKCJI FRANCELAN**
- **PŁYN DO SPRYSKIWACZY FRANCELAN**
- **PRODUKTY DLA HODOWCÓW KONI**
- **MATERIAŁ SIEWNY - KUKURYDZA**

PROMOCJA!!!

ZRÓB ZAKUPY W SOBOTĘ ZA MIN. 100 ZŁ I ODBIERZ MIÓD GRATIS

SKLEP CZYNNY:

PN-PT 8:00-16:00
SOBOTY 8:00-13:00

GRODZISK WLKP. UL. GORZELNIANA 4
TELEFON 506 215 671

Sportowe emocje na ulicach Lwówka

Dominika Kapałka opr.

Około 200 biegaczy stanęło w sobotę, 3 października, na starcie XLVII Biegu Powstańczego, połączonego z 14. Dziesiątką Lwówecką. Trasa składała się z dwóch pięciokilometrowych pętli.

Lwówek po raz kolejny stał się miejscem sportowej rywalizacji biegaczy z wielu miejscowości Wielkopolski. Na liście startowej znaleźli się zarówno zawodnicy z Lwówka i okolic, jak i biegacze m.in. z Nowego Tomyśla, Poznania, Opalenicy, Zbąszynia, Bolewic, Grodziska Wielkopolskiego, Pniew czy Środy Wielkopolskiej. Nie

brakowało reprezentantów lokalnych klubów i grup biegowych.

Uczestnicy 14. Dziesiątki Lwóweckiej mieli do pokonania dystans 10 kilometrów. Trasa składała się z dwóch pięciokilometrowych pętli i prowadziła po nawierzchni asfaltowo-gruntowej. Zarówno start, jak i meta znajdowały się na Rynku w Lwówku.

Najlepszym zawodnikiem tegorocznej Dziesiątki Lwóweckiej został Marcin Nowacki z Poznania. Drugie miejsce zajął Maciej Łucyk z Poklatek, reprezentujący Maratończyka Poznań. Za ledwie 15 sekund później na mecie zameldował się trzeci zawodnik – Adam El Bah z Tarnowa Podgórnego,

reprezentujący #zaliniametyteam.

W rywalizacji kobiet najlepiej spisała się Joanna Guzik z Nowego Tomyśla, reprezentująca NKB Chyży Nowy Tomyśl. Na drugim miejscu uplasowała się Katarzyna Jędrzychowska z Poznania. Podium uzupełniła Jolanta Krajewska z Kopanek, reprezentująca Team Berotu.

Dodajmy, że XLVII Bieg Powstańczy – 14. Dziesiątka Lwówecka jest jednym z czterech wydarzeń wchodzących w skład Cyklu Biegów Powstania Wielkopolskiego 2026. Cykl łączy aktywność fizyczną z upamiętnieniem zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego 1918–1919.

Sportowa rywalizacja i pamięć o historii. Za nami 47. edycja Biegu Powstańczego w Lwówku

FOT. SZYMON KONIECZNY-GAZETA LWÓWECKA

Milan Pawelec z Nowego Tomyśla ponownie mistrzem Europy Moto2

Siódma i ostatnia runda mistrzostw Europy odbędzie się w dniach 16-18 października na włoskim torze Misano

Maciej Lehmann

19-letni motocyklista z Nowego Tomyśla, Milan Pawelec, wygrywając po raz siódmy w tym roku, sięgnął na torze Motorland Aragon po drugi z rzędu tytuł motocyklowego mistrza Europy kategorii Moto2.

Zmagania w hiszpańskiej Aragonii miały wyjątkowo dramatyczny przebieg. Po sześciu wcześniejszych wygranych, podopieczny zespołu AGR i ORLEN Teamu pewnie prowadził w klasyfikacji mistrzostw.

Choć w sobotę, 26 września, sięgnął po kolejne pole position, zawodnik z Nowego Tomyśla musiał jednak wycofać się z pierwszego niedzielnego wyścigu z powodu awarii silnika.

Po rozpoczęciu drugiego wyścigu spadł z kolei na szóste miejsce, ale widowiskowo przebił się na prowadzenie, pewnie sięgając po siódme zwycięstwo w tym roku.

Młody Polak przypieczętował w ten sposób drugi tytuł mistrza Europy. Po pierwszy sięgnął rok temu w swoim debiutanckim sezonie w klasie Moto2. - Drugi z rzędu tytuł mistrza Europy

Moto2 ma dla mnie bardzo duże znaczenie i mam nadzieję, że przybliży mnie do awansu do mistrzostw świata. To był wyjątkowo emocjonujący dzień, ale mimo problemów w pierwszym wyścigu zachowaliśmy spokój, bo wiedzieliśmy, że mamy tempo, aby w drugim walczyć o zwycięstwo i tak też zrobiliśmy. Bardzo dziękuję całemu mojemu zespołowi, wszystkim naszym sponsorom, mojej rodzinie i kibicom, którzy dopingowali mnie przez cały rok. Nie mogę doczekać się finału sezonu w Misano, ale nie mamy teraz czasu na świę-

towanie, bo przede mną bardzo intensywne tygodnie - powiedział mistrz Europy.

Milana Pawelca w sezonie 2026 wspierają ORLEN, Grupa Sikora, Wagas, BSS Group, Wójcik Ventilation, AM Investment, Nowotomyska Organizacja Sportu, PPG, Bank Spółdzielczy w Nowym Tomyślu, PHU MIK Piosik, Gałkowski Sp. z o.o., Furygan, Kabuto i Fusport.

Siódma i ostatnia runda mistrzostw Europy odbędzie się w dniach 16-18 października na włoskim torze Misano. ©©

64 zawodników zmierzyło się w grodziskim LO w królewskiej grze

Dominika Kapałka opr.

Aula Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wielkopolskim po raz kolejny wypełniła się miłośnikami królewskiej gry. W ostatnią sobotę września odbyły się tam VI Otwarte Mistrzostwa Powiatu Grodziskiego w szachach szybkich. Do rywalizacji przystąpiło 64 zawodników z Wielkopolski i województwa lubuskiego.

Zawodnicy mieli do rozegrania dziewięć rund, a tempo gry wynosiło 10 minut plus 5 sekund za każdy wykonany ruch.

W klasyfikacji open najlepszy okazał się Mikołaj Nowak z Lecha WSUS Poznań. Zwycięzca zanotował znakomity wynik – wygrał wszystkie swoje partie i zakończył mistrzostwa z kompletem 9 punktów. Drugie miejsce wywalczył Jakub

Zadoń, reprezentujący Lipno Stęszew, a jednocześnie będący mieszkańcem Grodziska. Na trzecim stopniu podium uplasował się Kuba Sadkowski z Odrodzenia Koźuchów.

Organizatorzy nagrodzili również najlepszych uczestników w poszczególnych kategoriach. Tytuł najlepszego szachisty powiatu grodziskiego zdobył Jędrzej Jackowski. Najlepszym juniorem do lat 18 został Eryk Brzostowski, a wśród zawodników do lat 15 triumfował Tadeusz Toboła.

Oliwia Banach została najlepszą zawodniczką turnieju, natomiast Emilia Błażejczak – najlepszą mieszkanką powiatu. Wśród absolwentów LO najlepszy wynik osiągnął Marcin Lusina, a kategorię seniorów 50+ wygrał Marcin Bernat.

Była to już szósta edycja Otwartych Mistrzostw Powiatu Grodziskiego. Powiat grodziski był współorganizatorem wydarzenia oraz fundatorem nagród.

Organizatorzy już teraz zapowiadają kolejną edycję szachowych zmagania w Grodzisku Wielkopolskim

FOT. MARCIN CHROŚT

ERGO-ROL Sp.z o.o.

SKUP ZBÓŻ

**ROWNIEŻ MOKRA KUKURYDZA
SOJA • SŁONECZNIK**

513 675 365

NASZE ELEWATORY:
Kiełpiny 57 k.Wolsztyna
Bojadła ul.Kolejowa 11e
Marianki 8, Konotop

- MOŻLIWOŚĆ ODBIORU WŁASNYM TRANSPORTEM
- USŁUGA ZBIORU MOKREJ KUKURYDZY
- SZYBKI PRZELEW

AKTUALNE CENY: www.fermamaterna.pl